

VASTUULLISUUSRAPORTTI

2023

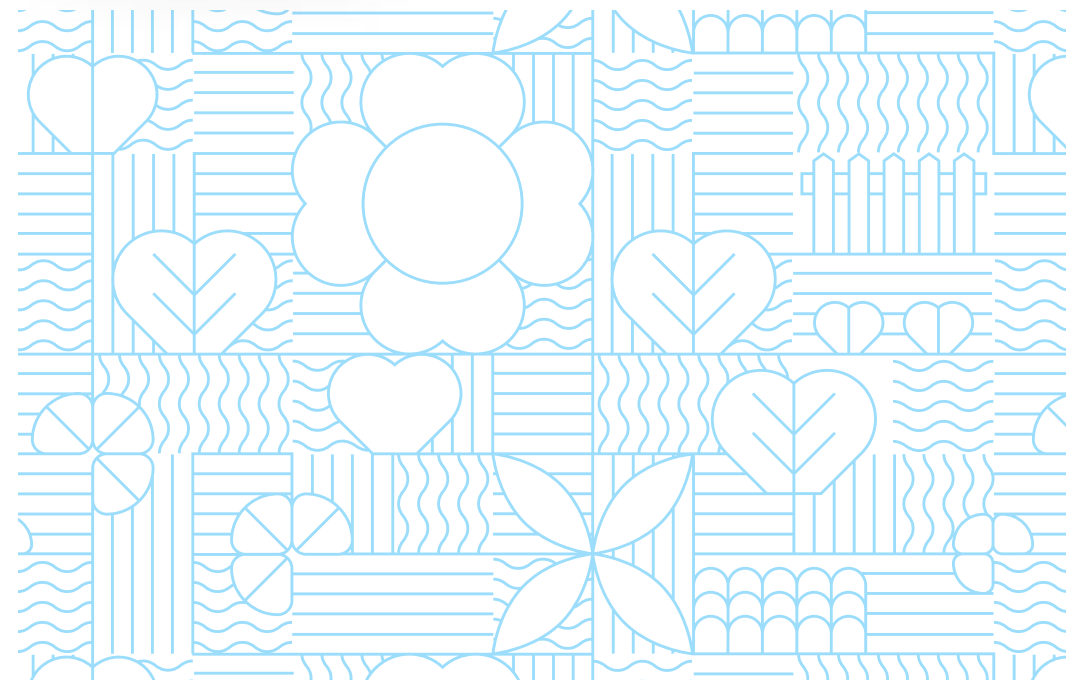
Koti-ikonista
klikkaamalla
pääset takaisin
sisällysluetteloon

10

30

67

Sivun yläosasta löytyvät
klikattavat linkit vievät
suoraan eri osioiden alkuun

Sisältö

VALIO LYHYESTI	3	Maitotilojen elinvoimaisuus ja eläinten hyvinvointi	53
VUOSI 2023		Vastuullisesti tuotetut terveelliset tuotteet	59
Toimitusjohtajan katsaus	7	Hyvinvoivat ihmiset	67
Vastuullisuuden kohokohdat	8	Vastuullisuuden perusta	74
		Code of Conduct rakentaa pohjan työskentelullemme	74
VALION SUUNTA		Hankintaketjumme ovat läpinäkyviä	78
Strategia ja toimintaympäristö	10		
Valion vastuullisuus	13	RAPORTOINTI	
Vastuullinen asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö	24	Vastuullisuusraportointi ja sen kattavuus	83
		Riippumattoman varmentajan varmennusraportti	84
PAINOPISTEALUEET		GRI-indeksi	85
Ilmasto, luonto ja ympäristö	30		
Valion ilmasto-ohjelma – kohti hiilineutraalia maitoa	31		
Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta	41		
Parannamme tuotannon resurssitehokkuutta	43		
Ympäristöviisaat pakkaukset	48		
Tehokas logistiikkamme vähentää päästöjä	51		

VALIO LYHYESTI

Valio on Suomen johtava maito- ja ruokatalo ja Suomen suurin elintarvikkeiden viejä. Valmistamme herkullisia ja laadukkaita maito- ja kasvipohjaisia tuotteita ja toimimme tukkukaupassa. Osaksi omistamamme Suomen Lantakaasu Oy edistää kiertotaloutta tuottamalla biokaasua maitotilojen lannasta. Työllistämme 4 211 henkilöä Suomessa, Ruotsissa, Virossa, Kiinassa ja Yhdysvalloissa.

Valiojengi maailmalla 31.12.2023

SUOMI	BALTIA (VIRO)	RUOTSI	USA	KIINA
3 634	458	68	25	26

PERUSTETTU
1905

**Maitotuotteiden
markkinajohtaja
Suomessa**

**Kemian
Nobel-
palkinto**
VUONNA 1945

**2,3
mrd**
EUR LIIKEVAIHTO

KASVIPOHJAISET
TUOTTEET
**ODDLY-
GOOD**
JA
GOLD&GREEN®
OF HELSINKI

3 400
MAIDONTUOTTAJAA
OMISTAA VALION

25 %
VALION VIENTI SUOMEN
RUOKAVIENNISTÄ

Aimo VALIO
TUKKUKAUPPA

**Maksamme
toimintamme
tuotot
maitotiloille**

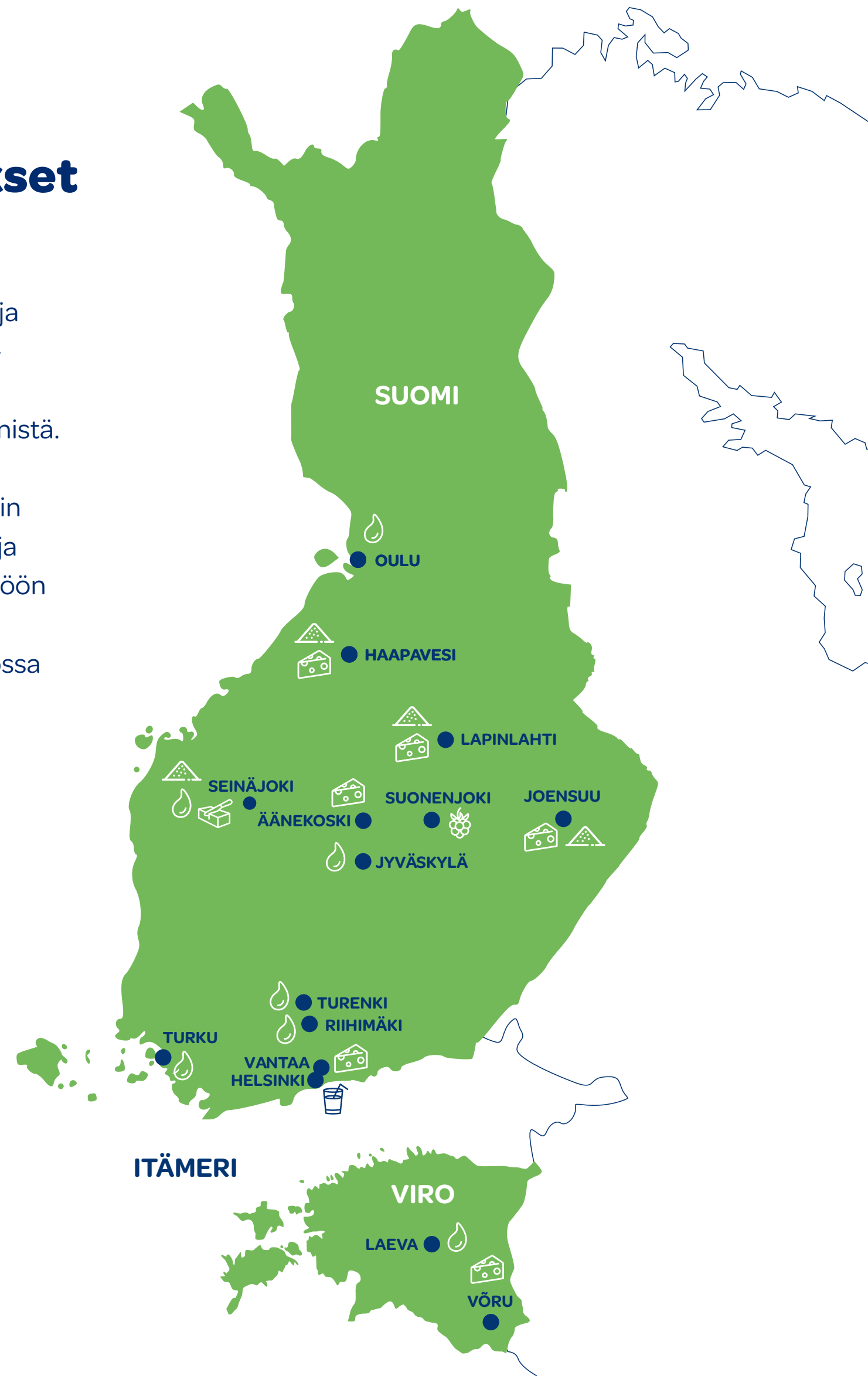

Valion tuotantolaitokset Suomessa ja Virossa

VALIOLLA ON 13 TEHDASTA Suomessa ja kaksi Virossa. Olemme Suomen suurin elintarvikkeiden viejä. Vientimme kattaa noin 25 prosenttia koko Suomen elintarvikeviennistä.

Viemme kuluttaja- ja teollisuustuotteita noin 50 maahan. Toimitamme esimerkiksi voita ja maitojauheita elintarviketeollisuuden käyttöön ja välipaloja, juustoja sekä kasvipohjaisia tuotteita kuluttajille. Maailmalle lähtee viikossa noin 200 merikonttia ja vientikuormaa Valion tuotteita.

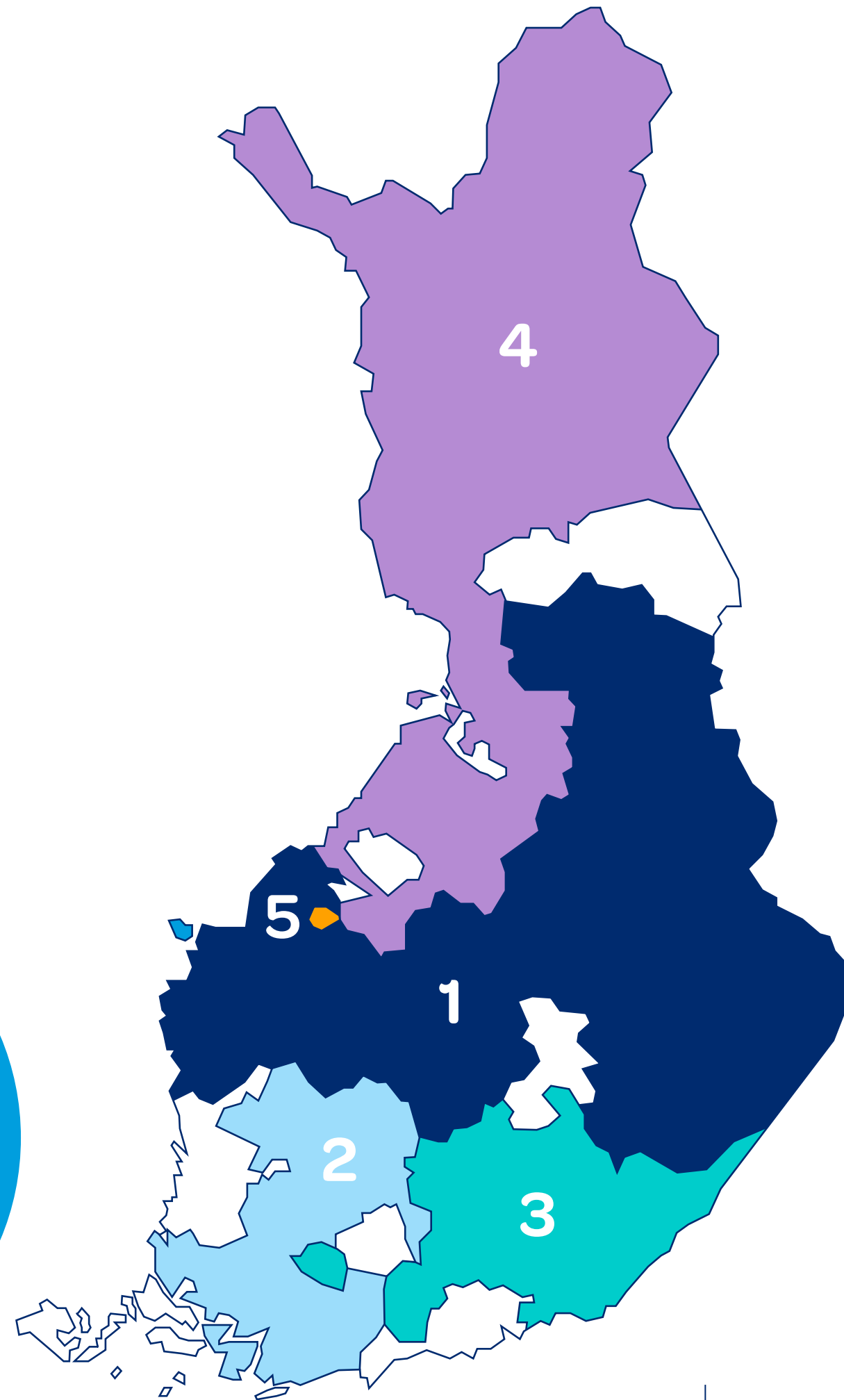
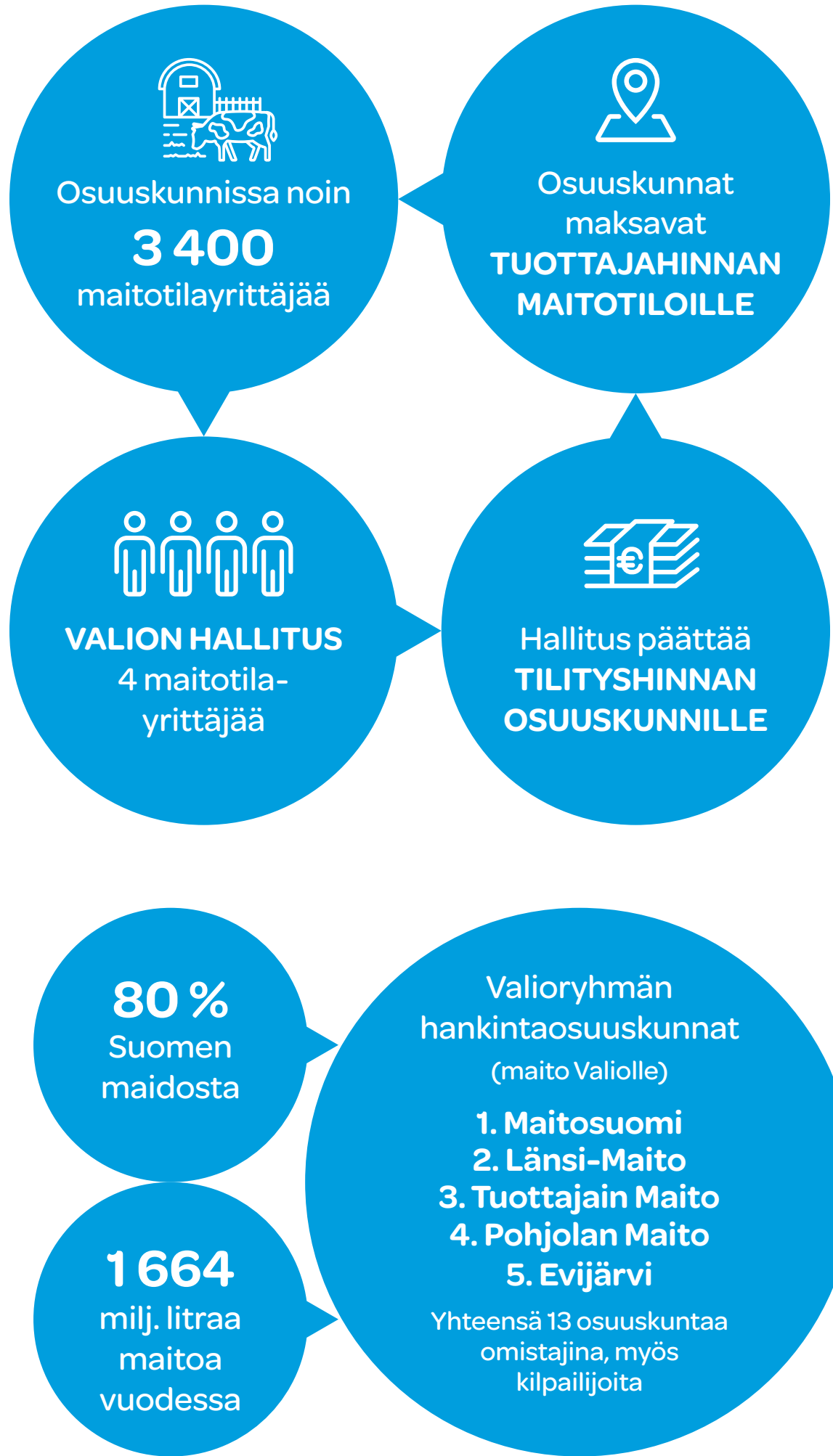
- JUUSTOJA
- JAUHEITA
- TUORETUOTTEITA
- HILLOJA
- MEHUJA
- RASVOJA

Paremman elämän palveluksessa

VALION PERINTEET ulottuvat pitkälle Suomen historiaan. Meillä on yli 100 vuoden kokemus herkullisista maitotuotteista. Suomalaiset maitotilat perustivat Valion vuonna 1905 viemään voita maailmalle. Viime vuosina maitotuotteiden rinnalle ovat nousseet vahvasti myös kasvipohjaiset tuotteet. Innovatiiviset tuotteet, edelläkävijyys sekä tuotekehitys- ja tutkimusosaaminen ovat vieneet meitä eteenpäin siitä lähtien, kun Valion laboratorion johtajana toimi nobelisti A. I. Virtanen. Tuotteidemme lisäksi tämä perintö näkyy esimerkiksi biokaasuliiketoiminnassamme.

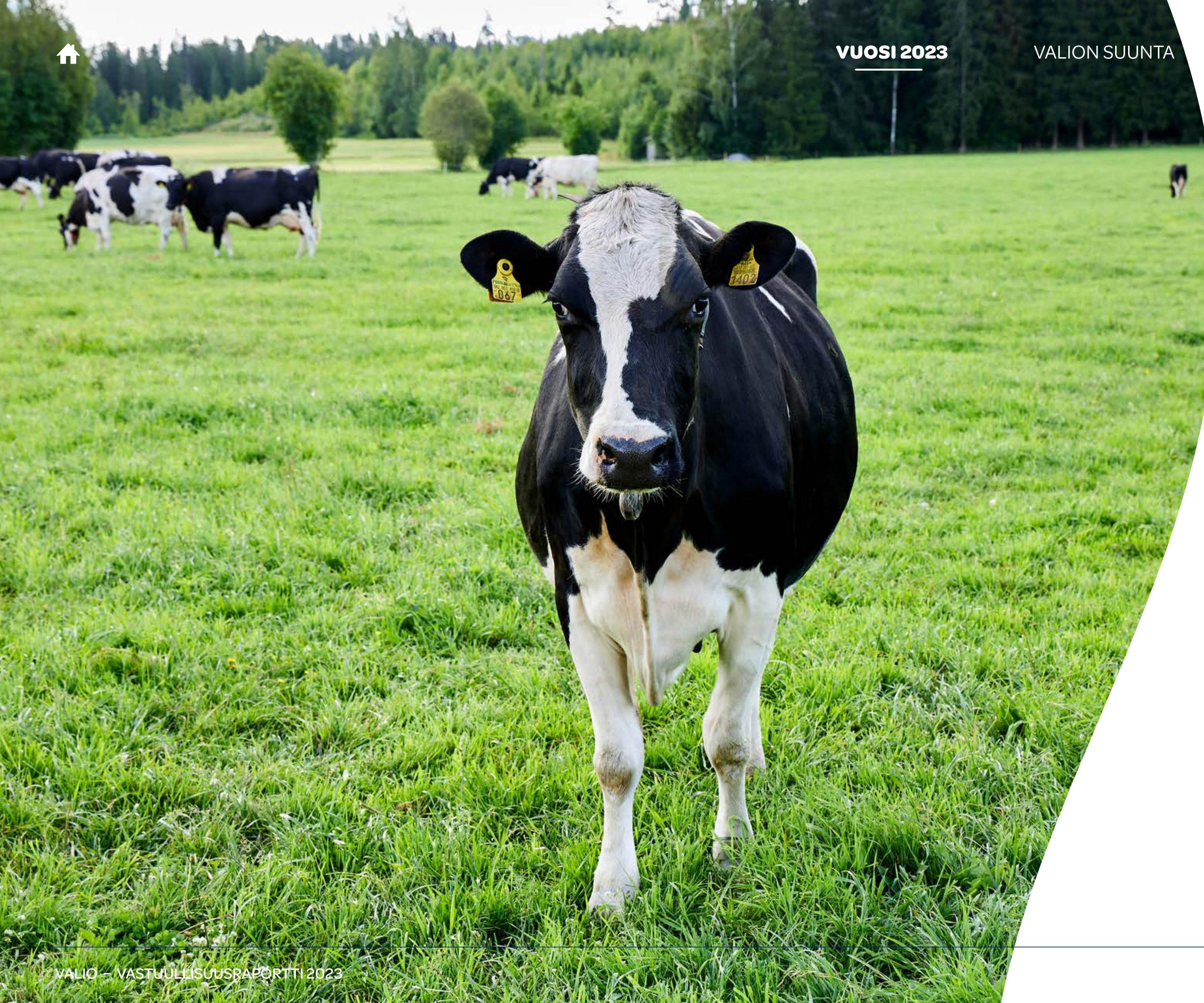

Valio on suomalaisten maitotilojen omistama

VALION OMISTAA osuuskuntien kautta 3 400 suomalaista maitotilallista. Maksamme toimintamme tuotot maitotilayrittäjille. Tuotteemme tukevat siis suoraan kotimaista kestävää ruoantuotantoa ja työpaikkoja.

Maitotilayrittäjät kuuluvat osuuskuntiin, jotka omistavat Valion.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS 7
VASTUULLISUUDEN KOHOKOHDAT 8

Vuosi 2023

Toimitusjohtajalta

Vuosi 2023 oli jälleen täynnä muutoksia ja haasteita niin toimintaympäristössä kuin koko elintarvikealalla. Sota Ukrainassa ja yleinen taloudellinen epävarmuus jatkuivat, ja globaalissa toimitusketjussa oli ongelmia muun muassa raaka-aineiden saatavuudessa. Korkea inflaatio ja kuluttajien ostovoiman lasku heijastuivat Valion liiketoimintaan ja tulokseen. Haasteista huolimatta jatkoimme määrätietoisesti strategiamme ja vastuullisuustoimenpiteidemme toteuttamista.

VALIO-KONSERNIN liikevaihto vuonna 2023 oli 2 278 miljoonaa euroa eli kasvua tuli 1,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna (2 236 milj. euroa). Kuluttajien ostovoiman heikentyminen sekä voin ja maitojauheen maailmanmarkkinahintojen raju lasku sekä kustannusinflaatio vaikuttivat tulokseen.

Noin 3 400 suomalaista maitotilaa omistaa Valion osuuskuntien kautta. Valion päätehtävänä on maksaa parasta mahdollista tuottoa omistajille eli osuuskuntien kautta maitotiloille. Myös vuosi 2023 oli maitotilayrittäjille haastava. Korkeat korot, lannoitteiden korkeat hinnat ja energian hinnan epävarmuus tuovat edelleen haasteita, vaikka hintojen nousu taittui vuoden 2023 aikana. Tuottajien kriisi ei ole vielä ohi.

Vuoden aikana edistimme strategiaamme suunnitelmien mukaisesti. Kotimarkkinallamme Suomessa, Ruotsissa ja Virossa onnistuimme puolustamaan markkina-asemaamme. Jatkoimme myös ammattikeittiöille suunnatun liiketoiminnan ja teollisuustuote-liiketoiminnan määrätietoista kehitystä. Valio osti Plantin tuotannon ja laajensi näin asemaansa kasvipohjaisten tuotteiden kehittäjänä ja valmistajana. Viennissä panostukset lisäarvojuuhoihin jatkuivat. Valion vienti kattaa noin

25 prosenttia Suomen koko elintarvikeviennistä. **Lue lisää liiketoiminnan kehityksestä tilinpäätöksestä.** →

Ruoka on pitkällä aikavälillä globaali kasvubisnes, vaikka tilanne markkinoilla juuri nyt on vaikea. Maitotuotteiden kulutus kasvaa kehittyvillä markkinoilla, esimerkiksi Aasiassa, ja kasvipohjaisten tuotteiden kulutus länsimaissa.

Vastuullinen, kestävä ruoantuotanto on juuri nyt tärkeämpää kuin koskaan. Maailman väestö kasvaa ja ruoan tarve maailmassa kaksinkertaistuu vuoteen 2050 mennessä. Ilmastonmuutos ja luontokato pakottavat ruokajärjestelmäämme uudistumaan. Me Valiolla uskomme, että tulevaisuuden kestävä ruokajärjestelmä on yhdistelmä ruoantuotannon eri muotoja, joista osa on jo olemassa ja osa vasta tutkimusasteella. Jotta ruoka riittää tulevaisuudessa, tarvitsemme kasvipohjaista ruokaa, kestävästi tuotettua maitoa ja lihaa sekä solumaatalouden uusia innovaatioita. Näissä kaikissa olemme mukana.

Tavoitteemme on nollata maidon hiilijalanjälki vuoteen 2035 mennessä. Edistimme kunnianhimoista tavoitettamme monin tavoin. Vuonna 2023 noin 2 400 tilaa käytti raakamaidon hiilijalanjäljen laskevaa

Carbo@-ympäristölaskuria ja olemme kouluttaneet noin 1 500 tilaa ilmastopäästöjä vähentävään hiiliviljelyyn.

Valion ja energiayhtiö St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy:n ensimmäisen biokaasulaitoksen sijoituspaikaksi valittiin Kiuruvesi. Suunniteltuun kokonaisuuteen kuuluu yhteensä neljä biokaasulaitosta, jotka hyödyntävät tuotannossaan maatalousbiomassaa. Laitokset on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2026.

Paransimme myös tehtaidemme energiatehokkuutta huomattavasti. Onnistuminen on pitkälti vuoden 2023 aikana valmistuneen Seinäjoen lämpöpumppujärjestelmän ansiota.

Haimme Business Finlandilta rahoitusta viiden vuoden tutkimus- ja innovaatiokokonaisuuden käynnistämiseksi. Food 2.0 -hankkeen tavoitteena on luoda Suomeen luontoviisas ruokajärjestelmä, jossa kasvua, kannattavuutta ja lisäarvoa rakennetaan kestävä tuotannon pohjalle. Helmikuussa 2024 saimme Business Finlandilta hankkeelle 10 miljoonan euron rahoituksen. Tavoitteemme on, että tulevaisuudessa ruoantuotannon sivuvirrat kiertäisivät nykyistä paremmin esimerkiksi energiaksi, lannoitteiksi ja erilaisiksi teollisuuden raaka-aineiksi. Food 2.0 on esimerkki siitä, että haluamme

Valion liiketoiminnan ohella kehittää koko ruokajärjestelmää nykyistä kestävämpään ja resurssiviisaampaan suuntaan.

Onnistumiset syntyvät yhteistyössä. Haluan kiittää kaikkia valiolaisia, maitotiloja, asiakkaitamme ja kumppaneitamme hyvästä yhteistyöstä!

Annikka Hurme
Toimitusjohtaja

Vastuullisuuden kohokohdat

SUOMEN LANTAKAASU OY:N ENSIMMÄISEN BIOKAASULAITOKSEN SIJOITUSPAIKAKSI VALITTIIN KIURUVESI

Sijoituspaikan valinnassa huomioitiin muun muassa infrastruktuuri, paikallisten asukkaiden toiveet sekä biokaasulaitokselle saatavan maatalousbiomassan määrä, jotta toiminnan positiiviset vaikutukset olisivat mahdollisimman suuret. Kiuruveden biokaasulaitoksen ympäristövaikutusten arviointi valmistui aikataulun mukaisesti kesällä 2023.

POHJOIS-EUROOPAN ENSIMMÄINEN JUOMAPAKKAUKSESSA KIINNI PYSYVÄ KORKKI KIERRÄTYSMUOVISTA

Haluamme olla kiertotalouden edelläkävijöitä. Siksi lanseerasimme uuden pakkauksessa kiinni pysyvän korkin, joka on 30-prosenttisesti sertifioitua kierrätysmuovia. Kiinni pysyvä korkki vähentää ympäristöön päätyvän muovijätteen määrää, ja kierrätysmuovin käyttö edistää kiertotaloutta.

PILOTTIHANKKEIDEN AVULLA MALLEJA VIERASKIELISTEN TYÖLLISTÄMISEKSI TUOTANTOON

Aloitimme Suomessa vuoden 2023 aikana kaksi pilottihanketta, joiden avulla kehitämme malleja maahanmuuttajien työllistämiseksi Valiolle. Hämeen ammatti-instituutin SUJUVA-hankeessa teemme yhteistyötä meijerialan vieraskielisen opetuksen kehittämiseksi, ja koulutamme samalla kahdeksan maahanmuuttajataustaista työntekijää tuotannon tehtäviin. Yhteistyössä Hyrian kanssa työllistimme 10 viikon koulutus- ja työssäoppimisjakson jälkeen kuusi ukrainalaistaustaista henkilöä Riihimäelle varastotehtäviin.

PARANSIMME ENERGIATEHOKKUUTTA HUOMATTAVASTI

Onnistuminen on pitkälti vuoden 2023 aikana valmistuneen Seinäjoen lämpöpumppujärjestelmän ansiota. Järjestelmä ottaa talteen kylmälaitoksen lauhdutuspiirin lämpöä sekä haihturin jäähdytyksessä vapautuvaa lämpöä. Lämpö hyödynnetään tehtaassa erilaisiin lämmitystarpeisiin.

VALIOLAISISTA MAITOTILOISTA 86 % SITOUTUI VAPAAEHTOISEEN VASTUULLISUUSTYÖHÖN

Suosituimpia valintoja olivat karjan laidunnukseen ja ulkoiluun liittyvät toimenpiteet, Carbo® -ympäristölaskenta, hiiliviljelytoimenpiteet, monimuotoisuusala ja hiiliviljelijäkoulutus.

TAPATURMIEN AIHEUTTAMAT SAIRAUSPOISSAOLOT OLIVAT MITTAUSHISTORIAN ALHAISIMMAT

Tapaturmista johtuvat sairauspoissaolot vähenivät melkein puolella edellisvuoteen verrattuna. Toteutamme systemaattisesti toimintaohjelmaa tapaturmien ehkäisemiseksi ja 0 työtapaturman tavoitteeseen pääsemiseksi.

KEHITIMME INNOVAATIO- JOHTAMISTA JA VAHVISTIMME INNOVAATIOKULTTUURIA

Jatkoimme innovaatiojohtamisen kehittämistä ja innovaatiokulttuurin vahvistamista viemällä läpi koko Suomen henkilöstölle kohdennetun Spark Tank -ideakiihdyttämön. Kiihdyttämöön saatiin 70 ideaa 11 toimipaikalta, ja kahdeksan viikon intensiivisen työskentelyn jälkeen 20 ideaa vietiin eteenpäin jatkokehitykseen. Yrityskulttuurimme on rakentunut innovatiivisuuden ympärille koko Valion historian ajan.

VALIO OSTI PLANTIN TUOTANNON JA LAAJENSI NÄIN VALION KASVIPOHJAISTA TUOTEVALIKOIMAA

Yrityskaupan myötä Oddly-goodista tuli markkinajohtaja kasvipohjaisissa lusikoitavissa välipaloissa Ruotsissa ja kasvipohjaisissa ruoanlaittotuotteissa Suomessa.

STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ 10
VALION VASTUULLISUUS 13
VASTUULLINEN ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ 24

Valion suunta

STRATEGIA JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuonna 2023 jatkoimme strategian toteutusta päättäväisesti haastavassa toimintaympäristössä.

Strategiamme

VISIONME on olla johtava maito- ja ruokatalo, joka tarjoaa rakastetut brändit ja innovatiiviset ratkaisut. Samalla ratkaisemme aikamme suuria haasteita: rakennamme tulevaisuuden ruokajärjestelmää, joka tuottaa ruokaa kestävästi.

Arvomme ovat asiakaskeskeisyys, vastuullisuus, uudistuminen ja yhteistyö. Meillä on taito kehittää korkealaatuisia ratkaisuja asiakkaidemme tarpeisiin, ja missiomme onkin olla paremman elämän palveluksessa. Tärkein voimavaramme ovat sitoutuneet ja osaavat valiolaiset, jotka luovat innovatiivisia ratkaisuja ja toteuttavat strategiaa päivittäisessä työssään.

Omistajastrategiamme mukaan tehtävämme on mahdollistaa maitotilayrittäjien elinkeino maan eri osissa. Tavoitteenamme on maksaa maitotiloille parhaiden eurooppalaisten osuustoiminnallisten meijeriyritysten tasoista tuottajahintaa. Tuottajahinta maksetaan maitotilayrittäjille osuuskuntien kautta. Valion ylin johto ja eri toiminnot yhdessä tekevät strategian päivitykseen ja toteutukseen liittyvää työtä. Valion hallitus hyväksyy strategian.

STRATEGIAN TOTEUTUS JATKUI PÄÄTTÄVÄISESTI

Vuonna 2023 edistimme strategiaamme päättäväisesti haastavassa toimintaympäristössä.

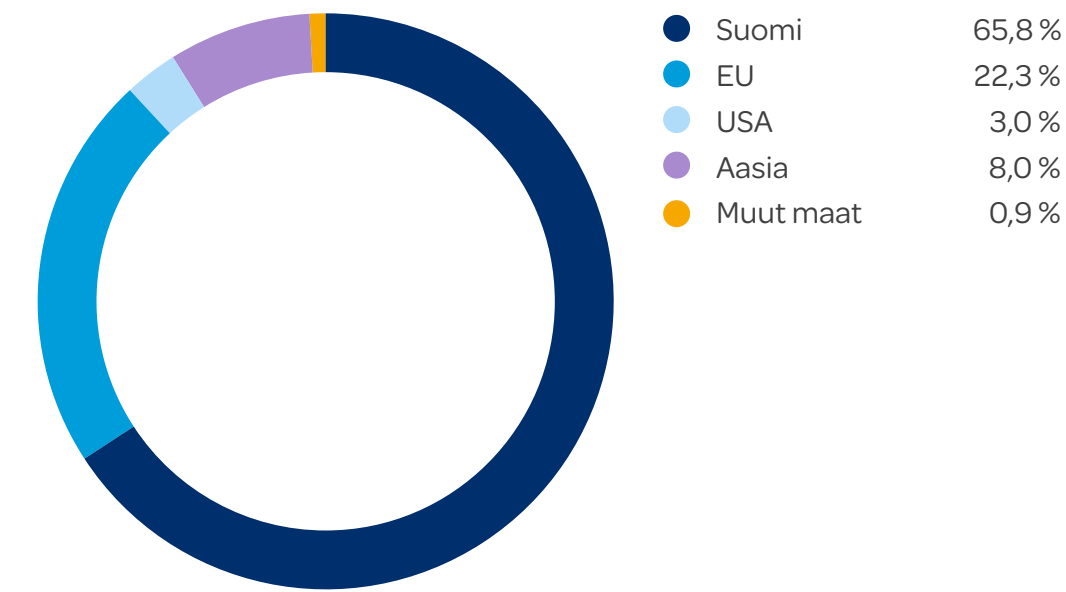
Kotimarkkinoillamme Suomessa, Ruotsissa ja Virossa onnistuimme puolustamaan asemaamme kuluttajien heikentyneestä ostovoimasta huolimatta. Valion rakastetut brändit ja kiinnostavat uutuudet muun muassa välipala- ja ruoanvalmistuskategorioiden tarjosivat makunautintoja, vaihtelua ja iloa kuluttajille. Alkusyksystä lanseerasimme uudistetun Gold&Green® -brändin ja uutuustuotteet kasvipohjaiseen kokkailuun. Vuoden aikana kirkastimme myös Valio Aimo® -tukkumme strategiaa ja jatkoimme toimintojen kehitystä. Tähtäämme Suomen foodservice -markkinan edelläkävijäksi.

Vientimarkkinoilla meitä haastoivat teollisuustuotteiden maailmanmarkkinahintojen lasku sekä heikko globaali taloudellinen tilanne, joka näkyi lisäarvojuuhen ja -ratkaisujen kysynnässä. Jatkoimme kuitenkin vuoden aikana määrätietoisesti kehitystä niin lisäarvojuuhen tuotekehityksessä, myynnissä kuin valmistuksessa.

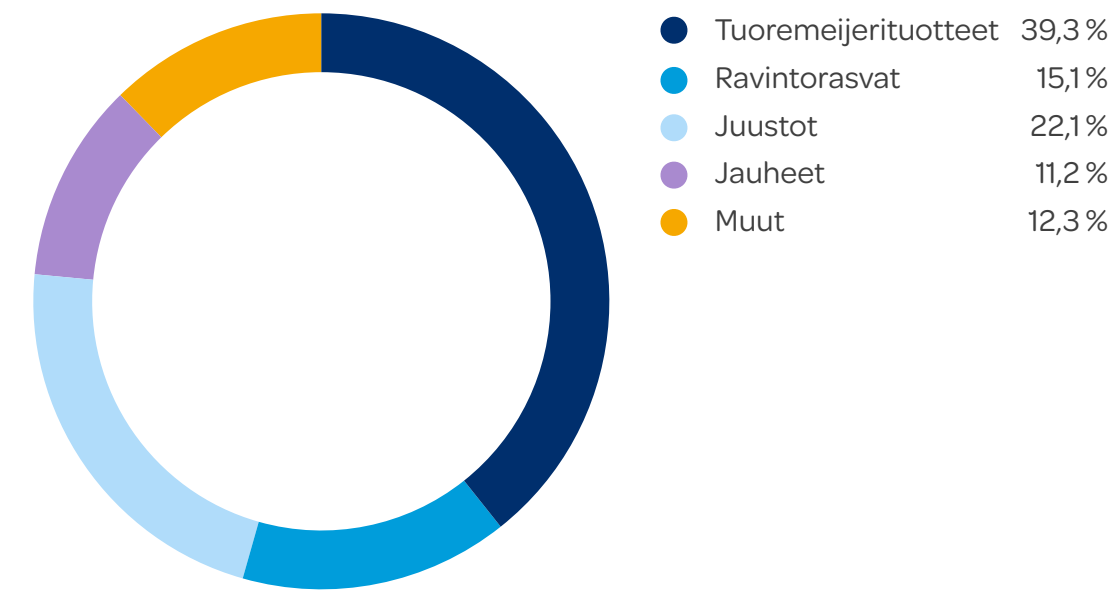
Lokakuussa vauhditimme kasvipohjaisia tuotteita valmistavan Oddlygoodin vahvaa kasvua yrityskaupalla, jossa Oddlygood osti pohjoismaisen Plantin. Yrityskaupan myötä Oddlygoodista tuli markkinajohtaja kasvipohjaisissa lusikoitavissa välipaloissa Ruotsissa ja kasvipohjaisissa ruoanlaittotuotteissa Suomessa. Valio on Oddlygoodin perustaja ja enemmistöomistaja ja Mandatum Asset Management toinen omistaja.

Jatkoimme vuoden aikana myös Valion ja energiayhtiö St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy:n toiminnan kehitystä suunnitellun aikataulun mukaisesti. Yhtiön tavoitteena on yhteensä 1 TWh uusiutuvan liikennepolttoaineen tuotanto vuoteen 2030 mennessä, mikä vastaa neljäsosaa Suomen biokaasutavoitteesta.

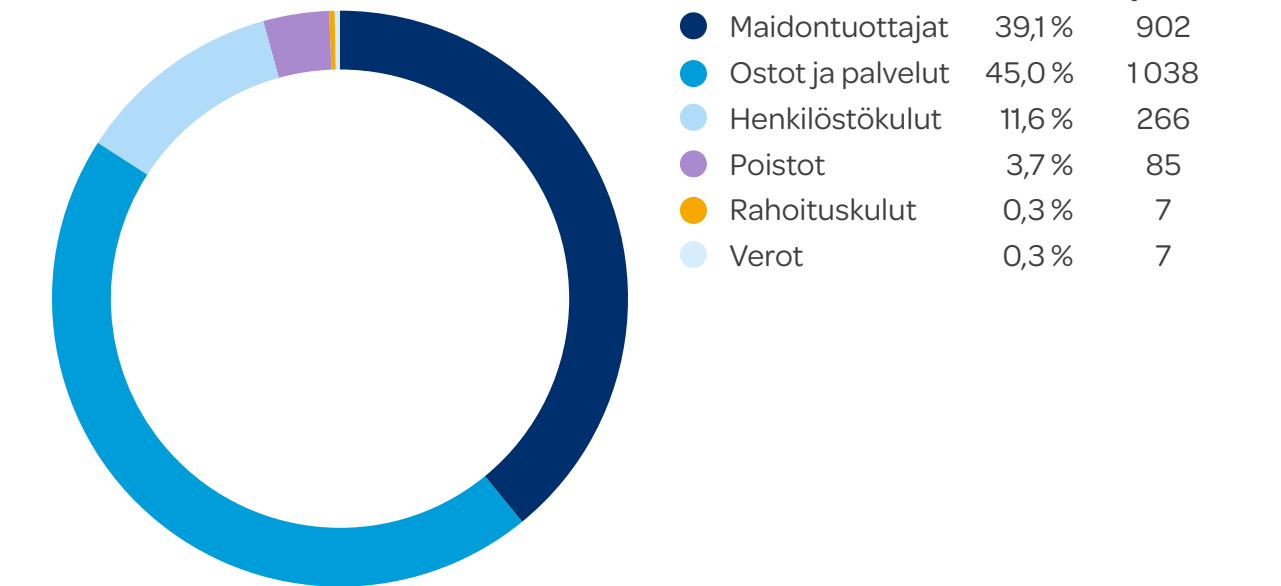
Valio-konsernin liikevaihto alueittain 2023

Valio-konsernin liikevaihto tuoteryhmittäin 2023

Kulujen jakauma Valio-konsernissa 2023

Valion strategia

Lue tarkemmin Valion taloudellisesta kehityksestä [hallituksen toimintakertomuksesta](#).

Toimintaympäristömme pysyi haastavana

VALIO ON KANSAINVÄLINEN elintarvikealan toimija. Liiketoimintaamme vaikuttavat niin globaali toimintaympäristö ja maitomarkkina kuin kotimainen kysyntä ja kilpailu. Toimintaympäristö oli haasteellinen elintarvikealan toimijoille myös vuonna 2023. Ukrainan sota ja yleinen taloudellinen epävarmuus jatkuivat, ja globaalissa toimitusketjussa oli ongelmia muun muassa raaka-aineiden saatavuuden kanssa.

Vaikka maitotilojen kustannusten nousu taittui ja energian, rehun ja lannoitteiden hinnat kääntyivät jopa laskuun, vuoden 2023 lopussa kustannukset olivat kuitenkin edelleen noin 30 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuoden 2021 alussa. Maitotilojen kustannusten ennustetaan pysyvän korkealla myös jatkossa. Tilanne maitotiloilla siis jatkuu tiukkana.

Ihmisten ostovoiman heikkeneminen lisäsi hinta-herkkyyttä, ja kulutusta siirtyi edullisempiin tuotteisiin. Maitojauheiden ja voin maailmanmarkkinahinnat lähtivät jyrkkään laskuun vuoden 2022 syksyllä – sen jälkeen, kun ne ensin olivat nousseet ennätyskorkealle. Poikkeuksellisen ajanjakson jälkeen teollisuustuotteiden hinnoissa palattiin viiden vuoden keskiarvotasolle.

SEURAAMME KULUTTAJATRENDEJÄ

Vastuullisuus, terveys ja hyvinvointi sekä helppous ovat isoimpia kuluttajatrendejä, jotka vaikuttavat tuotteidemme kysyntään.

Vastuullisuus kuluttajatrendinä on pirstaloitunut. Ympäristövastuullisuuden rinnalla kuluttajat odottavat yrityksiltä aiempaa enemmän eettisiä ja sosiaalisia

vastuullisuustekoja sekä ratkaisuja globaaleihin ongelmiin. Raaka-aineiden ja tuotannon paikallisuus, veden käyttö, uudistava viljely ja globaalien yritysten vaikutus paikalliseen yhteisöön ovat kuluttajille tärkeitä aiheita.

Taloudellinen epävarmuus on horjuttanut kuluttajien luottamusta, mikä näkyy selkeästi myös ruokavalinnoissa. Valintoja tehdään harkitsevammin ja suunnitelmallisemmin. Iso osa suomalaisista pitää vastuullisuutta kotimaisissa elintarvikkeissa hygieniatekijänä, eikä siitä olla valmiita maksamaan merkittävästi korkeampaa hintaa.

Digitaaliset ratkaisut kuten Valion reseptisovellus helpottavat ja sujuvoittavat arkea. Kuluttajien aikaa säästävien ratkaisujen kuten puolivalmisteiden ja erityisesti valmisruokien suosio jatkaa kasvuaan. Kokonainen ateria ostetaan valmiina yhä useammin. Ajan säästäminen kasvattaa kauppojen kotiinkuljetusten määrää ja tekoälyn laatimien valmiiden ruoka- ja ostoslistojen suosiota.

Kuluttajien ymmärrys ruoan roolista hyvinvoinnin edistäjänä on lisääntynyt. Terveystrendin vahvistuminen on lisännyt kuluttajien kiinnostusta tutkitusti terveysvaikutteisiin raaka-aineisiin. Niitä ovat esimerkiksi hyvät rasvat, hiilihydraatit, eri makeutusvaihtoehdot ja probiootit. Kiinnostus myös luontaistuotteita kohtaan kasvaa.

Sosiaalisen median rooli ruokailmiöiden luojana kasvaa entisestään, ja se on yhä tärkeämpi tiedonlähde erityisesti nuorille. Ruokavalinnat koetaan osaksi identiteettiä, ja sosiaalisen median kanavat tarjoavat tehokkaita keinoja identiteetin ilmaisuun.

VALION VASTUULLISUUS

Ruoankulutuksella ja -tuotannolla on globaalisti merkittäviä vaikutuksia ympäristöön, yhteiskuntaan, eläimiin ja ihmisiin. Haluamme tehdä osuutemme ruoantuotantoon liittyvien haasteiden ratkaisemiseksi. Vastuu ympäristöstä, taloudesta, ihmisistä, eläimistä ja yhteiskunnasta on osa kaikkea toimintaamme.

Mitä vastuullisuus tarkoittaa Valiolle?

VALION VASTUULLISUUDEN perusta on osuustoiminnallisuus. Vastuullisuustyömme keskittyy kolmeen vastuullisuuden painopistealueeseen: uudistava maatalous ja resurssitehokkuus, vastuullisesti tuotettu turvallinen ruoka ja kestävä ruokajärjestelmä. Niillä luomme työtä ja hyvinvointia Suomeen.

Tuotamme terveellistä ja hyvänmakuista ruokaa arjen polttoaineeksi ja nautinnoksi ja tuomme ihmiset yhteen ruuan äärelle. Vaalimme suomalaista ruokakulttuuria ja kannamme vastuuta Suomen ruokaturvasta. Luomme työtä tuhansille ihmisille ja varmistamme kannattavan ruoantuotannon säilymisen Suomessa.

Ruoantuotanto perustuu luonnon meille antamiin resursseihin. Tunnettu ympäristö- ja ilmastovaikutuksemme, ja vastuunamme on pienentää niitä. Ilmastomuutoksen torjunta on yksi painopistealueistamme. Tavoitteemme on nollata maidon hiilijalanjälki vuoteen 2035 mennessä. Vähennämme päästöjä, kasvatamme hiilinieluja ja luomme kiertotalouden ratkaisuja. Parannamme eläinten hyvinvointia ja teemme työtä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Vastuullisuuden johtaminen

VASTUULLISUUS on yksi Valion neljästä arvosta, jotka ovat Valion yritysstrategian keskiössä.

Yritysstrategian taustalla on omistajastrategian linjaus kehittää kestävää maidontuotantoa, ilmastotehokkuutta ja kiertotaloutta sekä huolehtia eläinten hyvinvoinnista.

Päivittäistä globaalia toimintaamme ohjaavat muun muassa vastuullisuuteen liittyvät politiikat, jotka ovat Valion johtoryhmän hyväksymiä ja jotka viestitään henkilöstölle eri viestintäkanavien avulla. Ne myös määrittävät, kuinka toimimme Valion arvojen mukaisesti. **Kaikki julkiset politiikat ovat luettavissa Valion verkkosivuilta. →** Toimintamme on sertifioitu muun muassa globaalien elintarviketurvallisuus-, laatu- ja ympäristöstandardien mukaisesti. **Sertifikaattimme ovat ladattavissa verkkosivuiltamme. →**

Konsernin johtoryhmässä vastuullisuudesta vastaa johtaja, jonka vastuualueena ovat brändi ja markkinointi, vastuullisuus, viestintä ja yhteiskuntasuhteet. Vastuullisuusasioista päätetään Valion hallintomallin mukaisissa päätöksentekofoorumeissa. Valion johtoryhmä käsittelee kaksi kertaa vuodessa järjestettävässä Sustainability Forumissa strategisia vastuullisuusaiheita keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Vastuullisen liiketoiminnan edistäminen on mukana Valio-konsernin strategisissa hankkeissa, joista raportoidaan Valion johtoryhmälle kolmen kuukauden välein. Lisäksi johtoryhmälle pidetään erilaisia tietoisuuksia ja tilannekatsauksia. Vuoden 2023 aikana ylimmän johdon kanssa kestävyysaiheita käsiteltiin säännöllisesti myös Alkutuotannon vastuullisuus -kokouksissa sekä kestävyysraportoinnin etenemisen tilannekatsauksissa.

Valion hallitus ja johtoryhmä vastasivat vuoden 2023 keväällä compliance-itsearviointiin, jossa he arvioivat sitä, kuinka hyvin he tuntevat Valion erilaisiin kestävyys- ja vaatimustenmukaisuusteemoihin liittyvät politiikat ja toimintamallit. Lisäksi he arvioivat, kuinka hyvin henkilöstö tuntee periaatteet ja ohjeet, toteutetaanko niitä päivittäisessä työssä sekä tukevatko ne yrityskulttuuriamme. Arvioinnissa otettiin kantaa myös Valion asettamiin vastuullisuustavoitteisiin. Tuloksen perusteella Valion nykyiset vastuullisuustavoitteet edistävät johdon mielestä hyvin Valion kilpailukykyä ja erilaisiin kestävyys- ja vaatimustenmukaisuusteemoihin liittyviin politiikkoihin sitoutuminen on korkealla tasolla niin johdossa kuin henkilöstössä. Kokonaisarvosana kyselyssä oli 4,5 viisiportaisella asteikolla. Lisäksi Valion hallitus arvioi omaa toimintaansa, sen tehokkuutta, Valion strategian toteutumista sekä päätöksentekomateriaalin laatua syksyllä 2023 toteutetussa itsearvioinnissa. Myös tässä kokonaisarvosana oli 4,5/5.

VASTUULLISUUS ON OSA PÄIVITTÄISTÄ TYÖTÄ

Valion johto on delegoinut vastuullisuuden päivittäisen johtamisen ESG-tiimeille. Operatiiviset ESG-tiimit on muodostettu ympäristön (environment), sosiaalisen vastuun (social) ja hyvän hallintotavan (governance) aiheiden ympärille. Tiimit koostuvat eri toimintojen asiantuntijoista, jotka johtavat ja koordinoivat osa-alueidensa käytännön työn etenemistä sekä vastaavat aihealueisiin liittyvistä tavoitteista, toimenpiteistä ja mittareista.

ESG-johtaminen Valiossa

VALION HALLITUS

VALIO-KONSERNIN JOHTORYHMÄ

YMPÄRISTÖTIIMI

- Ilmasto
- Energia
- Logistiikka
- Vesi
- Kiertotalous
- Pakkaukset
- Biodiversiteetti
- Kemikaalit
- Jätehuolto, resurssitehokkuus
- Luvat

SOSIAALISEN VASTUUN TIIMI

- Ihmisoikeudet ja työntekijän oikeudet arvoketjussa
- Työterveys- ja hyvinvointi
- Työturvallisuus
- DEI (monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja inklusiivisuus)
- Elintarviketurvallisuus
- Ruokaturva
- Ravitseminen

GOVERNANCE-TIIMI

- Eettisyys ja vaatimustenmukaisuus
- Hyvä hallinto
- Code of Conduct
- Liiketoiminnan riskit
- Sisäinen valvonta
- Kirjanpito ja verot
- Tietosuoja
- Tietoturva

YMPÄRISTÖTIIMI

Valion ympäristötiimin asiantuntijat edustavat ympäristöä, ilmastoja, luontotyötä, energiaa, logistiikkaa ja pakkauskehitystä. Ympäristötiimin puheenjohtajana toimii ilmasto-ohjelman johtaja. Tiimin jäsenet raportoivat omista aiheistaan Valion johtoryhmälle oman organisaationsa kautta.

SOSIAALISEN VASTUULLISUUDEN TIIMI

Valion sosiaalisen vastuullisuuden tiimin asiantuntijat työskentelevät työturvallisuuden, työhyvinvoinnin, elintarviketurvallisuuden, ravitsemuksen, hankinnan, viestinnän, ihmisoikeuksien ja yhdenvertaisuuden parissa ympäri Valion organisaatiota. Tiimin puheenjohtajana toimii vastuullisuuspäällikkö. Tiimin jäsenet raportoivat omista aiheistaan Valion johtoryhmälle oman organisaationsa kautta.

HYVÄN HALLINNON TIIMI

Valion hyvän hallinnon tiimin asiantuntijat edustavat lakiasioita, taloutta, hallinnon kehitystä ja liiketoiminnan toimintaympäristöä, tietohallintoa ja riskien hallintaa. Tiimin puheenjohtajana toimii lakiasiaintoiminnan johtaja. Tiimin jäsenet raportoivat omista aiheistaan Valion johtoryhmälle oman organisaationsa kautta.

Vastuullisuusjohtaja toimii kaikkien tiimien fasilitoijana ja suunnittelee muun muassa käsiteltäviä aiheita puheenjohtajien kanssa.

Valion arvoketjun ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutukset

VALION ARVOKETJUSSA on monta vaihetta, jotka vaikuttavat ihmisten, ympäristön ja eläinten hyvinvointiin. Vastuullisuustyömme pohjautuu arvoketjusta tunnistamiimme, meille olennaisiin aiheisiin.

Arvoketjun olennaisia ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutuksia hallitaan osana ihmisoikeusvaikutusten huolellisuusprosessia ja ympäristönhallintajärjestelmää. Ne kattavat aiheisiin liittyvät periaatteet ja toimintatavat, ja niitä valvotaan muun muassa erilaisten auditointiprosessien ja huolenilmaisukanavien kautta.

	Alkutuotanto	Suora hankinta	Maidon tuotanto	Epäsuora hankinta	Omat toiminnot	Kulutus
YMPÄRISTÖ-VAIKUTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> Veden kulutus ja vesistöjen kuormitus Päästöt Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Toimittajien ja yhteistyökumppanien päästöt ja luonnonvarojen kulutus 	<ul style="list-style-type: none"> Pötsifermentaation metaanipäästöt Lannan ravinnevalumat Vedenkulutus ja vesistökuormitus Maidontuotannon maata muokkaava vaikutus Eloperäisten maalajien kasvihuonekaasupäästöt Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Energian kulutus Kasvihuonekaasupäästöt 	<ul style="list-style-type: none"> Energian kulutus Vedenkulutus ja jäteveden päästöt Tuotantolaitosten pöly- ja meluhaitat 	<ul style="list-style-type: none"> Epäsuora vaikutus ruokahävikin muodostumiseen Pakkausjätteiden vaikutus jätehuollon kuormittumiseen
IHMISOIKEUS-VAIKUTUKSET	<ul style="list-style-type: none"> Lapsityö Pakkotyö Työterveys ja -turvallisuus Riittävät tulot ja palkka Työolot Sukupuolten välinen tasa-arvo Siirtotyöntekijöiden käyttö Syrjintä ja häirintä 	<ul style="list-style-type: none"> Työterveys ja -turvallisuus Pakkotyö Työolot Syrjintä ja häirintä Siirtotyöntekijöiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Työterveys ja turvallisuus Työolot Siirtotyöntekijöiden käyttö Jaksaminen ja hyvinvointi Sukupuolten välinen tasa-arvo 	<ul style="list-style-type: none"> Työterveys ja -turvallisuus Pakkotyö Siirtotyöntekijöiden käyttö 	<ul style="list-style-type: none"> Työterveys ja -turvallisuus Syrjintä ja häirintä Työolot Sukupuolten välinen tasa-arvo Yhdistymisvapaus Stressi ja mielenterveys 	<ul style="list-style-type: none"> Elintarviketurvallisuus <p>Lisäksi koko arvoketjua koskevia riskejä, joilla voi olla vaikutuksia laajasti useisiin ihmisoikeuksiin: Yrityskulttuuri, väärinkäytösten hallinta, korruptio ja lahjonta, tavarantoimittajakäytännöt, poliittinen vuorovaikutus sekä arvoketjun ympäristövaikutukset.</p>

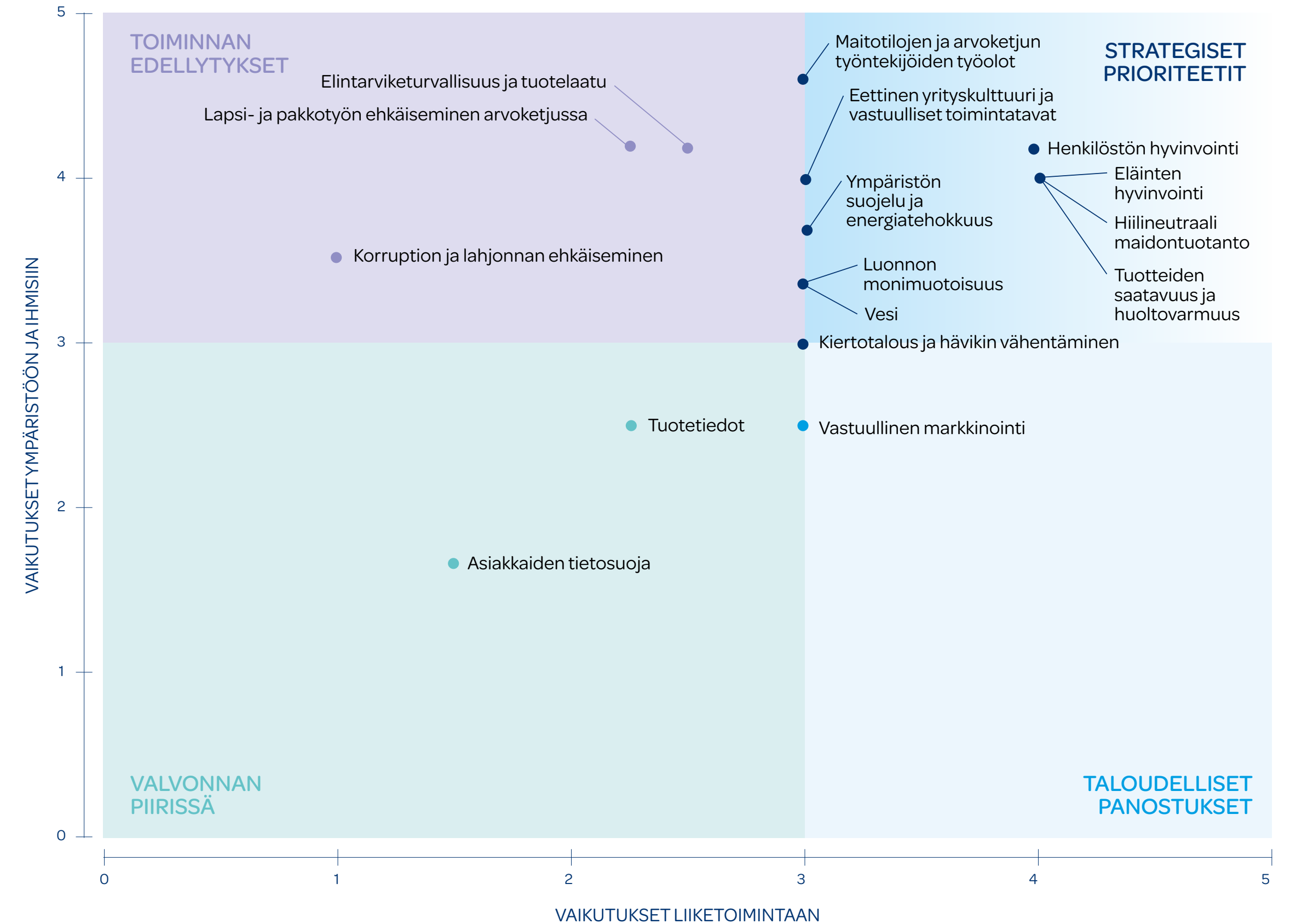

Vastuullisuuden olennaiset aiheet

Toteutimme olennaisuusarvioinnin vuoden 2023 lopulla uusien eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (ESRS) ohjeistuksen mukaisesti seuraavissa vaiheissa.

1. Arvioitavan toimintaympäristön ja sidosryhmien tunnistaminen	Arviointia varten määriteltiin Valion arvoketjun olennaiset vaiheet ja sidosryhmät. Valion arvoketjun vaiheet on kuvattu edellisen sivun kaaviossa.
2. Valion arvoketjun ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutusten sekä kestävyteen liittyvien liiketoimintariskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen.	Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien (IRO) tunnistamisen pohjana toimivat olemassa olevat ihmisoikeus- ja ympäristövaikutusten sekä riskien- ja mahdollisuuksien arvioinnin aineistot. Uusia riskejä tunnistettiin aiheiden asiantuntijoiden toimesta sekä yhteisessä työpajassa. Tunnistetut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet linkitettiin ESRS 1 -standardin määrittelemiin kestävyysseikkoihin.
3. Valion arvoketjun ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutusten sekä kestävyteen liittyvien liiketoimintariskien ja mahdollisuuksien arviointi.	Vaikutusten vakavuus arviointiin mittakaavan (scale), laaja-alaisuuden (scope) ja korjaamattoman luonteen (irremediable character of the impact) perusteella. Mahdollisten ympäristövaikutusten osalta huomioitiin lisäksi vaikutuksen todennäköisyys. Liiketoiminnan riskien ja mahdollisuuksien merkittävyys arviointiin niiden taloudellisten vaikutusten suuruuden sekä todennäköisyyden perusteella. Vaikutusten vakavuudelle ja riskien/mahdollisuuksien merkittävyydelle määriteltiin kynnsarvot, jotka määrittävät Valion olennaiset vaikutukset ja samalla kuvaavat ESRS-standardien perusteella tulevaisuudessa raportoitavat kestävyysseikat.
4. Sidosryhmävuoropuhelu ja tulosten katselmointi	Sidosryhmävuoropuhelulla tavoiteltiin vahvistusta siihen, ovatko tunnistetut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet oikeita myös sidosryhmien näkökulmasta. Vuoropuhelu toteutettiin olemassa olevien materiaalien, henkilöhaastattelujen ja sidosryhmäkyselyn avulla. <ul style="list-style-type: none"> Henkilöstökyselyistä tehty kooste tuki käsitystä tunnistettujen ihmisoikeusvaikutusten olennaisuudesta Maitotilallisille, tavarantoimittajille ja Valion arvoketjua edustaville kansalaisjärjestöille tehty kysely osoitti, että 82–100 % arvoketjun vaiheesta riippuen oli sitä mieltä, että olimme tunnistaneeet olennaiset ympäristö- ja ihmisoikeusaiheet. 10 henkilön haastatteluissa saadut kommentit tukivat hyvin tunnistettuja vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia. Haastateltavina oli Valion hallituksen jäsen, asiakkaita, rahoittajia, poliittisia päättäjiä ja liiton edustajia.
5. Tulosten validointi ja olennaisuusmatriisi	Tunnistetut olennaiset kestävyysseikat ja niiden taustalla käytetyt kynnsarvot esiteltiin Valion johtoryhmälle, joka validoi ne. Olennaisten kestävyysseikkojen perusteella luotiin uusi olennaisuusmatriisi, joka esittää Valiolle olennaiset kestävyysaiheet arvotettuna vaikutusten ja taloudellisten riskien ja mahdollisuuksien näkökulmasta. Valion johtoryhmä hyväksyi olennaisuusmatriisin vuoden 2024 alussa. Matriisin perusteella Valion vastuullisuuden painopistealueita ja tavoitteita tarkennetaan tai päivitetään vuoden 2024 aikana.

Olennaisuusmatriisi

Valion vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet

Vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet perustuvat yritys- ja omistajastrategiaan sekä olennaisuusarviointiin.

(kaksoisolennaisuusarvioinnissa on tunnistettu Valion arvoketjun ympäristö- ja ihmisoikeusvaikutukset sekä kestävyysaiheisiin liittyvät liiketoiminnan mahdollisuudet ja riskit)

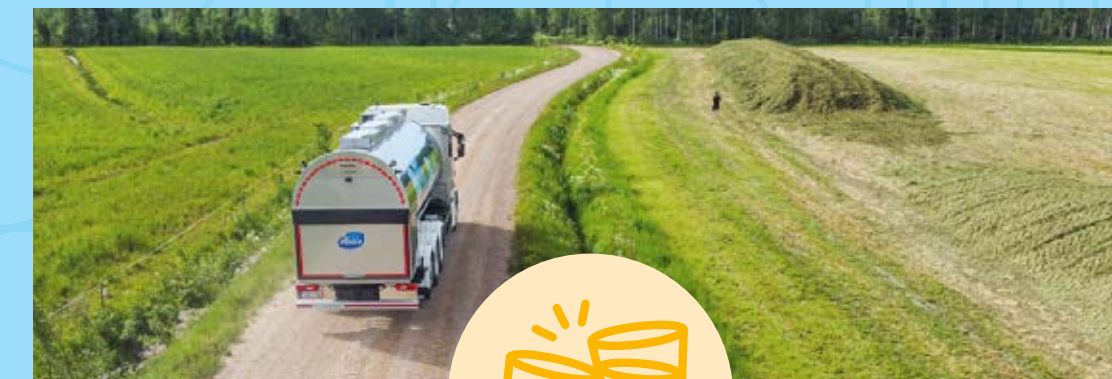
UUDISTAVA MAATALOUS JA RESURSSITEHOKKUUS

- Hiilineutraali maitoketju 2035
- Eläinten hyvinvointi ja luontotyö maitotiloilla
- Ympäristöviisaat pakkaukset ja tuotannon resurssitehokkuus

VASTUULLISESTI TUOTETTU TURVALLINEN RUOKA

- Vastuulliset toimitusketjut ja maitotilojen elinvoimaisuus
- Terveystä ja hyvinvointia edistävät tuotteet
- Turvallinen hyvän mielen työpaikka

KESTÄVÄ RUOKAJÄRJESTELMÄ

- Arvonluonti suomalaiselle raaka-aineelle ja työlle
- Ruoan omavaraisuus ja huoltovarmuus
- Innovatiiviset kiertotalousratkaisut

VALION VISIO: Johtava maito- ja ruokatalo, joka tarjoaa rakastetut brändit ja innovatiiviset ratkaisut

ARVOT: Asiakaskeskeisyys, vastuullisuus, uudistuminen ja yhteistyö

Valion vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet perustuvat yritys- ja omistajastrategiaan sekä olennaisuusarviointiin ja määrittävät asiat, joihin vastuullisuustyömme ja -tavoitteemme keskittyvät. Painopistealueet linkittyvät myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. Vastuullisuusjohtaja koordinoi ja valmistelee Valio-konsernin vastuullisen liiketoiminnan painopistealueet, jotka Valion johtoryhmä hyväksyy.

Valion maayhtiöt käyttävät konsernin olennaisuusmatriisia ja painopistealueita omien vastuullisuusohjelmiansa pohjana. Vuoden 2023 aikana Valion USA:n, Ruotsin ja Viron tytäryhtiöt tunnistivat omien toimintojensa osalta olennaiset kestävyysvaikutukset sekä kestävyysaiheet, jotka aiheuttavat heidän toimintaansa merkittäviä riskejä tai luovat kestävyysmahdollisuuksia. Tunnistettujen aiheiden perusteella tytäryhtiöt työstivät omaan toimintaansa keskittyvät vastuullisuusohjelmat. Yhtiöt jatkavat ohjelmiansa edistämistä vuoden 2024 aikana. Vuonna 2023 aloitimme myös Valio Aimo®-tukkuliiketoiminnan oman vastuullisuusohjelman rakentamisen Valion painopistealueisiin pohjautuen.

Vastuullisuuden tavoitteet

Olemme asettaneet kullekin painopistealueelle tavoitteet ja seuraamme niiden etenemistä.

PAINOPISTEALUE JA AIHEESEEN LIITTYVÄT POLITIIKAT	YLÄTASON TAVOITE / YHTEYS SDG TAVOITTEESEEN	2023 TAVOITTEET / TOIMENPITEET	KPI MITTARIN TULOS 2023 (GLOBAALI / SUOMI)	ETENEMINEN 2023	STATUS
Uudistava maatalous ja resurssitehokkuus <ul style="list-style-type: none"> Ympäristöpolitiikka Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct 	Hiilineutraali maidon arvoketju vuoteen 2035 mennessä 	2025 Kaikki aktiiviset valiolaiset maitotilat mittaavat maitonsa hiilijalanjäljen Carbo®-ympäristölaskurilla. Mittari on laskennan kattavuus maitomäärästä.	78 % maitomäärästä (2022: 73 % maitomäärästä)	Etenemme tavoiteaikataulussa. Vuoden 2023 aikana onnistuttiin kasvattamaan laskennan piirissä olevaa maitomäärää 5 %.	AIKATAULUSSA
		2025 Kaikki aktiiviset valiolaiset maitotilat on koulutettu hiiliviljelijöiksi.	1500 kpl/ 45 % tiloista (2022: 1000 kpl/ noin 25 % tiloista)	Etenemme tavoiteaikataulussa. Vuoden 2023 aikana 500 tilaa kävi hiiliviljelykoulutuksen.	AIKATAULUSSA
		2030 Valiolaisten tilojen koko rehuntuotantoala on hiiliviljelytoimenpiteiden piirissä. Tämä tavoite koskee kivennäismaita.	2023: 128 000 ha, 44 % (2022: 86 000 ha, 30 %)	Etenemme tavoiteaikataulussa. Vuoden 2023 aikana 44 % valiolaisesta kivennäismaiden peltopinta-alasta oli hiiliviljelyn piirissä.	AIKATAULUSSA
		Valiolaisilla tiloilla mitataan eloperäisten peltojen kasvihuonekaasupäästöjä ja pilotoidaan päästövähennystoimenpiteitä uusimpaan tutkimustietoon perustuen.	6 kpl tiloista mittaa päästöjä 12 kpl tiloista pilotoi päästövähennystoimia (2022: 6 kpl/ 11 kpl)	Etenemme aikataulussa. Jatkoimme olemassa olevia mittauksia ja saimme jatkorahoituksen avulla mukaan yhden uuden tilan. Osallistuimme vuoden 2023 aikana aktiivisesti turvepeltotutkimukseen.	AIKATAULUSSA
		2030 Valion Science Based Targets -tavoite Valiolaisten maitotilojen ilmastovaikutukset vähenevät 50 %. Tämä tavoite koskee raakamaidon keskimääräistä hiilijalanjälkeä.	Tavoitteesta saavutettu 9 % (päästövähennys 5 %) (2022: tavoitteesta saavutettu 9 %, päästövähennys 5 %)	Raakamaidon keskimääräinen hiilijalanjälki on pienentynyt 5 % vuosien 2019-2022 aikana. Vuoden 2023 hiilijalanjäljen laskenta tehdään maitotiloilla vuoden 2024 aikana. Maidontuotannon kokonaispäästöt vähenivät 11 % vuosien 2019-2023 välillä. On huomioitava, että kaikki raakamaito ei ole laskennan piirissä, eikä Valio Carbo®-ympäristölaskuri vielä huomioi kaikkia tilojen tekemiä ilmastotoimia.	AIKATAULUSSA
		2030 Valion Science Based Targets -tavoite Valion tuotantolaitosten sähkön ja lämmön (scope 1 ja 2) kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään 47 %.	Tavoitteesta saavutettu 23 % (päästövähennys 11 %) (2022: tavoitteesta saavutettu 66 %, päästövähennys 31 %)	Etenemme päästöjen vähennyksessä aikataulussa kokonaistavoitteen osalta. Siirryimme vuoden 2023 aikana yhä enemmän uusiutuviin energianlähteisiin ja tehostimme energian käyttöä. Lämpöenergian päästömmme laskivat vuosien 2019-2023 välillä noin 50 %. Sähkön hankinnassamme ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia, kulutus ei noussut tai uusiutumattoman energian osuus kasvanut. Tästä huolimatta sähkön päästöt kasvoivat merkittävästi markkinaperusteisen sähkön laskentatavan takia. Lue lisää: Ilmastovaikutuksemme vuonna 2023 ja Saavutuksia Valion Science Based Targets (SBT) tavoitteissa.	AIKATAULUSSA

PAINOPISTEALUE JA AIHEESEEN LIITTYVÄT POLITIIKAT	YLÄTASON TAVOITE / YHTEYS SDG TAVOITTEeseen	2023 TAVOITTEET / TOIMENPITEET	KPI MITTARIN TULOS 2023 (GLOBAALI / SUOMI)	ETENEMINEN 2023	STATUS
Ympäristöviisaat pakkaukset ja tuotannon resurssitehokkuus 		2023 Kehitetään toimintamalli, joka parantaa maatalousmuovin kierrätysmahdollisuuksia siten, että 100 % Valiolle maitoa tuottavien maitotilojen maatalousmuovista saadaan kierrätettyä.	5 %	Pilotoimme maatalousmuovien kierrätysmahdollisuutta yhdessä suomalaisen kierrätysalan yrityksen L&T:n kanssa. Kierrätyspilotti saatiin päätökseen vuonna 2023. Pilotti toteutettiin kahdeksalla valiolaisella maitotilalla ja pilotin tuloksia käytetään jatkossa maatalousmuovin kierrätyksen suunnitteluun. Valiolaiset osuuskunnat lähtivät mukaan Suomen Maatalousmuovien Kierrätys Oy:n toimintaan.	AIKATAULUSSA
		2025 Suomen elintarviketeollisuuden energiatehokkuussopimuksen mukainen tavoite on parantaa Valion toiminnan tehokkuutta 7,5 % v. 2025 mennessä (verrattuna v. 2015 tasoon).	13 % (2022: 10,2 %)	Vuoden 2023 loppuun mennessä energiatehokkuustoimenpiteiden vaikutus yhteensä on noin 13 %, eli energiaa säästetään yhteensä 92,7 GWh vuodessa.	AIKATAULUSSA
		2030 Olemme asettaneet Valion Suomessa valmistamille ja myydyille kertakäyttöisille pakkauksille haastavat pitkän tähtäimen tavoitteet: 1. Suojaa tuotetta (turvallisuus, laatu, ei hävikkiä). Seuraamme kuluttajien pakkauksista johtuvia tuotepalautteita. 2. Uusiokäytön raaka-aineiksi sopivat pakkausmateriaalit. Tavoitteemme on kiertotalouteen 100 %:sti sopivat pakkaukset. 3. Sataprosenttisesti uusiutuva tai kierrätetyt pakkausmateriaalit.	1. Mikrobiologiset palautteet / 1 milj. myytyä tuotetta: 3,0 (2022: 2,1 ppm) 2. 87 % (2022: 88 %) 3. 72 % (2022: 73 %)	1. Jatkamme kohti kunnianhimoista tavoitettamme. 2. Etenemme tavoiteaikataulussa. 3. Edellisvuoden tasolla. Vuonna 2023 kuluttajat ostivat vähemmän ja halvempia tuotteita. Tästä johtuvien asiakkaiden tuotevalintojen muutosten takia tavoiteasetannan toteumat jäivät vuoden 2022 tasolle.	EDELLISVUODEN TASOLLA ETENEE EDELLISVUODEN TASOLLA
Eläinten hyvinvointi ja luontotyö maitotiloilla 		Tavoitteenamme on asettaa SBTN luontotavoitteet (Science Based Targets for Nature).	50 %	Laajensimme vuonna 2023 luontovaikutusten kartoitusta koko arvoketjuumme ja selvitimme toimintojemme luontopaineet ja luonnontilan arvot. Kartoitimme myös mahdollisia mittaustapoja, joihin luontotavoitteet voisi sitoa.	ETENEE
		Tavoitteena kehittää ISO9001 sertifioitu Naseva tieteeseen pohjautuvaksi ja kokonaisvaltaiseksi eläinten hyvinvoinnin arvioinnin ja edistämisen välineeksi vuoden 2025 loppuun mennessä. Hankkeessa mukana Luonnonvarakeskus, Valio Oy, Atria, HKScan, Snellman ja Eläinten terveys ETT ry.	30 % projektista valmiina.	Vuonna 2023 työpaketit 1 ja 2: TP1: tarkennettiin hankkeessa testattavaa mittaristoa sekä jatkettiin otoskokolaskelmien määrittämistä ja mittariston testausta käytännössä lypsykarjaloilla. TP2: aloitettiin kokonaisuhyvinvoinnin teoreettisen mallin rakentaminen.	ETENEE
		90 % sitoutuu vapaaehtoisein vastuullisuustoimenpiteisiin.	Valiolaisista maitotiloista 86 % sitoutui vapaaehtoiseen vastuullisuustyöhön.	Alkutuotannon vastuullisuusohjelma uudistettiin vuonna 2023. Uudistuksen myötä otettiin käyttöön aiempien, kaikkia koskevien toimenpiteiden lisäksi, uusia vapaaehtoisia toimenpiteitä, joista maksetaan vastuullisuuslisää enintään 1 sentti/maitolitra. Valiolaisista maitotiloista 86 % sitoutui vapaaehtoiseen vastuullisuustyöhön.	ETENEE

PAINOPISTEALUE JA AIHEESEEN LIITTYVÄT POLITIIKAT	YLÄTASON TAVOITE / YHTEYS SDG TAVOITTEeseen	2023 TAVOITTEET / TOIMENPITEET	KPI MITTARIN TULOS 2023 (GLOBAALI / SUOMI)	ETENEMINEN 2023	STATUS
Vastuullisesti tuotettu turvallinen ruoka <ul style="list-style-type: none"> Elintarviketurvallisuus- ja laatu politiikka Valion Code of Conduct Työterveys- ja turvallisuuspolitiikka Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct 	Terveyttä ja hyvinvointia edistävät tuotteet 	0 julkista ja asiakastakaisinvetoa.	Takaisinveitoja tehtiin globaalisti 6 kpl (2022: 11 kpl). (ei sisällä Valio Aimon hankintavalikoimaa).	Takaisinveitojen määrä laski merkittävästi edellisestä vuodesta. Yhdestä takaisinvedosta tiedotimme julkisesti mikrobiologisen laatu poikkeaman vuoksi. Muut takaisinvedot tehtiin asiakkailtamme, esimerkiksi väärän pakkauksen vuoksi.	ETENEE
		Suomessa: Sydänmerkkituotteiden kasvattaminen kotimaan valikoimassa (kpl).	138 kpl (2022: 130 kpl)	Vuonna 2023 kehitimme 17 uutta Sydänmerkki-tuotetta.	ETENEE
		Ravitsemussitoumusten toteutus (%).	100 %	Vuoden 2023 ravitsemussitoumukset saavutettiin. Lue tarkemmin sitoumuksista täältä.	SAAVUTETTU
		Valio Akatemia® -ohjelman ylläpito (stipendit/ eur, ravitsemusstipendit/ kpl).	132 000 €/ 40 kpl (2022: 132 000 €/ 40 kpl)	Jaoimme 132 000 euroa tukea Valio Akatemia® -ohjelman kautta vuonna 2023. Näistä ravitsemusstipendejä oli 40 kpl.	ETENEE
	Turvallinen hyvän mielen työpaikka 	Sairauspoissaolojen (%) vähentäminen.	4 % (2022: 4,9 %)	Merkittävää sairauspoissaolojen vähenemisessä on mielen terveyden häiriöistä aiheutuvien poissaolojen määrän lasku. Mielen hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin sijoitetut resurssit ovat tuottaneet hyvää tulosta.	ETENEE
		Valio Voice -henkilöstökyselyn sitoutumisen tuloksen parantaminen.	8,1 (2022: 8,0)	Sitoutumisen tulos parani hieman vuodesta 2022. Tuloksen keskiarvo vuonna 2023 oli 8,1 (2022: 8,0). Vertailuryhmässä tulos on ruoka- ja juomateollisuuden parhaan 5 %:n joukossa. Vuodesta 2024 alkaen seuraamme tuloksen keskiarvon sijaan sitoutumisen eNPS (employee net promoter score) lukua.	ETENEE
		0 tapaturmaa/ Tapaturmataajuus 5 tai alle.	9,2 kpl miljoonaa työtuntia LTIF (lost time incident frequency). (2022: 8,6 kpl miljoonaa työtuntia LTIF)	Tapaturmien kappalemäärä lisääntyi muutamalla edellisvuoteen verrattuna, mutta tapaturmien aiheuttamat poissaolot vähenivät Suomessa noin 40 %.	EDELLISVUODEN TASOLLA
	Vastuulliset toimitusketjut ja maitotilayrittäjien hyvinvointi	0 ihmisoikeusrikkomusta.	Ihmisoikeusrikkomukset 0 kpl, 1 epäily hankintaketjussa – lue lisää täältä.	Ei tunnistettuja rikkomuksia omassa toiminnassa. Metsämarjojen poimintaan liittyvän vuoden 2022 loppupuolella ilmenneen ihmiskauppaepäilyn rikostutkinta jatkui ja laajeni vuoden 2023 aikana.	ETENEE

PAINOPISTEALUE JA AIHEESEEN LIITTYVÄT POLITIIKAT	YLÄTASON TAVOITE / YHTEYS SDG TAVOITTEeseen	2023 TAVOITTEET / TOIMENPITEET	KPI MITTARIN TULOS 2023 (GLOBAALI / SUOMI)	ETENEMINEN 2023	STATUS
Kestävä ruokajärjestelmä <ul style="list-style-type: none"> Valion Code of Conduct Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct Viestintäpolitiikka Markkinointipolitiikka Tietosuojapolitiikka Hankinta- ja sopimusvalmistuspolitiikka 	Arvonluonti suomalaiselle raaka-aineelle ja työlle 	Maitotuoton kasvattaminen.	51,6 senttiä litralta (52,5 senttiä litralta).	Maitotuotto oli 51,6 senttiä litralta (52,5 snt/l). Kuluttajien ostovoiman heikentyminen sekä voim ja maitojauheen maailmanmarkkinahintojen raju lasku yhdessä kustannusinflaation kanssa johtivat kannattavuutta mittaavan maitotuoton alentumiseen. Keskimääräiseksi osuuskunnille maksetuksi maitolitrin hinnaksi tuli 53,7 senttiä (2022: 52,1 snt/l). Vaikka Valion osuuskunnille maidosta maksama keskihinta vuodelta 2023 oli korkeampi (53,7 snt/l) kuin keskihinta 2022 (52,1 snt/l), vuoden lopun hintataso alitti selvästi vuoden alun hintatason.	LÄHES SAAVUTETTU
	Ruuan saatavuus ja huoltovarmuus 	Toimitusvarmuutemme on yli 99,3 %.	Toimitusvarmuus oli 98,3 % Suomessa. (2022: 98,7 %).	Haastavasta vuodesta riippumatta saimme pidettyä toimitusvarmuuden korkealla tasolla, vaikka tavoitteesta hieman jäätiin.	LÄHES SAAVUTETTU
	Innovatiiviset kiertotalousratkaisut 	Käsittämällä lantaa biokaasulaitoksessa tuotetaan uusiutuvaa energiaa ja saavutetaan päästövähennyksiä maataloudessa ja energian kulutuksessa. Tavoitteena käsitellä 2 miljoonaa tonnia valiolaista lantaa vuosittain vuoteen 2035 mennessä.	Noin 5 % tavoitteesta saavutettu.	Suomen Lantakaasu Oy:n tavoite usean maatalon lantaan perustuvan biokaasulaitoksen rakentamiseksi eteni. Nykyisellään useat valiolaiset maitotilat käsittelevät lantansa biokaasulaitoksissa. Lue lisää toimenpiteistä.	AIKATAULUSSA

Valiolle olennaiset arviointijärjestelmät

Sustainable Brand Index™

Euroopan laajin vastuullisuuteen keskittyvä bränditutkimus toteutetaan kysymällä kuluttajien näkemyksiä brändien vastuullisuudesta.

SUOMEN VASTUULLISIN BRÄNDI

Vuonna 2023 kuluttajat pitivät Valiota Suomen vastuullisimpana brändinä vuotuisessa Sustainable Brand Index™ -tutkimuksessa. Alkuvuodesta 2024 tehdyssä tutkimuksessa Valio oli sijalla 2.

Luottamus & Maine -tutkimus

T-Median Luottamus & Maine -tutkimuksessa kuluttajat nimeävät maineikkaimpia suomalaisia yrityksiä.

VALION MAINE HYVÄLLÄ TASOLLA

Vuoden 2023 tutkimuksessa Valio nousi kolmanneksi maineikkaimmaksi yritykseksi ja tuloksemme oli 3,77. (2022: 3,77)

CDP

Kansainvälinen CDP-järjestelmä kerää ympäristödataa ja arvioi yrityksen ympäristönsuojelun tasoa.

TODENNETUSTI VAHVAA ILMASTOTYÖTÄ

Vuonna 2023 Valio sai tulokseksi B (ohjelman sisältö ja vaikuttavuus) ja B (sidosryhmätyö) asteikolla A-F.

EcoVadis

EcoVadis arvioi yrityksen vastuullisuuden osa-alueita dokumentoidun materiaalin perusteella.

KOHTI KÄRKEÄ

Vuonna 2022 Valio paransi tulostaan arvioinnissa ja saavutti hopeamitalin.

Seuraava arviointi toteutetaan kesällä 2024.

VASTUULLINEN ASIAKAS- JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Valion keskeisimpiä sidosryhmiä ovat maitotilayrittäjät eli Valion omistajat, henkilöstö, asiakkaat, kuluttajat, tavarantoimittajat ja palvelujen toimittajat sekä yhteiskunnalliset päättäjät ja vaikuttajat. Toimimme vuorovaikutuksessa paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten sidosryhmien kanssa. Sidosryhmien erilaisten odotusten tunnistaminen ja huomioiminen ovat työmme kulmakiviä.

Laajaa ja aktiivista vuoropuhelua

HALUAMME EDISTÄÄ LÄPINÄKYVYYTTÄ toiminnassamme ja käymme vuoropuhelua laajasti eri sidosryhmien kanssa. Yhteydenpidon tapoja ovat esimerkiksi henkilökohtaiset tapaamiset ja tilaisuudet, Valion verkkopalvelu ja sosiaalisen median kanavat, kuluttajapalvelu, asiakas- ja omistajalehdet sekä uutiskirjeet. Lisäksi olemme mukana erilaisissa tutkimus- ja yhteistyöhankkeissa, joissa on mukana niin yliopistoja, tutkimuslaitoksia, järjestöjä kuin muita yrityksiä.

Olemme asiakkaiden arvostama kumppani

ASIAKKAITAMME ovat muun muassa päivittäistavarakaupan ketjut, ravintolat, liikenneasemat, elintarviketeollisuus, ruokapalvelujen tuottajat ja leipomot. Valio palvelee ammattikeittäjiä ja elintarviketeollisuutta Suomessa ja maailmalla.

Meille on tärkeää olla luotettava kumppani asiakkaillemme. Asiakkaamme antoivat meille erinomaiset arviot tutkimuksissa:

- **Päivittäistavarakauppa:** Vuonna 2023 olimme Factum-päätäjätutkimuksessa toiseksi paras omassa kymmenen tavarantoimittajan vertailuryhmässämme. Asiakkaamme arvostavat meissä toimitusvarmuutta, luotettavuutta, ammattitaitoa ja vastuullisuutta.
- **Ammattikeittiöt ja elintarviketeollisuus:** Valio Aimo® -tukun asiakkaat ovat erityisen tyytyväisiä tukun laadukkaisiin tuotteisiin, hyvään hintalaatusuhteeseen ja tuotteiden kotimaisuuteen. Valion tukkutoiminta nähdään ammattitaitoisena, luottamuksen arvoisena, reiluna ja haluttuna kumppanina. Tämä korreloi yleisen trendin kanssa, jossa asiakkaat arvostavat monipuolisia ja saumattomia asiointi- ja palvelukanavia sekä toimivaa yhteistyötä oman liiketoimintansa menestyksen varmistamiseksi. Joulukuussa 2023 tukkuasiakkaiden tyytyväisyys yhteistyöhön kokonaisuutena oli 61 NPS-asteikolla -100-100. Valio Aimo® -tukun kokonaismielikuva asiakkaiden keskuudessa on

keskiarvolla 4,23/5 paras kaikista suomalaisista tukuista ja myös sen NPS-suositeluluku on suomalaistukuista korkein.

- **Kansainvälinen Food Solutions -teollisuusmyynti:** Asiakkaamme arvostavat sujuvaa yhteistyötä sekä valiolaisten sitoutumista ongelmien ratkaisuun ja kykyä ymmärtää asiakkaan liiketoimintaa. Kiitosta sai myös Valion aktiivisuus uusien ratkaisujen ja palveluiden esittelyssä. Vuoden 2023 asiakstyytyväisyystutkimuksessa Valio Food Solutions -toiminnon nettosuositeluindeksi eli NPS-luku oli 44.

TARJOAMME ASIAKKAILLE TIETOA HANKINTAKETJUN VASTUULLISUUDESTA

Tavoitteenamme on tukea asiakkaitamme vastuullisen tuotantoketjun varmistamisessa. Yritysassiakkaiden tietotarpeisiin erikoistunut tiimimme palvelee asiakkaita Valion tuotteisiin ja toimintaan liittyvissä tietopyynnöissä. Tiimi koordinoi tietotarpeiden lisäksi muun muassa asiakkaiden auditointi- ja jäljitettävyysharjoituspyyntöjä.

Vuonna 2023 tiimi käsitteli yhteensä noin 800 tietotarvepyyntöä. Tietotarvepyyntöjen lisäksi teemme säännöllistä yhteistyötä useiden asiakkaidemme kanssa vastuullisuusasioiden edistämiseksi keskustelemalla ja jakamalla tietoa toisillemme.

Kohtaamme miljoonia kuluttajia vuosittain

Valio.fi on yksi Suomen suosituimmista ruokasivustoista. Sivustolla käy satoja tuhansia kävijöitä viikossa. Vastaamme tuotteisiin ja yritykseen liittyviin kysymyksiin yhteydenottolomakkeen kautta ja puhelimitse. Keskustelemme kuluttajien kanssa myös sosiaalisessa mediassa.

Jatkuvassa laatumittauksessa Valion kuluttajapalvelu sai vuonna 2023 arvosanan 9/10. Vastaajat arvostivat palvelun nopeutta, ystävällisyyttä ja asiantuntevuutta. Vuoden aikana vastasimme yli 20 000 kuluttajakontaktiin. Ne jakautuivat lähes tasan tuotehuomautusten sekä kysymysten, toiveiden ja ideoiden kesken. Erityisesti tuotteisiin liittyvät asiat kiinnostavat kuluttajia.

Teemme kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä päättäjien kanssa

OSALLISTUMME AKTIIVISESTI yhteiskunnalliseen keskusteluun kysymyksissä, jotka liittyvät muun muassa ruokapolitiikkaan, elintarviketeollisuuteen ja maatalouteen. Käymme avointa vuoropuhelua päätöksenteon valmistelijoiden ja päättäjien kanssa Valion toimintaympäristöön liittyvistä kysymyksistä ja ruoka-alaan laajemmin liittyvistä asioista sekä kotimaassa että EU:n tasolla.

Valio on mukana kansallisessa, eurooppalaisessa ja kansainvälisessä järjestöjen kautta tehtävässä vaikuttamistyössä, joka liittyy elinkeinoelämään, elintarviketeollisuuteen ja maitoalaan. Tavoitteenamme on, että päättäjillä on hyvät tiedot alamme erityispiirteistä ja tarvittavat faktat päätöksenteon tukena. [Lue lisää vaikuttamistyöstä verkkosivuiltamme. →](#)

Olemme Pohjoismaiden suurimman yritysvastuuverkoston FIBSin Pro-jäsen. Jäsenyyden kautta edistämme vastuullisuusosaamista ja yhteistyötä.

CASE

Valio Akatemia® tukee lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia

Valio Akatemia® tukee lasten ja nuorten liikuntaharrastuksia ja hyvinvointia jakamalla stipendejä ja edistämällä terveellisiä elämäntapoja. Vuodesta 2013 alkaen tukea on jaettu noin 1,5 miljoonaa euroa 3 190 stipendin saajalle. Vuonna 2023 jaoinme stipendejä noin 132 000 euron arvosta 300 saajalle.

- Rahastipendi on tarkoitettu esimerkiksi harjoitusmaksuihin.
- Tuotestipendillä saa välipaloja esimerkiksi treeneihin tai kisamatkalle.
- Tapahtumastipendin voi saada esimerkiksi urheiluturnaukseen.
- Ravitsemusstipendi voi olla joko henkilökohtainen tai joukkueen ravitsemusvalmennus, -luento tai ruoanlaittokurssi. Vuonna 2023 ravitsemusstipendejä jaettiin 40 kpl.

VALION KESKEISET SIDOSRYHMÄT	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET JA TAVOITTEET	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSIIN VASTAAMINEN	SIDOSRYHMIEN OSALLISTAMINEN JA VUOROVAIKUTUS
Omistajat (osuuskunnat ja maitotilayrittäjät)	Maidon hinta Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen Hiilineutraali maitoketju Eläinten hyvinvointi Paikallinen tuotanto ja työllisyysvaikutukset	Osuustoiminnallinen omistajastrategia Hyvä hallinto Kestävä taloudellinen toiminta ja mahdollisimman korkea tuotto tuottajille Alkutuotannon palvelut Hiiliviljelykoulutukset Hiilineutraali maitoketju	Osuuskunnan kokous, hallitus- ja hallintoneuvostotyöskentely Tapaamiset, yhteistyöfoorumit, tilaisuudet ja webinaarit Valma-intranet Maito ja me -lehti
Tavaran- ja palveluntoimittajat	Toimitussuhde Pitkäaikainen ja reilu kumppanuus Kehittäminen ja uudistuminen Vastuullisuustyön arvostaminen	Hankintapolitiikka- ja periaatteet Reilut sopimusehdot Tasapuolinen kilpailuympäristö Sidosryhmäyhteistyö Hankintakategorioiden hallinta	Hankinnan prosessit ja linjaukset Toimittajahallinnan menettelyt Tapaamiset, yhteistyöprojektit ja vuoropuhelu Vastuullisuus- ja elintarviketurvallisuuskyselyt sekä -auditoinnit Sisäinen vaikuttaminen
Henkilöstö (nykyinen ja tuleva)	Henkilöstön hyvinvointi, työterveys ja turvallisuus Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus ja tasa-arvoiset mahdollisuudet Osaamisen kehittyminen Hyvä johtaminen Merkityksellinen työ Reilu palkitseminen	Code of Conduct (Tapamme toimia – One Valio) Työterveys ja turvallisuuspolitiikka Palkitsemisperiaatteet Henkilöstöstrategia, esimiestyö ja johtaminen Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Rekrytointiprosessi Vastuullinen yrityskulttuuri	Henkilöstötyytyväisyyskysely (Valio Voice) Henkilöstöinfot Luottamushenkilöt Tavoite- ja kehityskeskustelut Rekrytointitapaamiset Työnantajakuivatutkimukset Valio Whistle -ilmoituskanava
Rahoittajat	Kestävä taloudellinen toiminta, tulos ja tase Näkemyks tulevaisuudesta Kestävyysriskien hallinta Kasvihuonekaasujen vähentäminen (ilmastoriskit) Ruokahävikin vähentäminen	Kestävä rahoitus Vastuullisuusohjelma Tieteeseen perustuvat päästövähennystavoitteet (SBTi) Kestävyysraportointi	Rahoittajien tapaamiset CDP-vastaukset Kestävyysraportointi
Asiakkaat	Elintarviketurvallisuus Maidon arvoketjun hiilijalanjälki Toimitusvarmuus Raaka-aineiden alkuperän jäljitettävyys Elinympäristöt ja biodiversiteetti Ruokahävikin vähentäminen Pakkausmateriaalit ja kiertotalous Hyvinvointi ja ravitsemus Työturvallisuus ja -hyvinvointi	Vastuullisuusohjelma Ilmasto-ohjelma SBTi-tavoitteet Pakkaussitoumukset Biodiversiteettitietokartta	Jatkuva vuorovaikutus ja tapaamiset Asiakaspalaute ja -tutkimukset Vastuullisuusraportointi Asiakasportaalit Verkkosivut

VALION KESKEISET SIDOSRYHMÄT	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSET JA TAVOITTEET	SIDOSRYHMIEN ODOTUKSIIN VASTAAMINEN	SIDOSRYHMIEN OSALLISTAMINEN JA VUOROVAIKUTUS
Kuluttajat	Ruoan laatu ja maku Elintarvikeeturvallisuus Ruoan saatavuus Eläinten hyvinvointi ja eläinperäisten raaka-aineiden eettisyys Ruokahävikin vähentäminen Ruoan kohtuuhintaisuus ja kotimaisuus Raaka-aineiden tuotanto ja alkuperä Tuotteiden ilmastovaikutus Pakkaukset ja kierrätys Terveys, hyvinvointi ja ravitsemus	Vastuullinen brändi Innovaatiot ja tuotekehitys Ravitsemussitoumukset Tuotemerkinnät ja kuluttajatieto Vastuullisuusohjelma Pakkaussitoumukset	Kuluttajapalvelu, kuluttajapalaute ja -tutkimukset, kuluttajatieto Vastuullinen markkinointipolitiikka Kestävyysraportointi Verkkosivut ja some-kanavat
Järjestöt (ammattiyhdistykset, kansalaisjärjestöt)	Ilmastovaikutukset ja luonnon monimuotoisuus Eläinten hyvinvointi Ihmisoikeuksien kunnioittaminen Työolosuhteet, työterveys ja turvallisuus Vastuulliset toimintatavat	Vastuullisuusohjelmatyö Ympäristöhallintajärjestelmä Huolellisuusvelvoiteprosessi Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct Ihmisoikeusarvioinnit ja auditoinnit	Tapaamiset Vastuullisuusarvioinnit ja -auditoinnit Kestävyysraportointi
Toimialajärjestöt	Taloudelliset toimintaedellytykset Kotimainen tuotanto Toimintaympäristön kehittäminen Eläinten hyvinvointi Hiilineutraali maitoketju	Edunvalvonta- ja yhteistyöprosessit	Tapaamiset, aktiivinen osallistuminen Jäsenyydet
Yhteiskunnalliset päättäjät	Ravitsemustieto Ruoan saatavuus Työllistyvyys paikallisen tuotannon kautta Huoltovarmuus ja ruoan riittävyys	Ravitsemussitoumukset Toimitusvarmuus Yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen Keskustelut ja tiedonvaihto	Informointi ja tapaamiset, Yhteiskunnallinen uutiskirje Alueelliset tapaamiset
Media	Yhteiskunnallinen vaikuttaminen ja ratkaisut Näkemykset toimialasta ja tulevaisuudesta Avoin vuorovaikutus	Johdonmukainen, säännöllinen ja rehellinen viestintä Asiantuntija saatavilla	Tiedotteet, mediatapaamiset ja haastattelut Mediadesk-palvelu toimittajille
Viranomaiset	Elintarvikeeturvallisuus Ravitsemus Eläintaudit Ympäristövaikutukset Markkinointikäytännöt	Lupien mukainen toiminta ja ennakointi	Tapaamiset Lupaprosessit Valvonta
Tutkimuslaitokset, yliopistot ja tiedeyhteisö	Ravitsemustieto Elintarvikkeiden ympäristövaikutukset Tiedon jakaminen Harjoittelu- ja työmahdollisuudet	Tutkimusyhteistyö ja tieteellisen tiedon hyödyntäminen tuotekehityksessä, innovoinnissa ja toiminnan kehittämisessä	Yhteistyö ja osallistuminen hankkeisiin Vierailut Valiolla Puheenvuorot Opinnäytetyöt

ILMASTO, LUONTO JA YMPÄRISTÖ	30
MAITOTILOJEN ELINVOIMAISUUS JA ELÄINTEN HYVINVOINTI	53
VASTUULLISESTI TUOTETUT, TERVEELLISET TUOTTEET	59
HYVINVOIVAT IHMISET	67
VASTUULLISUUDEN PERUSTA	74

Painopiste- alueet

ILMASTO, LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Tunnetta Valion liiketoiminnan ympäristövaikutukset ja teemme töitä ympäristöjalanjälkemme pienentämiseksi. Pyrimme toiminnallamme saamaan aikaan myös myönteisiä vaikutuksia – siis positiivista kädenjälkeä. Ympäristötyömme keskeisiä teemoja ovat ilmastopäästöjen vähentäminen, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä resurssiviisaus ja kiertotalous ruoantuotannossa, pakkauksissa ja logistiikassa.

Valion ilmasto-ohjelma – kohti hiilineutraalia maitoa

ILMASTO-OHJELMALLAMME tavoittelemme hiilineutraalia maidon arvoketjua vuoteen 2035 mennessä. Tämä tarkoittaa, että kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään ja sidotaan ilmasta vähintään sama määrä kuin niitä syntyy maitotiloilla, kuljetuksissa, tehtaissa, pakkausten valmistamisessa ja muualla maidon arvoketjussa.

Alkutuotannon, tehtaiden ja logistiikan päästövähennykset näkyvät kaikkien Valion tuotteiden hiilijalanjäljen pienemisenä. Työmme painopiste on päästöjen vähentämisessä ja arvoketjun sisäisten hiilinielujen vahvistamisessa – ei päästöjen kompensoinnissa.

Valion ilmasto-ohjelmassa päästöjen ja hiilinielujen laskenta pohjautuu viimeisimpään tieteelliseen tietoon ja innovaatioihin. Laskennan avulla pystymme seuraamaan päästöjä ja ilmasto-ohjelman etenemistä koko arvoketjussamme aina maitotiloilta kuluttajalle. Tavoitteemme on, että nauta-alalla otetaan käyttöön kansalliset laskentaperiaatteet ja ympäristövaikutusten mittaamiseen tarkoitettu yhteinen tilatyökalu.

Ilmastotavoitteemme on kunnianhimoinen, mutta se on mahdollista saavuttaa innovaatioilla ja yhteistyöllä. Valio tekee yhteistyötä sekä maitotilojen että useiden maatalouden, energia-alan yritysten ja tutkimuslaitosten kanssa. Kumppaneihimme kuuluvat esimerkiksi Ilmatieteen laitos, VTT, Luonnonvarakeskus, Helsingin yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Hämeen ammattikorkeakoulu, Yara ja Atria Tuottajat.

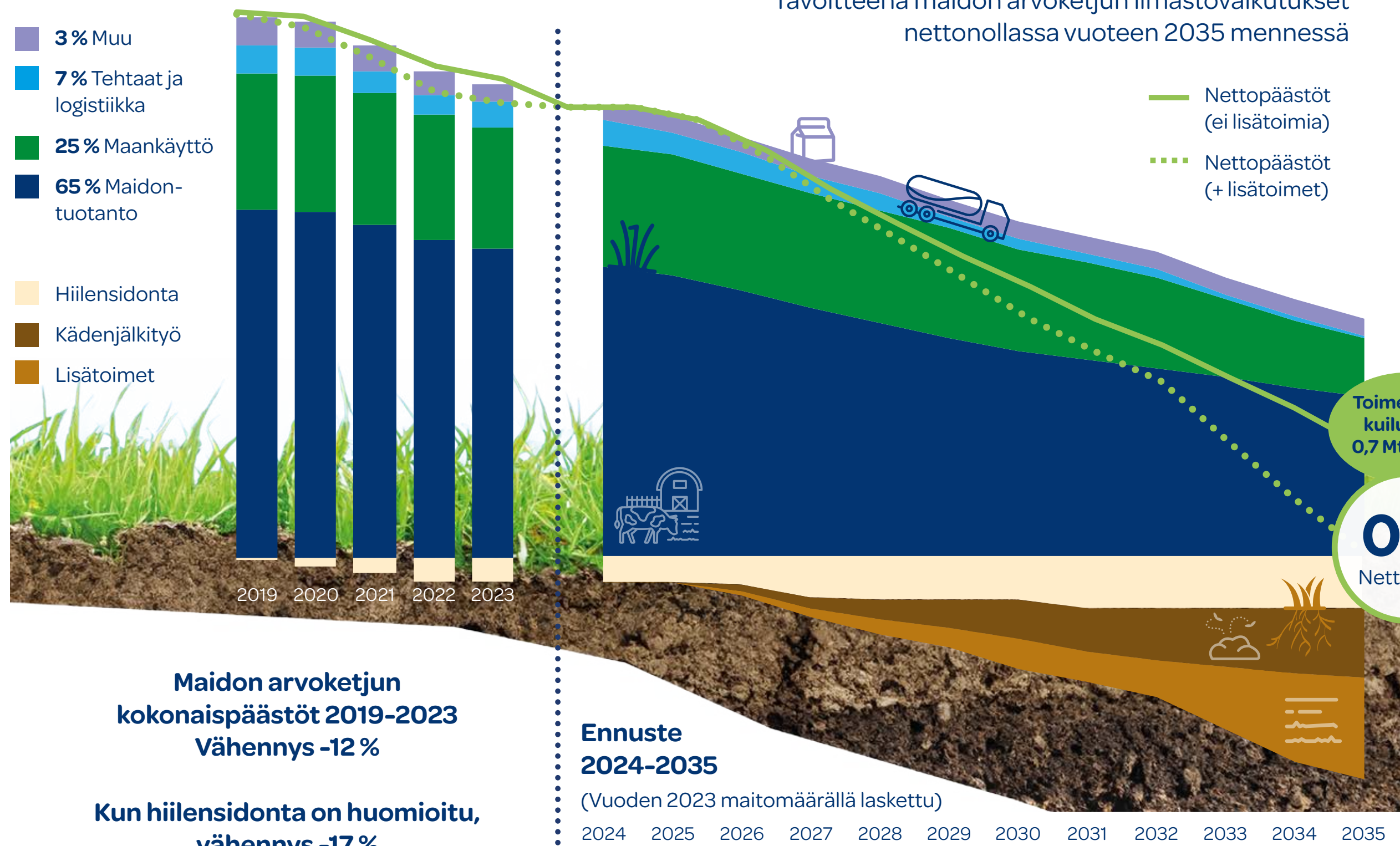
Valion ilmasto-ohjelma

Valion ilmastovaikutukset

3 Mt CO₂e/v (2019)

- 3 % Muu
- 7 % Tehtaat ja logistiikka
- 25 % Maankäyttö
- 65 % Maidon-tuotanto

- Hiilensidonta
- Kädenjälkityö
- Lisätoimet

Osuus ilmasto-ohjelman toimenpiteistä

- 0,4 % Pakkaukset ja tuotteiden raaka-aineet
- 7 % Valion uusiutuva energia ja energiatehokkuus
- 13 % Turvepeltojen päästövähennykset
- 31 % Maatilojen ilmastotoimet
 - Eläinten hyvinvointi, ruokinta ja jalostus
 - metaanin hajotus navetan ilmasta
 - uusiutuva energia ja energiatehokkuus
 - Ravinnetehokkuus ja kiertotalous (lanta)
- 12 % Hiiliviljely pelloilla ja hiilensidontateknologiat
- 15 % Kädenjälkityö esim. ennallistaminen ja biokaasu liikenteessä
- 22 % Lisätoimien tarve esim. uudet teknologiat

SUUNNITELIMME ISON TUTKIMUSKOKONAISUUDEN JA UUDEN ASIAKASOHJELMAN

Vuonna 2023 suunnittelimme viiden vuoden tutkimus- ja innovaatiokokonaisuuden, johon haimme rahoitusta Business Finlandin haastekilpailusta. Food 2.0 -hankkeen tavoitteena on luoda Suomeen luontoviisas ruokajärjestelmä, jossa kasvua, kannattavuutta ja lisäarvoa rakennetaan kestävän tuotannon pohjalle. Helmikuussa 2024 Business Finland myönsi Valion Food 2.0 -hankkeelle 10 miljoonan euron rahoituksen. Lisäksi se varautuu rahoittamaan 20 miljoonalla eurolla Valion kumppaniverkostossa tehtäviä hankkeita.

Ruokajärjestelmään kytkeytyy Suomessa satoja yrityksiä ja muita toimijoita, ja verkostoon tavoitellaan vähintään sataa kumppania. Valion ja yhteistyöverkoston tavoitteena on saada aikaan Suomessa yhteensä 100 miljoonan euron lisäpanostus tutkimus- ja kehitystoimintaan viiden vuoden aikana.

Food 2.0 -kokonaisuuden teemoja ovat tulevaisuuden tuotteet, teknologinen uudistuminen, uudistava viljely sekä kiertotalous ja resurssitehokkuus, joista erityisesti jälkimmäiset tukevat ilmasto-ohjelmamme tavoitteita.

Lisäksi olemme mukana 28 hankkeessa, joissa tutkitaan tarkalla tasolla maatalouden ilmastovaikutuksia ja päästövähennyskeinoja.

Vuonna 2023 suunnittelimme myös ilmasto-ohjelmamme tukevan kumppanuusohjelman, jota pilotoimme vuosina 2024-2025. Ohjelman tavoitteena on vähentää Valion arvoketjujen ilmastovaikutuksia yhteistyössä asiakkaidemme kanssa.

Valion ilmasto-ohjelma tähtää nettonollaan vuonna 2035. 2019-2023 päästötoteumassa on arvioitu hiilensidontaa peltomaahan alustavien tutkimustulosten perusteella. Toimenpidekuilua pyritään kaventamaan etsimällä uusia päästövähennystoimia ja tehostamalla nykyisiä.

Maidon hiilijalanjälki pelloilta kauppaan

98 %

ALKUTUOTANTO MAATILALLA

- 35 % Ruokinta
- 5 % Ulkoilu
- 1 % Lannan varastointi
- 13 % Rehunviljely
- 32 % Turvemaiden päästöt
- 3 % Energiapäästöt
- 6 % Ostorehujen käyttö
- 3 % Muiden ulkopuolisten panosten tuotanto ja käyttö

2 %

KULJETUKSET JA TEHTAAT

- 0,2 % Kuljetukset
- 1,8 % Tehtaiden energiankäyttö ja pakkaukset

Kevytmaitolitrin hiilijalanjäljestä noin 98 prosenttia syntyy alkutuotannossa eli maatiloilla. Tästä kolmasosa on lehmien ruoansulatuksen metaania (CH_4) ja puolet viljelyyn liittyviä typpioksiduuli- (N_2O) ja hiilidioksidipäästöjä (CO_2). Loppuosa alkutuotannon päästöistä liittyy energiankäyttöön (3 %), ulkopuolisten panosten, kuten lannoitteiden, tuotantoon (9 %), ulkoiluun (6 %) sekä lannan varastointiin (n. 1 %). Tuotteiden valmistukseen liittyvä logistiikka ja tehdastoiminta tuottavat noin 2 % valmiin tuotteen hiilijalanjäljestä. Maidon tilatason hiilijalanjälkilaskenta kehittyy jatkuvasti ja laskennan kattavuus paranee. Tällä hetkellä jo 80 % Valion vastaanottamasta maidosta on tilatason laskennan piirissä.

ETENEMME NELJÄÄ REITTIÄ

KOHTI VUODEN 2035 TAVOITETTA

Etenemme kohti hiilineutraalia maidon arvoketjua pääasiassa neljää reittiä:

1. Sidomme nurmipeltoihin nykyistä enemmän hiilidioksidia ilmasta.
2. Teemme lannasta biokaasua, joka korvaa raskaan liikenteen fossiilisia polttoaineita.
3. Vähennämme soista kuivatettujen turvempeltojen päästöjä ja kehitämme osalle turvemaita sopivia ennallistamisen menetelmiä.
4. Jatkamme hyvää työtä eläinten hyvinvoinnin, ruokinnan ja jalostuksen saralla.

Lisäksi kartoitamme uusia päästövähennys- ja hiilenpoistoteknologioita sekä otamme niitä mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Tuotannossamme ilmastovaikutuksia pienentävät:

- tehtaiden energiatehokkuuden parantaminen
- uusiutuvan energian osuuden nostaminen
- kuljetusreittien optimointi
- ympäristöystävälliset pakkaukset
- hävikin vähentäminen tuotannossa, kaupassa ja kuluttajan kotona.

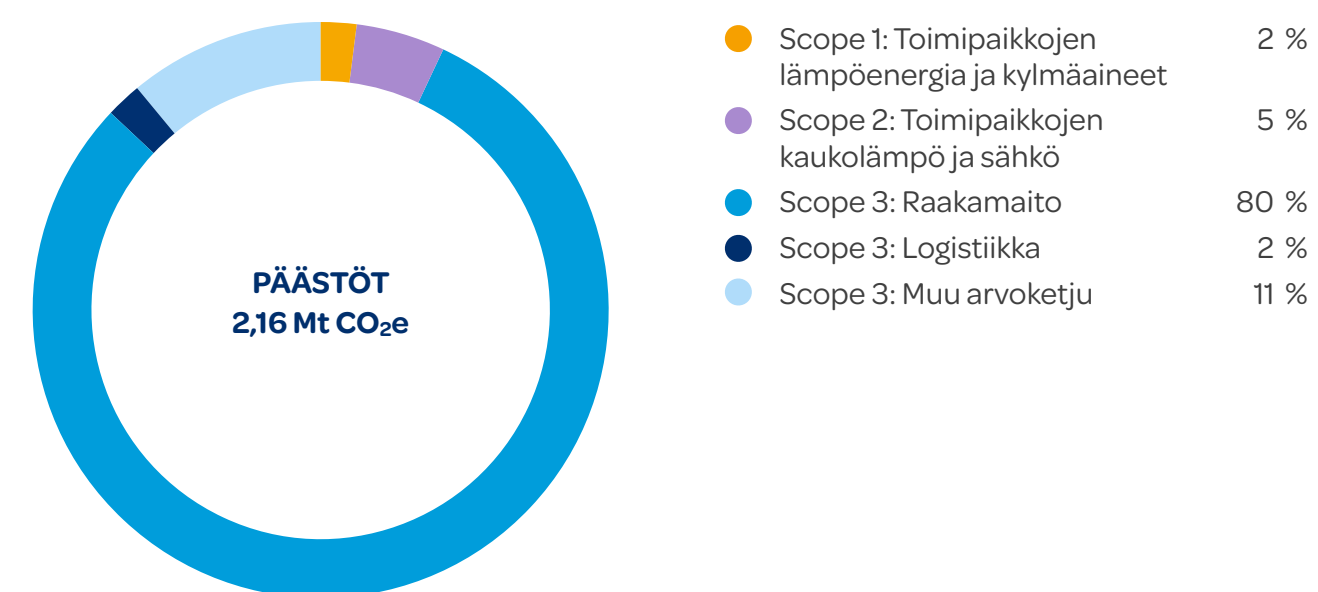
[Lue lisää ilmasto-ohjelmasta verkkosivuiltamme. →](#)

Raportoimme ilmasto-ohjelman sisällöstä, etenemisestä, johtamisesta ja sidosryhmäyhteistyöstä kansainväliseen CDP-järjestelmään. Vuonna 2023 Valio sai tulokseksi B (ohjelman sisältö ja vaikuttavuus) ja B (sidosryhmätyö) asteikolla A–F.

ILMASTOVAIKUTUKSEMME VUONNA 2023

Suomen toimintojemme kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2023 olivat noin 2,16 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttitonnia (Mt CO₂e). Vastaanotetun raakamaidon osuus kokonaispäästöistä oli 80 prosenttia, tehtaiden energiankäytön 7 prosenttia ja logistiikan 2 prosenttia. Loput päästöistä liittyivät muun muassa Valion tuotteiden valmistuksessa käytettäviin muihin raaka-aineisiin, pakkauksiin, tukkutuotteisiin, jätteiden käsittelyyn, energian alkutuotantoon, henkilöstön matkoihin sekä tuotteiden säilytykseen ja käsittelyyn kaupassa ja kuluttajan kotona.

Valio Baltian ilmastovaikutuksista raportoimme tällä hetkellä tehtaiden ja maidonkeräilylogistiikan päästöt. Valion tytäryhtiöt Ruotsissa ja Kiinassa myyvät ainoastaan Suomessa valmistettuja tuotteita, joten

Valio Suomen toimintojen kasvihuonepäästöt 2023

- **Scope 1** sisältää Valion oman toiminnan päästöt
- **Scope 2** sisältää Valion ostaman sähkön ja lämmön päästöt
- **Scope 3** sisältää Valion toimipaikkojen ulkopuolelta tulevien muiden panosten päästöt

valtaosa niiden päästöistä on jo mukana Valion päästö-laskennassa. Valio USA myy sekä Suomessa että Virossa valmistettuja Valion tuotteita, minkä lisäksi tuotteita valmistutetaan jonkin verran paikallisesti. Sopimustuotannon ilmastovaikutuksiksi on arvioitu vuonna 2023 noin 49 000 hiilidioksidiekvivalenttitonnia (t CO₂e), mikä on 2,5 prosenttia Valion kokonaispäästöistä Suomessa. Kehitämme kaikkien tytäryhtiöiden päästölaskentaa kohti konsernitason päästöraportointia.

Vuoden 2023 aikana Valion Suomen toimintojen kokonaispäästöt laskivat noin 8 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Tehtaidemme lämmöntuotannon ja kylmäaineiden käytön (scope 1) päästöt vähenivät 11 prosenttia. Päästövähennysten taustalla ovat siirtyminen yhä enemmän uusiutuviin lämmönlähteisiin sekä energiatehokkuustoimenpiteet ja -investoinnit.

Kaukolämmön ja sähkönkäytön päästöt nousivat vastaavana aikana 71 prosenttia. Päästöjen nousun taustalla on sähkönkäytön päästöjen laskentatapa. Käytössämme oleva markkinaperusteinen (market-based) raportointitapa edellyttää jäännösjakaumana laskettavan päästökertoimen käyttöä, mikä kuvastaa muiden kuin alkuperätakuina myytävän energian tuotantotapaa Suomessa käytetystä sähköstä. Tällä hetkellä käytettävissä oleva vuoden 2022 päästökerroin nousi edellisestä vuodesta merkittävästi, sillä yhä suurempi osa uusiutuvasta sähköstä myydään alkuperätakuina ja jäännösjakaumaan päätyi tästä ja energiakriisistä johtuen aiempaa enemmän fossiilisia polttoaineita sekä turvetta.

Kansainvälisen päästölaskentaohjeistuksen (GHG Protocol) mukaisesti sähkönkäytön päästöt raportoidaan myös sijaintiperusteisesti (location-based), jolloin päästökerroin kuvaa yleisesti Suomessa tuotetun sähkön tuotantomuotoja. Valion sähkönkäytön päästöt laskivat

sijaintiperusteisesti laskettuna vuosien 2022 ja 2023 välillä 9 prosenttia. Sähkön hankinnassamme ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia. Hankimme edelleen sähköstä 20 prosenttia alkuperätakuutulisähköä ja loput pörssisähköä. Sähkön kulutus nousi vajaat viisi prosenttia.

Valion logistiikan päästöt nousivat vuoden 2023 aikana seitsemän prosenttia. Olemme vähentäneet logistiikan päästöjä tehostamalla kuljetuksia ja siirtymällä dieselistä biokaasuun. Dieselin kulutuksemme laski vuoden 2023 aikana, mutta päästöt lisääntyivät polttoaineiden ominaisuuksien takia. Euroopan unionin alueella myytävien polttoaineiden sekoitevelvoite edellyttää uusiutuvien raaka-aineiden lisäämistä fossiilisten sekaan. Jäsenmailla on jonkin verran mahdollisuuksia nostaa tai laskea velvoitteen määrää kansallisesti. Suomessa uusiutuvien polttoaineiden osuus väheni vuonna 2023, mikä lisäsi käytetyn dieselin päästöjä.

Maidontuotannon kokonaispäästöt laskivat vuodessa kolme prosenttia. Tämä on osittain seurausta pienentyneestä maidon hankintamäärästä. Lisäksi päästölaskenta on edellisiä vuosia tarkempaa, sillä raakamaidon hiilijalanjäljen on laskenut yhä suurempi osa tiloista. Tilat pyrkivät myös entistä resurssitehokkaampaan tuotantoon.

Valion päästölaskenta yhdenmukaistettiin vuonna 2019 kansainvälisen kasvihuonekaasuprotokollan (Greenhouse Gas Protocol) mukaiseksi. Raportoimme päästöt kaikista Suomen toiminnostamme koko arvoketjun osalta aina alkutuotannosta kuluttajalle asti. Käytämme raportoinnissa operatiivista tarkastelua ja laskenta on ulkopuolisen toimijan varmentama. **Lue lisää Valion 2023 kasvihuonekaasuinventaariosta ja varmennusraportista.** →

Valion Suomen toimintojen kasvihuonekaasupäästöt vuosina 2019-2023

	2019 t CO ₂ e	2020 t CO ₂ e	2021 t CO ₂ e	2022 t CO ₂ e	2023 t CO ₂ e
Scope 1: tehtaat, toimitilat ja varastot	74 600	91 200	63 700	43 600	39 300
Lämpö (ei-uusiutuva)	73 800	90 600	63 200	42 000	38 200
Kylmäaineet	800	600	500	1 600	1 100
Scope 2: tehtaat, toimitilat ja varastot	84 600	63 900	60 100	59 000	101 100
Lämpö (ei-uusiutuva)	16 500	15 700	16 200	14 300	7 200
Sähkö (markkinaperusteinen)	68 100	48 200	43 900	44 700	93 900
Sähkö (sijaintiperusteinen)*	37 100	34 000	31 000	21 100	19 100
Scope 3: muu arvoketju (GHG Protocol -kategoria)	2 280 700	2 257 300	2 178 000	2 254 400	2 020 800
Raakamaito (1)	1 950 900	1 939 400	1 868 500	1 784 700	1 733 200
Muut tuotteiden raaka-aineet ja pakkausmateriaalit (1)	66 100	66 400	53 100	56 000	46 500
Puhdistusaineet ja siivouspalvelut (1)	3 800	4 000	7 300	3 000	3 000
Tukku tuotteet ja -pakkausmateriaalit (1)	0	0	0	142 900	42 100
Pääomainvestoinnit (2)	62 100	59 200	56 500	69 900	4 200
Sähkön siirron ja polttoaineiden tuotannon häviöt (3)	25 800	24 600	32 100	27 900	21 500
Maidonkeräilylogistiikka (4)	20 200	20 900	20 100	13 300	15 000
Tehtaiden välinen siirtologistiikka (4)	4 200	3 800	3 300	2 100	2 300
Saapuva rahtilogistiikka (4)	0	0	0	200	400
Tuotteiden siirto- ja jakelulogistiikka (4)	22 600	21 900	22 100	22 600	23 500
Jätteidenkäsittely (5)	3 700	2 000	1 800	1 700	1 900
Liike- ja työmatkustus (6, 7)	4 600	3 600	3 800	6 500	4 500
Myytyjen tuotteiden prosessointi, käyttö ja hävitys (10, 11, 12)	116 700	111 500	109 400	123 600	122 700
Valio Suomi yhteensä	2 439 900	2 412 400	2 301 800	2 357 000	2 161 200

Valio Suomi uusiutuva lämpöenergia 2023

	t CO ₂ e (uusiutuva**)
Scope 1	
Lämpö (uusiutuva)	110 600
Scope 2	
Lämpö (uusiutuva)	44 100

Valio Baltia kasvihuonekaasupäästöt 2023

	t CO ₂ e
Scope 1	9 600
Lämpö (ei-uusiutuva)	8 300
Maidonkeräilylogistiikka (omat ajoneuvot)	1 300
Scope 2	11 300
Sähkö (markkinaperusteinen)	11 300
Sähkö (sijaintiperusteinen*)	16 700
Yhteensä	20 900

Muut raportoidut kasvihuonekaasupäästöt 2023

	2019 t CO ₂ e	2020 t CO ₂ e	2021 t CO ₂ e	2022 t CO ₂ e	2023 t CO ₂ e
Maankäytön päästöt maidontuotannossa	770 000	765 500	737 500	704 400	684 100

Valion Suomen toimintojen ilmastovaikutukset vuosina 2019–2023. Valio noudattaa kansainvälistä päästölaskennan protokollaa (GHG Protocol) ja päästöraportti on ulkopuolisen toimijan varmentama.

Scope 3 kategoriat 8, 9, 13, 14 ja 15 eivät koske Valion liiketoimintaa Suomessa ja ovat siksi raportoinnin ulkopuolella. Raakamaidon päästöt on päivitetty takautuvasti vuosille 2019–2022 tilakohtaisen elinkaarilaskennan tarkentumisen myötä. Pääomainvestointien ilmastovaikutusten arvioinnissa on käytetty vuoden 2023 osalta uutta laskentatapaa. Maankäytön päästöt maidontuotannossa on raportoitu ensimmäistä kertaa.

*Sähkön päästöt raportoidaan markkina- ja sijaintiperusteisesti. Päästölaskennassa käytössä on markkinaperusteinen luku.

**Uusiutuvan lämmöntuotannon päästöt raportoidaan, mutta ne ovat laskennallisesti päästöttömiä.

ILMASTO-OHJELMAMME ETENEE JA PÄÄSTÖLASKENTA KEHITTYY

Ilmasto-ohjelmamme eteni suunnitelmien mukaisesti. Tuloksia voi tarkastella graafista Ilmasto-ohjelman eteneminen Suomessa 2019–2023. Scope 2 päästöjen nousun taustalla on sähkönkäytön päästöjen laskentatapa. Tästä on kerrottu tarkemmin raportin kohdassa [Ilmastovaikutuksemme vuonna 2023](#). Viiden vuoden aikana päästöjä on vähennetty 371 000 hiilidioksidiekvivalenttonnia (t CO₂e) eli 12 prosenttia. Maitotilat raportoivat Valiolle tarkkaa tietoa ilmastovaikutuksista aina edellisen kokonaisen kalenterivuoden ajalta. Laskentoja kertyy ympäri vuoden, minkä takia raakamaidon keskimääräinen hiilijalanjälki perustuu aina raportointivuotta edeltävän vuoden tietoihin. Valion kokonaispäästöjen laskennassa vastaanotetun maidon muut tiedot ovat kuitenkin raportointivuoden tietoja.

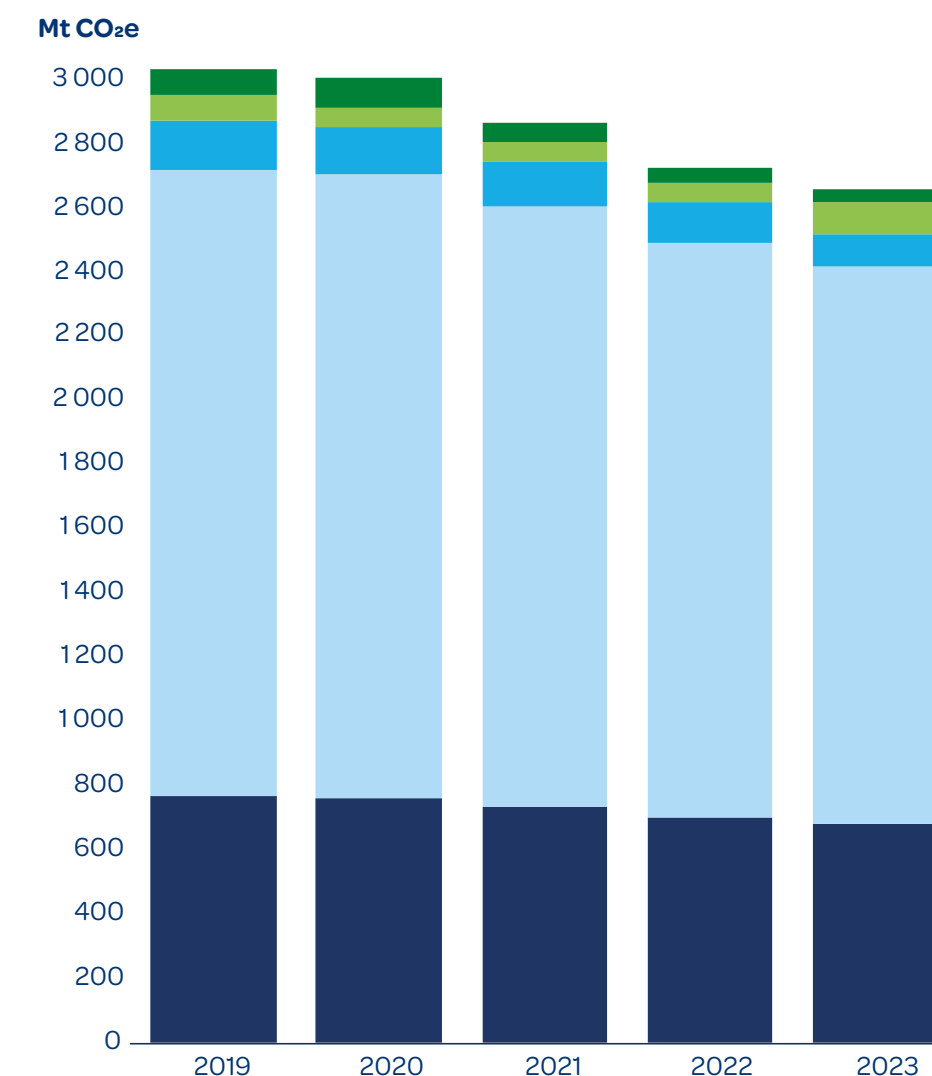
Vuonna 2023 otimme maidontuotannon maatilakoh- taiseen hiilijalanjälkilaskentaan mukaan myös pelloilta vapautuvat hiilidioksidipäästöt, joita syntyy erityisesti eloperäisillä multa- ja turvepelloilla. Vuonna 2023 päästöt olivat 0,68 miljoonaa hiilidioksidiekvivalenttonnia (Mt CO₂e).

Maaperäpäästöt raportoidaan Valion kasvihuonekaasuinventariorissa toistaiseksi erikseen, sillä kansainvälinen ohjeistus (GHG Protocol) yritysten maankäyttösektorin päästölaskentaan ei ole vielä valmis. Olemme kuitenkin huomioineet maaperäpäästöt ilmasto-ohjelmamme edistymisen seurannassa.

Maankäyttösektorille on mahdollista laskea myös hiilensidontaa pois ilmakehästä. Hiiliviljelyn keinoin tapahtuva hiilensidonta maaperään on valiolaisilla tiloilla

tutkimustiedon perusteella noin 140 000 hiilidioksidiekvivalenttonnia (t CO₂e) vuodessa (laskettu vuoden 2022 Carbo®-ympäristölaskuriin ilmoitettujen hiiliviljelyhehtaarien perusteella), mutta tätä ei toistaiseksi pystytä huomioimaan maidon hiilijalanjäljessä tarkan mallinnusohjeistuksen puuttuessa. Kehitämme aktiivisesti maaperäpäästöjen mittaus- ja laskentamenetelmiä yhteistyössä tutkijoiden kanssa. Tavoitteena on saada tila- ja lohkotason hiilitase mukaan Carbo®-ympäristölaskuriin mahdollisimman pian.

Ilmasto-ohjelman eteneminen 2019–2023

MUUTOS LÄHTÖTASOVUODESTA 2019

- 48 %** **Scope 1:** Toimipaikkojen lämpöenergia ja kylmäaineet; sisältää Valion oman toiminnan päästöt
- 20 %*** **Scope 2:** Toimipaikkojen kaukolämpö ja sähkö; sisältää Valion ostaman sähkön ja lämmön päästöt
- 12 %** **Scope 3:** Muut arvoketjun päästöt
- 11 %** **Scope 3:** Raakamaito
- 11 %** **Maankäytön päästöt** maidontuotannossa

Valion ilmasto-ohjelman eteneminen Suomessa vuosien 2019–2023 aikana. Hiilensidontaa pelto- maahan ei ole huomioitu näissä luvuissa. Ilmasto-ohjelma ei sisällä seuraavia päästötyyppejä: tukkutuotteet, pääomainvestoinnit, myytyjen tuotteiden prosessointi, käyttö ja hävitys.

*Sähkön hankinnassamme ei ole tapahtunut juurikaan muutoksia. Laskennallisesti sähkön päästöt kasvoivat markkinaperusteisen sähkön laskentatavan takia. [Lue lisää Ilmastovaikutuksemme vuonna 2023.](#)

SAAVUTUKSIA VALION SCIENCE BASED TARGETS (SBT) -TAVOITTEISSA

Ilmasto-ohjelmamme tavoite hiilineutraalista maitoketjusta ulottuu vuoteen 2035. Sen lisäksi olemme sitoutuneet Pariisin ilmasopimuksen kanssa linjassa oleviin, tieteeseen perustuviin Valion SBT-ilmastotavoitteisiin vuodelle 2030. Science Based Targets initiative (SBTi) hyväksyi tavoitteemme vuonna 2021.

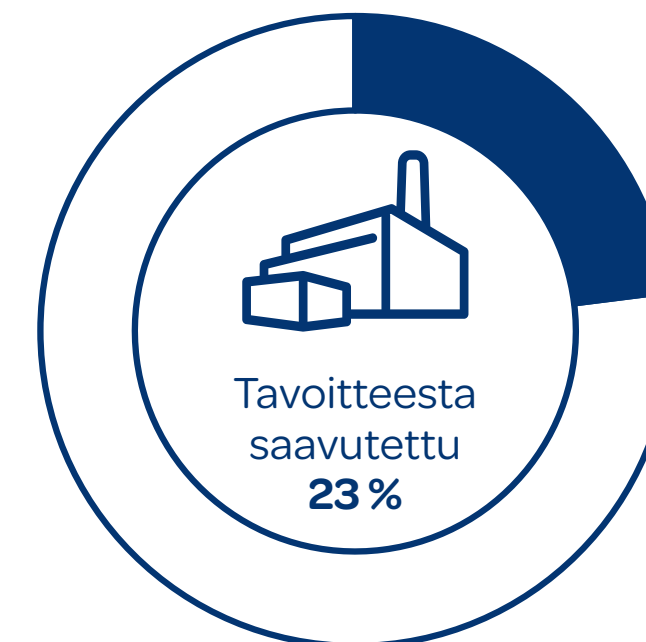
Tavoitteemme on vähentää tehtaidemme energiankäytön päästöjä vähintään 47 prosenttia ja maidonkeräilylogistiikan päästöjä vähintään 28 prosenttia. Lisäksi

haluamme puolittaa valiolaisen maidontuotannon hiilijalanjäljen vuoteen 2030 mennessä, jotta ilmaston lämpeneminen voitaisiin pysäyttää enintään 1,5 asteeseen.

Logistiikan tavoite on saavutettu. Tehtaiden osalta olemme saavuttaneet 23 prosenttia ja maidontuotannossa 9 prosenttia tavoitteesta. [Lue lisää kohdasta Ilmastovaikutuksemme vuonna 2023.](#)

Näin tavoitteet edistyvät 2019-2023

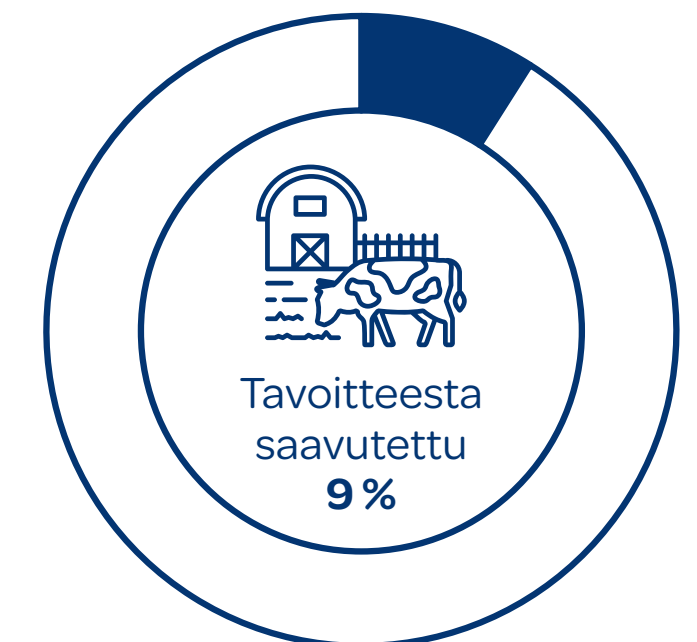
Valion SBT-tavoitteet edistyvät tahdissa, jolla rajoitetaan ilmaston lämpeneminen 1,5 asteeseen.

Tehtaiden käyttämä energia -47 %
Scope 1 ja 2

Maidonkeräilylogistiikka Suomessa -28 %
Scope 3

Maidon päästövähennystavoite tilatasolla -50 %
Scope 3

Scope 1: Toimipaikkojen lämpöenergia ja kylmäaineet; sisältää Valion oman toiminnan päästöt
Scope 2: Toimipaikkojen kaukolämpö ja sähkö; sisältää Valion ostaman sähkön ja lämmön päästöt
Scope 3: Muut arvoketjun päästöt

Ilmasto-ohjelman tärkeimmät saavutukset vuonna 2023

Ilmasto-ohjelmamme keskeiset saavutukset liittyivät vuonna 2023 maitotilojen hiilijalanjäljen laskentaan ja päästöjä vähentävän teknologian pilotointiin sekä tilojen energiaomavaraisuuden ja ilmastoviisaiden viljelymenetelmien edistämiseen.

1.

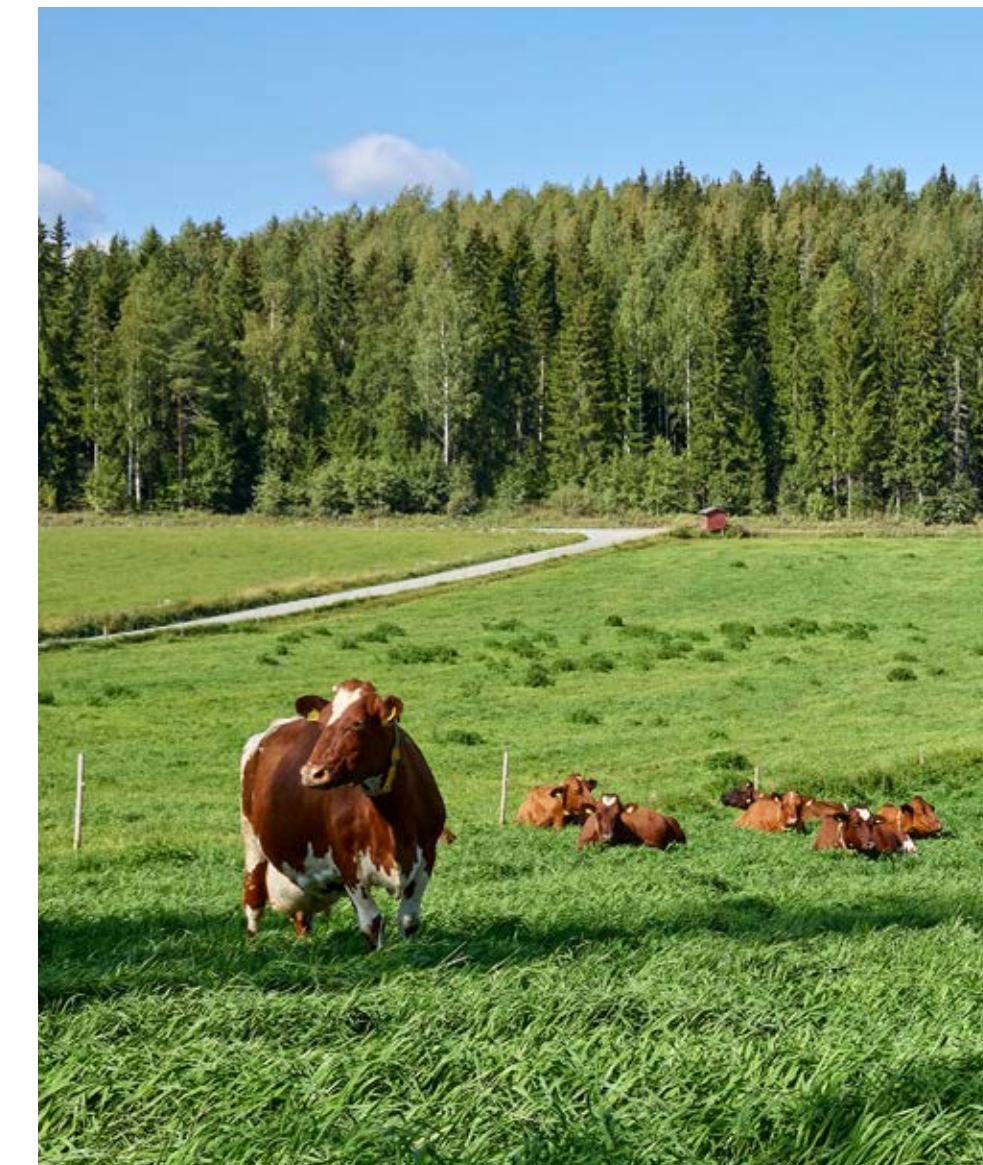
Otimme käyttöön maitotilojen uuden vapaaehtoisen vastuullisuuslisän

Valio uudisti alkutuotannon vastuullisuusohjelmansa vuonna 2023. Uudistuksen myötä otimme käyttöön uuden vapaaehtoisen vastuullisuuslisän, jota maitotila voi saada enintään yhden sentin maitolitraa kohden.

Lisä perustuu tiloilla tehtäviin toimenpiteisiin, jotka liittyvät eläinten laiduntamiseen, luonnon monimuotoisuuden tukemiseen ja maidon hiilijalanjäljen pienentämiseen. Toimenpiteet ylittävät vuonna 2023 voimassa olleen lainsäädännön vaatimukset.

Valion jo aiemmin käytössä ollut vastuullisuuslisää, kaksi senttiä per maitolitra, saivat toimenpiteidensä perusteella kaikki maitotilat. Vapaaehtoiseen vastuullisuusohjelmasta maitotiloista sitoutui 86 prosenttia.

1.1.2024 voimaan tulleen eläinten hyvinvointilain myötä alkutuotannon vastuullisuusohjelma uudistetaan jälleen toukokuussa 2024. Tällöin vapaaehtoisten vastuullisuustoimenpiteiden painoarvoa lisätään entisestään. [Lue lisää maitotilojen vastuullisuusohjelmasta täältä. →](#)

2.

Suomen Lantakaasu Oy:n biokaasuprojekti eteni aikataulussaan

Valion ja energiayhtiö St1:n yhteisyritys Suomen Lantakaasu Oy:n suunnitelma biokaasun tuotannon aloittamiseksi Ylä-Savossa eteni vuonna 2023 aikataulussaan. Suunniteltuun kokonaisuuteen kuuluu yhteensä neljä biokaasulaitosta, jotka hyödyntävät tuotannossaan maatalousbiomassaa. Laitokset on tarkoitus ottaa käyttöön vuonna 2026.

Vuoden aikana valitsimme tarkan sijoituspaikan Kiuruveden biokaasulaitokselle, joka on suunnitelluista laitoksista suurin. Huomioimme valinnassa muun muassa sijoituspaikan infrastruktuurin, paikallisten asukkaiden toiveet ja biokaasulaitokselle saatavan maatalousbiomassan määrän. Kiuruveden biokaasulaitoksen ympäristövaikutusten arviointi valmistui kesällä 2023.

Kiuruveden biokaasulaitoksen lisäksi suunnitelma sisältää kolme sen läheisyyteen sijoittuvaa keskisuurta niin sanottua satelliittilaitosta, joissa tuotettu biometaanii jalostetaan Kiuruvedellä edelleen nesteytetyksi biokaasuksi. Satelliittibiokaasulaitosten sijoituspaikoiksi valittiin Sonkajärvi, Lapinlahti ja Nurmes. Laitokset sijoittuvat alueille, joilla on paljon maatalousbiomassoja.

Maatalousbiomassojen hyödyntäminen biokaasun tuotannossa pienentää sekä maatalouden että raskaan liikenteen päästöjä. Lisäksi paikallisesti tuotetun maatalousbiomassan käyttö parantaa Suomen huoltovarmuutta ja lisää maatalousvaltaisten alueiden elinvoimaisuutta.

Biokaasuntuotannon sivutuotteena syntyy hygienisoitua lannoitetta, joka on käsittelemättömä lantaa hajuttomampaa, tehokkaampaa ja ympäristöystävällisempää. Uuden biolannoitteen myötä maatilan typpilannoitelasku pienenee, sillä biolannoitteessa liukoisen typen määrä on jopa 20–30 prosenttia suurempi kuin lannassa. Laitoskokonaisuuden tuotantomallin positiiviset vaikutukset ovat siis huomattavat. Suomen Lantakaasu Oy uskoo sen monistettavuuteen ja onkin ryhtynyt kartoittamaan seuraavien tuotantolaitoskokonaisuuksien sijoituspaikkoja muualta Suomesta. Helmikuun 2024 lopulla Suomen Lantakaasu Oy ilmoitti Nurmon Bioenergia Oy:n enemmistöosakkeisiin oikeuttavasta osakekaupasta. Nurmoon valmisteilla oleva teollisen kokoluokan nesteytetyn biokaasun tuotantolaitos edistää osaltaan nesteytetyn biokaasun tuotantoverkoston rakentamista.

3.

Carbo®-ympäristölaskurin versio 2.0 julkaistiin

Carbo®-ympäristölaskurista julkaistiin uusi versio. Versio 2.0 sisältää laajennettuja toiminnallisuuksia erityisesti naudanlihaa tuottavien tilojen tarpeisiin, ja se mahdollistaa lihakarjatilan tarkemman hiilijalanjäljen laskemisen.

Laskurissa huomioidaan nyt myös turvemaista aiheutuvat päästöt, kylmäainealumien päästöt ja rehulisäaineen käytön ansiosta syntyvät päästövähennykset. Uusien päästölähteiden lisääminen on kasvattanut raakamaidon keskimääräistä hiilijalanjälkeä laskennallisesti, mutta kokonaisuudessaan hiilijalanjälki on laskenut vuodesta 2019 lähtien.

Päivityksessä on otettu huomioon, että laskentamallit ja kertoimet vastaavat alan viimeisimpiä suosituksia. Laskurin laskenta-periaatteet pohjautuvat nyt ilmastopaneeli IPCC:n suosituksiin, Euroopan komission PEF-ohjeisiin sekä Valion, Luonnonvarakeskuksen ja Atria Suomi Oy:n omiin tutkimuksiin.

Vuonna 2023 Carbo®-ympäristölaskuria käytti noin 2 400 tilaa, mikä vastaa noin 78 prosenttia Valion hankkimasta maitomäärästä. Määrä osoittaa, että laskuria pidetään maataloussektorilla luotettavana ja sitä käytetään laajasti. Versiopäivitys vahvistaa laskurin asemaa tehokkaana työkaluna hiilijalanjäljen seurannassa sekä ilmasto- ja ympäristöystävällisen tuotannon edistämiseksi. Lisäksi yhtenäinen kansallinen malli parantaa ympäristövaikutusten arviointia koko Suomen karjataloudessa ja luo pelisäännöt päästölaskentaan.

4.

1 500 tilaa koulutettu hiiliviljelyyn

Ilmastonmuutosta voidaan hidastaa lisäämällä peltojen hiilensidontaa hiiliviljelyn keinoin. Järjestämme maitotilayrittäjille hiiliviljelykoulutuksia, joiden avulla edistämme ilmaston kannalta kestävämpää viljelyä ja ruoantuotantoa.

Viljelijä voi parantaa maan hiilensidontakykyä esimerkiksi lisäämällä nurmen lajikirjoa ja syväjuurisia lajeja sekä pitämällä pellot kasvipeitteisinä ympäri vuoden. Koulutamme maitotilayrittäjiä hiiliviljelyyn yhdessä suomalaisten nurmiasiantuntijoiden ja Baltic Sea Action Groupin (BSAG) kanssa.

Vuoden 2023 lopussa olimme kouluttaneet noin 1 500 tilaa eli arviolta 40 prosenttia kaikista Valion tiloista. Hiiliviljelyä toteutetaan jo miltei 130 000 peltohehtaarilla. Olemme pääkumppani BSAG:n Uudistavan viljelyn e-opistossa. Avoin ja maksuton koulutus tarjoaa tietoa uudistavasta viljelystä ja maan kasvukunnon kohentamisesta etenkin viljelijöille ja opiskelijoille.

5.

Turvepeltojen tutkimus etenee ja ensimmäinen ennallistamisprojekti aloitettiin

Noin viidennes valiolaisten tilojen peltoalasta on eloperäistä multa- ja turvepeltoa. Turvepellot ovat suosta ja suometsistä viljelysmaaksi muutettuja alueita, joiden haaste ilmastonmuutoksen näkökulmasta on runsas eroosio eli hiilen vapautuminen maasta ilmakehään.

Turvepeltojen ilmastovaikutuksia on mahdollista hillitä jossain määrin viljelykäytäntöjä kehittämällä. Valio on osallistunut jo usean vuoden ajan turvepeltotutkimukseen. Vuonna 2023 saatiin päätökseen Orgaanisten maiden ilmastovaikutusten hillintä nautakarjatiljoilla (OMAIHKA) -tutkimushanke, jonka tulokset julkaistiin huhtikuussa.

Tulokset tukivat muiden tutkimushankkeiden löydöksiä, joiden perusteella turvepeltojen päästöt vaihtelevat suuresti ja lohkohtainen päästölaskenta vaatii vielä jatkotutkimusta. Selkeimpiä suositeltavia ilmastotoimia turvepelloille ovat

ympärivuotinen kasvipeite, erityisesti nurmi, muokkauksen vähentäminen ja pohjaveden nostaminen. Vuoden 2023 aikana 12 valiolaisella tilalla pilotoitiin turvepeltojen ilmastovaikutuksia hillitseviä toimenpiteitä.

Heikkotuottoisten turvepeltojen suhteen tehokkain ilmastotoimi on peltojen vettäminen luonnonhoitokosteikoksi tai ennallistaminen takaisin suoksi. Vuonna 2023 Valio aloitti ensimmäisen turvepellon ennallistamisprojektinsa Vedet haltuun valuma-alueilla -hankkeessa. Projektin kohteena on kolmen hehtaarin turvepelto valiolaisella maitotilalla Pohjois-Suomessa. Hankkeen tavoitteena on ilmastovaikutusten lisäksi hillitä alueen tulvia ja parantaa vesistöjen kuntoa pidättämällä vettä turvepelloille perustettavaan kosteikkoon. Ennallistamisprojektin kautta saamme arvokasta tietoa ilmasto- ja luontotyömme tueksi sekä maitotilojen maankäytön kehittämiseksi.

Rehunlisäaineen käyttö oli vaivatonta

”Yhteiskunnassa puhutaan paljon ilmastonmuutoksesta, ja toki aihe kiinnostaa myös minua. En ollut kuullut 3-NOP:ista mitään, mutta kun sain tietää sen vähentävän ilmastopäästöjä, osallistuin mielelläni Valion pilottiin eli lähdin kokeilemaan metaania vähentävän lisäaineen käyttöä.

Meillä on pihattonavetassamme käytössä erillisruokinta ja väkirehukioskit. 3-NOP lisättiin täysrehuun jo rehutehtaalla, ja lypsävät söivät rehut väkirehukioskeista.

Pilotti ei aiheuttanut ylimääräisiä hommia. Pidin vain huolta, että tiesin, milloin 3-NOP-annokset oli aloitettu, mille eläinryhmälle ne olivat menneet ja milloin annostelu lopetettiin. Pilotti kesti tilallamme noin kolme kuukautta.

3-NOP ei vaikuttanut tilalla maidontuotantoon tai lehmien vointiin. Rehukin maistui ja toimi normaaliin tapaan.”

Harri Kärkkäinen, Rapakon tila, Kiuruvesi

Maitotilayrittäjä Kärkkäisellä on 140 lehmää ja sama määrä nuorkarjaa. Kahden lypsyrobotin pihatto on rakennettu vuonna 2006 ja laajennettu 2019. Noin 140 hehtaarin peltoalasta suurin osa on säilörehunurmella. Jonkin verran tehdään myös kokoviljasäilörehua.

6.

Testasimme metaanipäästöjä vähentävää teknologiaa

Suomalaisten lypsylehmien maitolitra-kohtaiset metaanipäästöt ovat 50 vuoden aikana puolittuneet lehmien parantuneen ruokinnan ja terveyden ansiosta sekä jalostustyön seurauksena. Lehmien märehdinnässä syntyvä metaani vastaa kuitenkin edelleen noin 35 prosenttia Valion maidon hiilijalanjäljestä, kun maaperän hiilitasetta ei oteta huomioon. Etsimme aktiivisesti uusia teknologioita metaanipäästöjen vähentämiseksi.

Vuonna 2023 testasimme uutta metaanipäästöjen vähentämiseen tähtäävää rehunlisäainetta valiolaisilla tiloilla noin 3 000 lehmällä. Pilotti oli osa maa- ja metsätalousministeriön rahoittamaa laajaa yhteistyöhanketta, jossa mukana ovat myös Luonnonvarakeskus, Helsingin yliopisto ja A-Rehu.

Hollantilaisen rehualan yritys DSM:n kehittämällä rehunlisäaineella (3-NOP, 3-Nitroksipropanoli) voidaan vähentää lehmän ruoansulatuksessa syntyvän metaanin määrää noin 30 prosenttia. Ruokintainnovaatio pienentää maidon hiilijalanjälkeä reilut kymmenen prosenttia. 3-NOP:n käytöstä ja turvallisuudesta on tehty noin 70 tieteellistä tutkimusta, ja EU hyväksyi sen käytön rehunlisäaineena vuonna 2022. Tavoitteemme on ottaa lisäaine laajamittaiseen käyttöön tulevaisuudessa.

Jatkoimme myös työtämme kahdessa kansanvälisessä EU-rahoitteisessa konsortiossa, joissa tutkitaan metaanin talteenottoa ja hajottamista navetassa. Konsortioiden työ käynnistyi syksyllä 2022 ja jatkuu neljä vuotta.

Vahvistamme luonnon monimuotoisuutta

OLEMME ASETTANEET luontotyömme entistä vahvemmin ilmastotyömme rinnalle niin johtamisessa kuin Valion eri toimintojen työssä. Valion arvoketjussa suurimmat luontovaikutukset ovat maidon alkutuotannolla. Olemmekin käynnistäneet maidontuotannossa luonnon monimuotoisuuteen liittyvän työn.

Maidon lisäksi Valion tuotteissa käytetään useita muita raaka-aineita ja Valion tukkukaupan tuotevalikoima on laaja. Tämän takia tarkastelemme jatkuvasti myös muita arvoketjujamme, joiden luontovaikutukset ovat maidontuotantoa monimutkaisempia, ja kehitämme esimerkiksi hankintakriteeristöämme.

Jatkossa tavoitteenamme on kartoittaa tuotantolaitostemme luontoarvoja ja mahdollisuuksien mukaan vahvistaa niitä.

ALOITIMME KOKO ARVOKETJUMME LUONTOVAIKUTUSTEN KARTOITUKSEN

Olemme tunnistaneet luonnon monimuotoisuudesta aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia liiketoiminnan osalta. Seuraamme myös aktiivisesti luonnon monimuotoisuuteen liittyvää kansallista ja kansainvälistä sääntelyä ja sen kehitystä. Suurimmat riskit elintarvikealalla liittyvät kiihtyvän luontokadon aiheuttamaan luonnon tarjoamien ekosysteemipalveluiden heikkenemiseen ja suuriin ekosysteemiin muutoksiin.

Olemme arvioineet, että roolimme merkittävänä kotimaisena toimijana tarjoaa meille mahdollisuuden vahvistaa luonnon monimuotoisuutta. Maidontuotannolla on keskeinen rooli suomalaisen luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisessä. Jos karjatalous ja laidunnus katoavat, alkavat laidunten elinympäristöt kasvaa umpeen ja niiden monimuotoisuus alkaa heikentyä, mikä vaikuttaa erityisesti linnustoon ja hyönteisiin. Laidunnus, perinnebiotoopit, alkuperäisrotuiset eläimet ja monipuolinen nurmenviljely ovat esimerkkejä, joilla maidontuotanto ylläpitää maatalousluonnon monimuotoisuutta.

Aloitimme vuonna 2023 luontovaikutusten kartoituksen koko arvoketjulle ja selvitimme omien toimintojemme aiheuttamat luontopaineet. Lisäksi aloitimme muutamia pienemmän mittaluokan käytännön toimenpiteitä, kuten turvepeltojen ennallistamishankkeen ja selvityksen vapaaehtoisesta ekologisesta kompensatiosta.

Uudistetun alkutuotannon vastuullisuusohjelman myötä maitotilalliset voivat saada uutta vastuullisuudelta lisää monimuotoisuustyöstään. Vastuullisuusohjelmassa luonnon monimuotoisuutta tukevia valinnaisia toimenpiteitä ovat laidunnuksen lisääminen, monimuotoisuusalan kylväminen ja ympäristösopimuksen mukainen sopimusala (esimerkiksi perinnebiotooppi tai luontoarvoiltaan monimuotoinen peltoala). Vuonna 2024 toimenpiteisiin lisätään monivuotisen monimuotoisuusalan kylväminen ja suomenkarjan kasvattaminen. [Lue lisää maitotilojen vastuullisuusohjelmasta täältä. →](#)

TYÖSTIMME LUONTOTYÖN TAVOITTEITA JA KEHITIMME MITTAREITA

Osallistuimme vuonna 2022 käynnistyneeseen FIBSin ja Sitran järjestämään kokeiluhankkeeseen, jossa asetetaan tieteeseen perustuvat luontotavoitteet (Science Based Targets for Nature). Vuonna 2023 jatkoimme tavoitteidemme työstämistä hankkeen pohjalta itsenäisesti. Luontotyön viitekehys (SBT for Nature) ei kuitenkaan ole vielä valmis. Seuraamme aktiivisesti työn etenemistä ja pyrimme asettamaan varsinaiset tieteeseen pohjautuvat tavoitteemme viitekehysten valmistuttua.

Vuonna 2023 osallistuimme EU:n uuteen viisivuotiseen CIRC-Hive-projektiin, jossa kehitetään biodiversiteettijalanjäljen mittausta ja luontopääoman kirjanpitoa. Jatkamme luonnon monimuotoisuuteen liittyvän mittariston kehittämistä vuonna 2024. Haluamme kehittää tiloillemme Suomen oloihin räätälöidyn työkalun.

Osallistuimme vuoden aikana Elintarviketeollisuusliitto ry:n (ETL) järjestämiin biodiversiteettityöryhmän työpajoihin. Ryhmä työsti yhdessä toimialanlaajuista selvitystä alan vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen. Lausunto julkaistiin vuoden 2023 kesäkuussa. [Voit tutustua lausuntoon täällä. →](#)

Olemme selvittäneet pilottikohteessamme ekologisen kompensatioiden mahdollisuutta. Ekologinen kompensatio on vapaaehtoinen keino kompensoida luonnolle aiheutunut haitta tuottamalla ekologisesti samanarvoisen hyvityksen toisaalla. Hyvityksiä voi tuottaa esimerkiksi luontoa ennallistamalla, kunnostamalla ja suojelemalla.

Aloitimme vuonna 2023 luontovaikutusten kartoituksen koko arvoketjulle ja selvitimme omien toimintojemme aiheuttamat luontopaineet.

Olemme jo vuosien ajan tehneet pitkäjänteistä työtä luonnon monimuotoisuuden tukemiseksi maitotiloilla. Vuonna 2023 kannustimme erästä maitotilallistamme tarjoamaan tilansa opetuskohteeksi Helsingin yliopiston Wildlife in the Farming Environment -kurssille. Kurssin aikana opiskelijat kartoittivat tilan luontoarvot ja loivat tilalle monimuotoisuussuunnitelman. Tilallinen sai kaipaamansa tukea monimuotoisuuden edistämiseen ja opiskelijat arvokkaan tosielämän kokemuksen luontoarvojen kartoittamisesta.

Parannamme tuotannon ja varastojen resurssitehokkuutta

TOIMINTAAMME OHJAA Valion ympäristöpolitiikka ja ympäristöjohtamisjärjestelmämme, joka on **sertifioitu ISO 14001 -standardin mukaisesti** Suomen ja Viron toimintojen osalta. Olemme tunnistanee toimintamme merkittävimmät ympäristövaikutukset ja sitoutuneet ympäristöpolitiikkamme mukaisesti vähentämään niitä kehittämällä toimintaamme jatkuvasti resurssitehokkuus- ja elinkaarinäkökulmat huomioiden. Ympäristöasioita seurataan säännöllisesti toimipaikoilla johtamisjärjestelmämme mukaisesti organisaation eri tasoilla. Keskeisimmät ympäristömittarit ovat myös Valion ylimmän johdon seurannassa.

Energian ja materiaalien käytön tehostaminen liittyy kiinteästi ilmastopäästöjen vähentämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Valiolla energiaa kuluu eniten korkealaatuisten tuotteiden valmistamisessa tarvittavan tuotantohygienian ylläpitoon. Materiaaleista Valiolla käytetään ylivoimaisesti eniten raakamaitoa.

KASVATAMME ENERGIATEHOKKUUTTA JA UUSIUTUVAN ENERGIAN OSUUTTA

Energiatehokkuuden parantaminen on tärkeä osa ilmasto-ohjelmaamme. Valio on sitoutunut parantamaan energiatehokkuutta allekirjoittamalla energiatehokkuussopimuksen ja liittymällä Elintarviketeollisuuden energiatehokkuuden toimenpideohjelmaan. Teemme tehtaillamme ohjelman mukaisesti energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä ja raportoimme niistä vuosittain Motivan tilastoon. Energiatehokkuus liittyy kiinteästi

myös Valion kustannustehokkuusohjelmaan. Toimenpiteitä seurataan ja niistä raportoidaan kuukausittain energian ohjausryhmän kokouksissa.

Vuonna 2017 alkaneen ja vuonna 2025 päättyvän Suomen elintarviketeollisuuden energiatehokkuussopimuksen mukainen tavoitteemme on parantaa energian käytön tehokkuutta Valion omassa toiminnassa 7,5 prosenttia vuoden 2015 tasosta. Tähän mennessä energiatehokkuustoimenpiteiden yhteenlaskettu vaikutus vastaa noin 13 prosenttia vuoden 2015 energiankulutuksesta, eli säästämme energiaa yhteensä 92,7 GWh vuodessa.

Olemme jo ylittäneet tavoitteemme, mutta jatkamme tehostamistoimenpiteitä edelleen ympäristövaikutusten minimoimiseksi ja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Vuoden 2023 aikana tehostimme lämmön vuosittaista käyttöä yhteensä 20,1 GWh, mutta lämpöpumppuratkaisun takia energiatehokkuustoimenpiteet lisäsivät sähkön vuotuista käyttöä 0,2 GWh.

Energian kokonaiskulutuksemme on pysynyt suurin piirtein samalla tasolla, mutta uusiutuvien polttoaineiden osuus lämmöntuotannon polttoaineista on kasvanut huomattavasti. Osuus on nyt noin 2/3 lämmöntuotannon kokonaispolttoainemäärästä. Uusiutuvia biopolttoaineita kuten haketta, sahanpurua, kuorta ja biopellettejä on ajoittain saatavilla niukasti. Huoltovarmuuden varmistamiseksi pidämme yllä mahdollisuutta polttaa turvetta.

Lämpöenergian hankinnassa olemme siirtymässä kohti sähkön käyttöä. Yhdessä energiakumppanei-

Energian kulutus Suomessa*

	YKSIKKÖ	2019	2020	2021	2022	2023
Käytetty lämpöenergia	GWh	499	494	491	492	491
Käytetty sähköenergia	GWh	238	243	237	238	250
Käytetty energia yhteensä**	GWh	730	737	728	730	727
Lämpöenergian polttoaineosuudet		100	100	100	100	100
Turve	%	27	35	25	16	14
Kevyt polttoöljy	%	6	5	9	9	4
Maa- ja nestekaasu	%	10	10	10	5	4
Kaukolämpö***	%				2	2
Sähkö****	%				1	3
Uusiutuvat polttoaineet	%	55	48	56	67	73
Lämpöenergian polttoaineosuudet		100	100	100	100	100
Kotimaiset polttoaineet	%	83	83	81	83	86
Tuontipolttoaineet*****	%	17	17	19	17	14

* Vuodesta 2022 mukana tehtaas, pääkonttori, tukkutoiminnot ja Tuusula itäkangas.

** Vähennetty energiapartnereiden sähkökattiloissa ja lämpöpumpuissa käytetty sähkö.

*** Kaukolämpö ilman alkuperätakuuta raportoidaan erikseen vuodesta 2022.

**** Sähköä käytetty energiapartnereiden sähkökattiloissa ja lämpöpumpuissa.

***** Kaukolämpö ja sähkö laskettu kokonaan tuontipolttoaineeksi.

Valion tuotantolaitosten energiankulutus vuonna 2023 (GWh/a)*

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Sähkö yhteensä	234	18	252
Sähkö (alkuperätakuut)	46	0	46
Sähkö (ei alkuperätakuuta)	188	18	206
Lämpö yhteensä	481	27	508
Lämpö (uusiutuva)	356	0	356
Kaukolämpö (ei alkuperätakuuta)	2	0	2
Lämpö (ei-uusiutuva)	123	27	150
Kaikki yhteensä**	701	45	746
Uusiutuva/alkuperätakuut yhteensä	402	0	402
Ei uusiutuva/ei alkuperätakuuta yhteensä	299	45	344

* Ei sisällä pääkonttoria, ainoastaan tuotantolaitokset.

** Vähennetty energiapartnereiden sähkökattiloissa ja lämpöpumpuissa käytetty sähkö.

Valion tuotantolaitosten energiankulutus vuonna 2023 (TJ/a) *

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Sähkö yhteensä	842	65	907
Sähkö (alkuperätakuut)	166	0	166
Sähkö (ei alkuperätakuuta)	677	65	742
Lämpö yhteensä	1 732	97	1 829
Lämpö (uusiutuva)	1 282	0	1 282
Kaukolämpö (ei alkuperätakuuta)	7	0	7
Lämpö (ei-uusiutuva)	443	97	540
Kaikki yhteensä	2 524	162	2 686
Uusiutuva/alkuperätakuut yhteensä	1 447	0	1 447
Ei uusiutuva/ei alkuperätakuuta yhteensä	1 076	162	1 238

*Ei sisällä pääkonttoria, ainoastaan tuotantolaitokset.

demme kanssa olemme investoineet kahteen sähköllä toimivaan höyrykattilaan ja tehneet sopimuksen kolmannelta kattilasta. Lisäksi rakensimme uuden lämpöpumpputjärjestelmän Seinäjoen tehtaallemme.

Vuoden 2023 aikana paransimme energiatehokkuuttamme huomattavasti. Onnistuminen on pitkälti vuoden aikana valmistuneen Seinäjoen lämpöpumppujärjestelmän ansiota. Lisäksi olemme vuoden aikana suorittaneet tehtaillamme yli 50 muuta energiatehokkuustoimenpidettä.

Esimerkkejä vuoden 2023 aikana tehdyistä muista energiatehokkuustoimenpiteistä:

- Paineilmajärjestelmien vuotokartoitukset
- LED-valaisinvaihdot
- Meijeripesujen optimoinnit
- Investointi tehokkaampaan paineilmakompressoriin
- Ilmanvaihdon uusinta
- Paisuntahöyryn talteenotto

Vuonna 2024 tavoittemme on jatkaa prosessien sähköistämistä ja energiatehokkuuden lisäämistä etsimällä ja toteuttamalla parannuksia tehtaidemme nykyisiin lämmöntalteenottojärjestelmiin. Sähköistäminen ja energiatehokkuuden parantaminen tukevat vahvasti Valion strategista tavoitetta hiilineutraalista maidon arvoketjusta vuoteen 2035 mennessä.

Vaikutamme elintarviketeollisuuden energiatehokkuustyöhön osallistumalla Elintarviketeollisuusliiton energiatehokkuuden toimenpideohjelman ohjausryh-

män toimintaan. Lisäksi osallistumme energiaintensiivisen teollisuuden jatkuvan parantamisen työryhmään sekä Elinkeinoelämän keskusliiton energia- ja ilmasto- valiokunnan työskentelyyn. Vuonna 2024 jatkamme työtämme näissä ryhmissä ja ylläpidämme tehtaiden välistä tiedonvaihtoa varmistaaksemme energiatehokkuustoiminnan kehittämisen.

VÄHENNÄMME TEHTAIDEMME JA VARASTOJEMME YMPÄRISTÖVAIKUTUKSIA JÄRJESTELMÄLLISESTI

Ympäristönäkökulmasta Valion strategian ja liiketoiminnan kehityksen suurin haaste muodostuu tuotannollisen toiminnan pirstaloitumisesta, joka jatkaa kasvuaan. Pirstaloituminen näkyy yksittäisten tuotenimikkeiden määränä, yksittäisen tuotteen valmistamiseen tarvittavien puolivalmisteiden määränä ja tuotantoerien runsautena. Nämä tekijät lisäävät tarvetta pestä tehtaiden laitteistoja. Siten myös veden kulutus ja jäteveden määrä kasvavat. Lisääntyvä kasvipohjaisten tuotteiden valmistus samoilla tuotantolinjoilla maitopohjaisten tuotteiden kanssa lisää pesutarvetta edelleen.

Ympäristöseurannoista saatava tieto ohjaa tuotannollista toimintaamme ja siihen liittyvää päätöksentekoa resurssitehokkaampaan suuntaan.

[Lue lisää toimintamme ympäristövaikutuksista verkkosivuiltamme. →](#)

TEHOSTAMME VEDENKÄYTTÖÄ JA VÄHENNÄMME JÄTEVEDEN KUORMITUSTA

Valion Suomen toimipaikat on liitetty kunnalliseen viemäriverkkoon ja niiden jätevedet päätyvät kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon. Olemme tehneet jätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten kanssa teollisuusjätevesisopimukset, joissa on määritelty suurimmat sallitut kuormitusarvot eri parametreille. Useilla toimintapaikka-kunnillamme olemme osallistuneet suoraan puhdistamon investointikustannuksiin. Viron toimipaikoillamme on omat jätevedenpuhdistamonsa.

Seuraamme jätevesikuormitusta ja jäteveden määrää suhteuttamalla ne vastaanotettuun maitomäärään. Vuonna 2023 tavoitelimme vastaanotettuun maitomäärään suhteutetun veden kulutuksen pitämistä ennallaan ja jäteveden vaarallisuutta hapestä riippuvaiselle eliöstölle kuvaavan COD (Chemical Oxygen Demand) -kuormituksen kasvun rajoittamista 0,5 prosenttiin.

Onnistuimme molemmissa tavoitteissamme. Jäteveden kuormitusta saatiin laskettua 2,6 prosenttia ja vastaanotettuun maitomäärään suhteutettu jätevesimäärä pysyi vertailukauden tasolla.

Vuonna 2022 kehitimme tuotantolaitoksen vedenkäytön tehostamiseksi konseptin, jossa huomioidaan vedenkäytön vähentämisen lisäksi mahdollisuudet lisätä veden kierrätystä. Konsepti sisältää mittauksia, tarkastuksia ja laskentaa. Vuonna 2023 aloitimme ensimmäisen konseptin mukaisen selvityksen, jonka tulokset valmistuvat vuonna 2024.

Veden käyttö Valion omilla tuotantolaitoksilla 2023 (m³)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Veden käyttö lähteittäin			
Kunnallinen vesi	4 545 322	0	4 545 322
Pohjavesi (omat kaivot)	449 944	585 339	1 035 283
Pintavesi (oma käsittely)	114 996	0	114 996
Talousvesi yhteensä	5 110 262	585 339	5 695 601
Jäähdytysveden otto vesistöstä*	3 131 537	0	3 131 537
Kierrätetty ja uudelleen käytetty vesi	1 154 471	61 728	1 216 199

*Palautetaan vesistöön.

Jätevesi ja jätevesikuormitus 2023 (m³)

	YKSIKKÖ	SUOMI (Kuormitus kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon)	VIRO (Kuormitus omasta puhdistamosta vesistöön)
Virtaama	m ³ /a	5 401 576	646 221
COD	tn/a	9 141	11,4
BOD	tn/a	5 864	2,5
Typpi	tn/a	519	4,4
Fosfori	tn/a	147	0,4
Kiintoaine	tn/a	1 978	5,6

Helsingin mehutehdas puolitti jätevesikuormituksensa vuonna 2023 osana Valion ympäristötavoitteeseen pääsyä.

VÄHENNÄMME JÄTTEEN MÄÄRÄÄ KIERRÄTTÄMÄLLÄ MATERIAALEJA

Tavoitteenamme on käyttää raaka-aineita ja käyttöhyödykkeitä resurssitehokkaasti. Jätehuollossa pyrimme toteuttamaan etusijaperiaatetta eli ohjaamaan mahdollisimman paljon materiaalia uudelleenkäyttöön ja materiaalikierrätykseen. Vuonna 2023 olemme kiinnittäneet erityisesti huomiota muovin ohjautumiseen materiaalikierrätykseen.

Ympäristönsuojeluviranomaiset valvovat Valion ja jätehuoltoyritysten toimintaa. Tarkastamme toimipaikkojemme jätehuollosta vastaavien kumppaniyritysten luvat ja rekisteröinnit ennen yhteistyön aloittamista. Vuoden 2023 jätehuollon osalta merkittävin asia oli, että biokaasuksi päätyvän jätteen määrä jatkoi selvää vähenemistään. Muutos johtui tuotehävikin vähenemisestä.

TEEMME YHTEISTYÖTÄ YMPÄRISTÖVIRANOMAISTEN KANSSA

Yhtä tehdasta lukuun ottamatta Valion Suomen ja Viron tuotantolaitokset tarvitsevat ympäristöluvan. Vuoden 2023 lopulla umpeutuivat siirtymäajat vuonna 2019 julkaistuille EU-tason elintarviketeollisuutta koskeville ympäristölupavaatimuksille. Jatkoimme kahdella toimipaikallamme teknisiä selvityksiä ja koeajoja, joiden avulla saavutamme jauhekuivauksen uudet pölypäästörajat. Vuoden 2023 aikana emme tarvinneet meluntorjuntatoimenpiteitä emmekä niiden suunnittelussa tarvittavia meluselvityksiä.

Prosessipesuissamme laajasti käytetyn väkevän typpihapon vaaraluokitus muuttui maaliskuun 2022 alusta. Muutoksen myötä viisi toimipaikkaamme kohosi

viranomaisvaatimusten suhteen korkeampaan luokkaan eli niin sanotuiksi toimintaperiaatelaitoksiksi.

Vuonna 2023 Kemikaali- ja turvallisuusvirasto TUKES tarkasti viisi laitostamme normaalin valvontasuunnitelman puitteissa. Laitoksista neljän luokitus oli muuttunut typpihapon vaaraluokituksen seurauksena. Tarkastuksessa ei tullut esille merkittäviä puutteita.

Vuonna 2021 voimaan tullut jätelain uudistus ja uusi jäteasetus eivät vaikuta merkittävästi Suomen toimintojemme jätehuoltoon, mutta niiden vaikutukset markkinoille laskemienne pakkausten kierrätyksen järjestämiseen ja kustannuksiin jatkuivat vuonna 2023. Valio Oy on ollut osakkaana muovi- ja kuitupakkausten kierrätysjärjestelyistä vastanneissa yhteisöissä. Vuonna 2022 muodostui uuden jätelain mukainen, kaikki pakkausmateriaalit kattava tuottajayhteisö, jonka osakas Valio on.

Seuraamme ympäristöalan lainsäädännön valmistelua niin EU-tasolla kuin kotimaassa Elintarviketeollisuusliiton jäsenyytemme kautta. Vuoden 2023 ympäristöauditoinneissa ja viranomaistarkastuksissa ei tullut esille olennaisia puutteita toiminnassamme.

Vuoden 2023 alusta alkaen Valion ympäristöasioiden hoitoon liittyvät peruskoulutukset muuttuivat verkko-koulutuksiksi. Vuoden aikana kaikki koulutukset suoritaneet olivat Valion uusia työntekijöitä, mutta suunnitelmamme on, että koulutukset kattavat tulevaisuudessa koko henkilöstön.

Raaka-aineiden käyttö Valion omilla tuotantolaitoksilla 2023 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Raakamaito	1 663 784	218 641	1 882 425
Hedelmät, soseet ja tiivisteet	9 404	1 561	10 965
Muut raaka-aineet (sokeri, suola, kasviöljy jne.)	25 450	732	26 182
Pakkausmateriaalien käyttö	22 227	2 752	24 979

Jätehuolto 2023 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Vaarallinen jäte	145	6,5	152
Materiaalien kierrätys (muovi, metalli, lasi, paperi jne.)	1 980	357	2 337
Jäte energiaksi lämpölaitoksilla	1 149	161	1 310
Kompostointi ja biokaasu	15 873	19 210	35 083
Jätteenpoltto	537	52	589
Kaatopaikkajäte	13	17,3	30
Kokonais määrä	19 697	19 803,8	39 501

Tyypen oksidit (NOX), rikkioksidi (SOX), ja muut merkittävät päästöt ilmaan 2023 (tn)

	SUOMI	VIRO	YHTEENSÄ
Tyypen oksidit	247	11,5	259
Rikkioksidi	69	35	104
Hiukkaset	4,4	3	7
Jauhekuivaimien pölypäästöt	13 035	0	13 035

VÄHENNÄMME MAITOHÄVIKKIÄ

Maitohävikin pienentäminen tuotannossamme on kustannusten ja tuottavuuden näkökulmasta tärkeää. Hävikin vähentämisen ansiosta tuotteita voidaan valmistaa pienemmästä määrästä raaka-ainetta, kun maito saadaan kokonaisuudessaan hyötykäyttöön. Samalla syntyy myös vähemmän päästöjä.

Vähensimme tuotannossamme syntyvää hävikkiä vuonna 2023 kymmenissä kehityshankkeissa. Hävikin vähentäminen on osa vuonna 2022 käynnistettyä strategista #2025-ohjelmaa, joka pyrkii parantamaan maitotuottoa tehokkuuden parantumisen, toimintatapojen kehittämisen ja uuden, kannattavan liiketoiminnan kautta. Pää tavoitteenamme on maitoraaka-aineen käytöstä sekä laadullisista virheistä ja toiminnasta syntyvän hävikin vähentäminen 50 prosentilla neljän vuoden aikana (2022–2025).

Jatkoimme #2025-ohjelmaan liittyvien toimintojen raportoinnin uudistamista ja teknologisen kyvykkyyden vahvistamista. Näin mahdollistamme muun muassa entistä paremman tiedolla johtamisen, maitoraaka-aineiden raportointijärjestelmän kehittämisen ja analysoinnin reaaliaikaisuuden. Lisäksi laajensimme tehtaiden automaatiojärjestelmien teknologia-alustan käyttöä tukemaan ja auttamaan eri käyttösovelluksia. Näin tuomme hävikin läpinäkyvämmäksi osaksi arjen johtamiskäytäntöjä.

Vuonna 2023 onnistuimme hallitsemaan maidon kausivaihtelua huomattavasti aiempia vuosia paremmin ja pienentämään siten hävikkiä. #2025-ohjelman hankkeissa pienensimme maitoraaka-ainehävikkiä noin 12 prosenttia ja tuotannon virhekustannuksia noin 20 prosenttia verrattuna vuoteen 2022.

Jatkoimme koko Valion yhteisen tuotantotavan viemistä käytäntöön tehtaiden johtamisessa. Lisäksi

Hävikin torjunta osana tukkutoiminnan vastuullisuutta

Tukkutoiminnan vastuullisuudessa onnistuminen edellyttää hyvää yhteistyötä asiakkaidemme kanssa. Haluamme mahdollistaa asiakkaillemme vastuullisia valintoja.

Tuotteiden oikea-aikainen saatavuus ja oikeat määrät ovat avaintekijät tukkutoiminnan varastohävikin torjumisessa. Pyrimme saamaan asiakkailtamme mahdollisimman tarkkaa kysyntätietoa etukäteen, jotta voimme

varautua valikoimassa kysynnän muutoksiin. Teemme myös aktiivisesti töitä vanhenevien tuote-erien myymiseksi ajoissa, jotta vältymme tarpeettomalta tuotteiden hävittämiseltä.

Tietojärjestelmämme kehitystyö tukee tavoitettamme vähentää hävikkiä. Se myös edistää tarvetta turvata oikeiden tuotteiden saatavuus syklissäkin kysyntätilanteessa.

jatkoimme henkilöstövalmennuksia, joiden ohessa toteutamme laadunparantamiseen liittyviä hankkeita tehtaiden arjessa. Koulutimme tehtaisiimme laadunparantamisen osaajia toteuttamaan systemaattisesti parannushankkeita hävikin poistamiseksi. Laajennamme henkilöstövalmennuksia esihenkilö- ja asiantuntijatasolle vuonna 2024.

CASE

Valio Ruotsi vähensi ruokahävikkiä yhdessä Matmissionen-kauppaketjun kanssa 89 %

Matmissionen on Tukholman kaupunkimission perustama niin sanottu yhteiskunnallinen ruokakauppaketju Ruotsissa. Ketju on toteutettu yhteistyössä kaupan ja tavarantoimittajien liittojen kanssa. Pienituloiset voivat anoa ketjun jäsenyyttä ja hankkia tuotteita enintään kolmanneksella niiden normaali-hinnasta. Myytävät tuotteet saadaan lahjoituksina esimerkiksi päivittäistavara-kaupoilta. Ruotsissa on tällä hetkellä 11 Matmissionen-myyntialuetta, ja ketjua on tarkoitus laajentaa.

Valio Ruotsi on keskittynyt ruokahävikin vähentämiseen yhteistyössä asiakkaidensa kanssa muun muassa kysynnän ennustamisen kautta. Tästä huolimatta tuotteita ei voida välillä toimittaa asiakkaille liian lyhyeksi jäävän säilyvyysajan takia. Vuonna 2023 Valio Ruotsi toimitti Matmissionen-ketjulle 15 350 kiloa lyhyen säilyvyysajan tuotteita. Yhteistyön ansiosta tuotehävikkiä onnistuttiin laskemaan peräti 89 prosenttia vuoden 2021 tasosta.

Ympäristöviisaat pakkaukset

Ilmastovaikutusten minimointi Pakkaussitoumukset

KOHTI KIERTOTALOUTTA JA ILMASTOVAIKUTUSTEN MINIMOINTIA

Painopistealueet

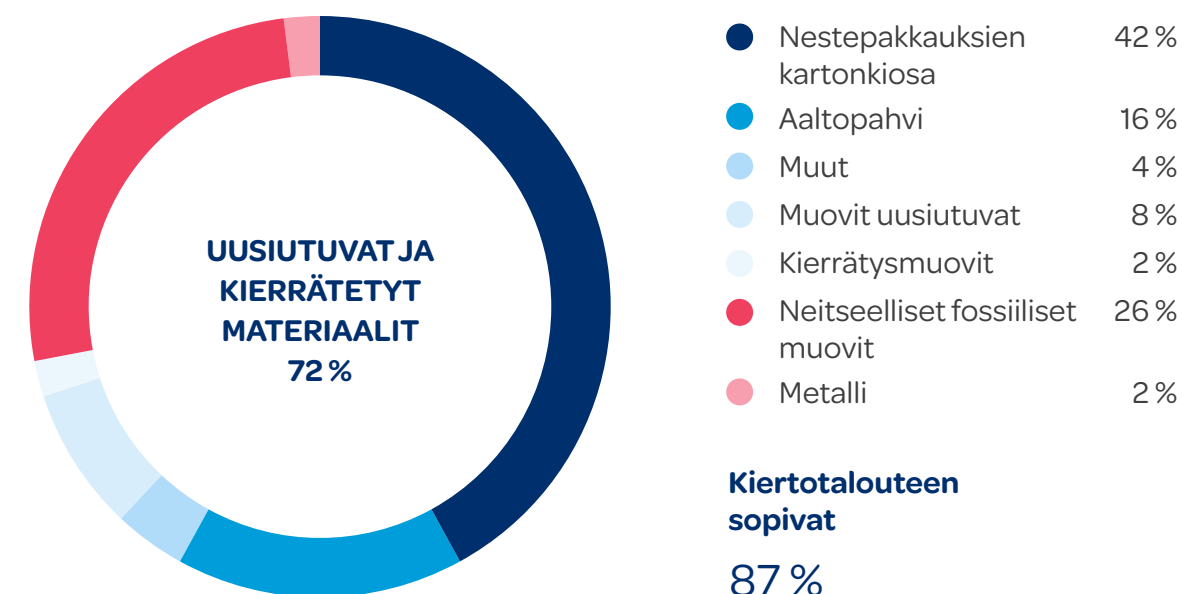
↓
KOHTI HIILINEUTRAALIA maitoa 2035

TAVOITTEENAMME on ympäristöviisas pakkaaminen. Olemme sitoutuneet suojaamaan tuotteita ja siten minimoimaan ruokahävikkiä, käyttämään uusiokäytön raaka-aineiksi sopivia pakkausmateriaaleja sekä minimoimaan pakkausten ilmastovaikutuksia käyttämällä uusiutuvia tai kierrätettyjä pakkausmateriaaleja. Valion pakkausten hiilijalanjälki on alle prosentin tuotteen koko hiilijalanjäljestä. [Lue lisää vastuullisista pakkauksista verkkosivuiltamme. →](#)

PAKKAUKSEMME SUOJELEVAT RUOKAA JA EHKÄISEVÄT RUOKAHÄVIKKIÄ

Pakkauksen tärkein tehtävä on suojata tuotetta, varmistaa sen turvallisuus ja säilyvyys ja näin ehkäistä ruokahävikkiä. Saamiemme mikrobiologisiin poikkeamiin liittyvien kuluttajapalautteiden määrä on laskenut vuoden 2019 lähtötasosta (4,7). Vuonna 2023 saimme palautteita 3,0 (2022: 2,1) jokaista miljoonaa pakattua tuotetta kohden. Kunnianhimoinen tavoitteemme on päästä palautteiden määrässä vuoden 2030 loppuun mennessä tasolle 1. Päästäksemme tavoitteeseen tehostamme laadunvalvontaa pakkausprosesseissamme entisestään.

Kertakäyttöiset pakkausmateriaalit Suomessa vuonna 2023 16,8 Mkg (2022: 17,2Mkg)

Tuotteiden säilyvyyteen vaikuttaa muun muassa tuotetyyppi, mutta tärkeintä on muistaa oikea säilytyslämpötila. Tarvittaessa kannattaa turvautua omaan haju- ja makuaistiin. Kannustaaksemme kuluttajia vähentämään ruokahävikkiä otimme vuoden 2023 alusta otimme käyttöön uuden ”parasta ennen, usein hyvää jälkeinkin” -merkinnän. Osassa juomapakkauksista (mm. Valio Piimät) on tämä merkintä. Jatkamme asiasta viestimistä. Merkinnän käyttöönotto laajenee vuoden 2024 aikana.

SÄÄSTÄMME LUONNONVAROJA KÄYTTÄMÄLLÄ UUSIUTUVIA JA KIERTOTALOUSMATERIAALEJA

Uusiutuvista materiaaleista valmistettujen ja kiertotalouteen sopivien pakkausmateriaalien ansiosta säästämme luonnonvaroja ja vähennämme ilmastopäästöjä. Tavoitteemme on, että vuoteen 2030 loppuun mennessä kaikki Suomessa valmistamamme ja myymämme kertakäyttöiset pakkausmateriaalit on valmistettu uusiutuvista tai uusiokäytön raaka-aineiksi sopivista materiaaleista.

Vuonna 2023 kertakäyttöisestä pakkausmateriaalista 72 prosenttia (2022: 73 %) oli uusiutuvista tai kierrätetyistä materiaaleista valmistettuja. Prosenttiyksikön vähennys edelliseen vuoteen johtui pääosin asiakkaiden tuotevalintojen muutoksesta. Kuluttajat ostivat vähemmän ja halvempia tuotteita, joten käytetyn nestepakkauksikartongin määrä väheni. Vuonna 2023 käytimme 390 000 kiloa vähemmän pakkausmateriaalia kuin vuonna 2022. Tällä hetkellä kaikki Suomessa myytävät harjakattoiset maito-, piimä-, kerma- ja jogurttipakkaukset ja niiden korkit on valmistettu 100-prosenttisesti uusiutuvista materiaaleista.

Vähennämme muovin määrää korvaamalla sitä uusiutuvilla materiaaleilla. Vuonna 2023 toimimme kauppoihin lisää uusia kartonkikierrätykseen sopivia pikareita. Esimerkiksi osa Valio PROfeel® -proteiinikerrosrahoista,

maustetuista Valio-rahkoista ja Koskenlaskija® Ruoka & Dippi -tuotteista on nyt myös pakattu kartonkipikareihin. Vuonna 2024 tavoitteenamme on tuoda markkinoille lisää kartonkipikareita.

Vuoden 2023 lopussa lisäsimme kierrätetyn muovin käyttöä juoma-annospakkausten korkeissa. Muun muassa Valio PROfeel® -proteiinipirtelöjuomien ja Valio Latte -juomien pakkausten korkit on valmistettu 30-prosenttisesti kierrätysmuovista. Jatkoimme kierrätysmuovin käyttöä juustoviipalepakkauksissamme. Jokaisessa viipalepakkauksessa on vähintään 55 prosenttia kierrätettyä muovia. Vuonna 2024 lisäämme kierrätetyn muovin käyttöä kokonaan uusissa pakkaustyypeissä.

PAKKAUSTEN KIERRÄTYS VIE KOHTI AITOA KIERTOTALOUTTA

Valion kaikki Suomessa myydyt kertakäyttöiset pakkaukset on helppo kierrättää pakkausten keräysjärjestelmissä. Keräysjärjestelmistä kaikki pakkausmateriaali ei kuitenkaan vielä päädy aidon kiertotalouden piiriin eli uusiksi tuotteiksi.

Vuonna 2023 Suomessa myydyistä Valion valmistamista pakkausmateriaaleista 87 prosenttia voi aidosti päätyä kiertotalouden kautta uusiksi tuotteiksi. Luku on samalla tasolla kuin vuonna 2022 (88 %). Jatkamme suunnitellusti kohti kunnianhimoista tavoitettamme: 100-prosenttisesti uusiokäytön raaka-aineiksi sopivia pakkausmateriaaleja.

Kannustamme kuluttajia kierrättämään. Vuonna 2020 aloimme lisätä pakkauksiimme arkea helpottavia, selkokielisiä ja helposti löydettäviä kierrätysohjeita. Jatkamme työtä suunnitelmamme mukaisesti. Olemme myös lisänneet kierrätystä helpottavat ohjeet Valion pakkauksista kertovalle [verkkosivustolle](#).

Vuoden 2022 lopulla toimimme pakkauksiimme myös ensimmäiset pakkauksen vastuullisuudesta kertovat vihreät merkinnät. Ne kertovat näkyvästi, helposti ja ymmärrettävästi ympäristöviisaista pakkauksista. Lisäsimme merkintöjen käyttöä selvästi vuoden 2023 aikana. [Lue lisää pakkauksista verkkosivuiltamme. →](#)

Maitojen, jogurttien ja muiden tuotteiden kuljetuksessa käytämme kierrätettäviä muovisia maitolaatikoita, alustoja ja kennoja, joita käytetään noin 40,7 miljoonaa kertaa vuodessa. Näin vältämme käyttämästä samaa määrää kertakäyttöisiä pahvilaatikoita tai yksiköitä. Käytössä kuluneet ja rikkiäiset muoviset yksiköt kierrätämme. Vuonna 2023 käytimme uudelleenkäytettäviä puulavoja noin 1,2 miljoonan käyttökerran verran.

Vientituotteet pakkaamme pahvisiin kuljetus- ja tukkupakkauksiin. Pakkausten kierrätettävyys noudattaa EU:n periaatteita. Kierrätettävyys kohdemaissa riippuu kyseisen maan kierrätysjärjestelyistä.

Pakkausten tuottajavastuu on yrityksille lakisääteinen velvoite. Tuottajavastuullisella yrityksellä on velvollisuus järjestää pakkausjätteidensä keräys ja kierrätys kokonaisuudessaan sekä vastata siitä aiheutuvista kustannuksista. Täytämme tämän lakisääteisen velvoitteen Rinki Oy:n kanssa tekemällämme sopimuksella ja vuonna 2021 perustetun, osin Valion omistaman tuottajayhteisön Suomen pakkaustuottajat Oy (SPT Oy) kanssa.

VALMISTAUDUMME
PAKKAUSSÄÄNTELYN LISÄÄNTYMISEEN

Kertakäyttömuovin ja pakkausmateriaalin määrän lisääntyminen sekä ympäristön roskaantuminen pakkausjätteestä ovat globaali ongelma. EU on luomassa lisää uutta lainsäädäntöä ongelman ratkaisemiseksi. Muutokset vaikuttavat tulevaisuudessa merkittävästi myös Valion toimintaan.

Vuoden 2023 aikana valmistauduimme EU:n kertakäyttömuoveja koskevan niin kutsutun SUP-direktiivin 2019/904/EU (Single Use Plastics) vaateisiin. Yhdessä suurimmista hankkeistamme toteutamme vaateen direktiivistä, joka koskee korkin pysymistä kiinni juomapakkauksessa alle kolmen litran juomapakkauksissa. Otamme uudenlaiset korkit käyttöön asteittain. Ensimmäiset kiinni pysyvät korkit tulivat kauppoihin vuoden 2023 alussa. Kesään 2024 mennessä loputkin direktiivin piirissä olevien pakkaustemme korkit pysyvät juomapakkauksissa kiinni. [Lue lisää kiinni pysyvistä korkeista verkkosivuiltamme.](#) →

Vuoden 2023 lokakuussa teimme ympäristöministeriön ja muiden alan toimijoiden kanssa vapaaehtoisen Green deal -sopimuksen muovisten kertakäyttöisten annospakkausten kulutuksen vähentämisestä. Sopimuksessa Valio sitoutuu vähentämään SUP-annospakkausissa käytettävän muovin määrää 15 prosentilla vuoden 2026 loppuun mennessä (lähtötasona vuosi 2022). Tämä tarkoittaa, että käytämme vuodessa 143 tonnia

vähemmän muovia. [Lue lisää Valion Green Deal sopimuksesta sivustolta: Green deal -sopimukset -Sitoumus2050.](#) →

Valmistaudumme tulevaisuuteen EU-komission marraskuussa 2022 antaman pakkaus- ja pakkausjäteasetusehdotuksen mukaisesti. Asetuksen tavoitteena on harmonisoida pakkaamiseen liittyvää lainsäädäntöä EU:ssa sekä:

- ehkäistä syntyvän pakkausjätteen määrää rajoittamalla tarpeetonta pakkaamista
- lisätä pakkausten uudelleenkäyttöä
- vahvistaa kiertotaloutta
- vähentää luonnonvarojen kulutusta
- luoda EU:n alueelle toimivat kierrätysraaka-ainemarkkinat.

Vuoden 2023 aikana olemme viestineet aktiivisesti päättäjille sekä Suomessa että Euroopassa asetuksen ehdotettuun sisältöön liittyvistä mahdollisuuksista ja haasteista yhdessä alan muiden toimijoiden ja sidosryhmien kanssa. Valion omat pakkaamista ohjaavat sitoumukset ja kunnianhimoiset tavoitteet ovat jo nyt hyvin linjassa uuden asetusehdotuksen kanssa. Tarkennamme tarvittaessa omia tavoitteitamme asetuksen tultua voimaan.

Asetuksen ennakoidaan tulevan voimaan ennen kesää 2024.

Asiakkaat kirittävät logistiikan päästövähennyksiä

Asiakkaamme pystyvät vaikuttamaan logistiikan ja näin ollen oman arvoketjunsä päästöihin suunnittelemalla ja ennakoimalla tilauksensa huolellisesti sekä kasvattamalla toimitustensa kuormakokoa. Vuoden 2023 aikana jakelussamme on ollut useita asiakkaiden kanssa suunniteltuja yhteishankkeita, joissa asiakkaan asettamana tavoitteena on logistiikan CO₂-päästöjen mittaaminen ja alentaminen. Suunnittelemme yhdessä asiakkaiden kanssa heille soveltuvat toimituspäivät siten, että heidän toimintaansa kohdistuvat päästöt olisivat mahdollisimman alhaiset.

Tehokas logistiikkamme vähentää päästöjä

LOGISTIIKASSA tärkein tavoitteemme on kustannus-
tehokkuuden ja asiakastytyväisyyden ylläpitäminen,
jolla vaikutamme maitotuottoon. Optimoimme maidon
keräily- ja jakelureitit sekä pyrimme välttämään turhaa
ajoa ja ajamaan täysiä kuormia.

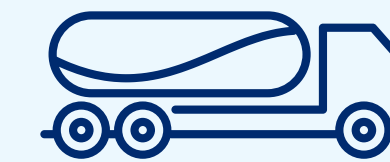
Jakellemme vuosittain noin viidenneksen Suomen
lämpötilasäädelyistä elintarvikkeista. Tuotteiden jake-
lussa ympäristökuormaa pienentää Valion toteuttama
yhteisjakelu muiden yritysten kanssa. Yhteiset toimituk-
set vähentävät ajettujen kilometrien määrää. Tuotteiden
jakelua kotimaassa hoitaa 125 kuljetusyrittäjää 226
jakeluautolla. Valion oman henkilökunta suunnittelee
jakelureitit varmistaen, että kalustoa käytetään tehok-
kaasti ja asiakkaiden tarpeet huomioiden. Vuonna 2023
kotimaan jakelussa tapahtui noin 1,8 miljoonaa asiakas-
käyntiä, mikä tarkoittaa noin 6 500 asiakaskohtaamista
päivässä.

Maidon keräilytiloilta hoitaa Suomessa noin 42
alihankkijayritystä 66 autolla. Vuonna 2023 autot olivat
ajossa yli 20 tuntia vuorokaudessa vuoden jokaisena päi-
vänä. Keräilykaluston keski-ikä on noin kaksi vuotta. Kaikki
kalusto täyttää viimeisimmät EURO 6 -päästönormit.
Varmistamme käytettävien autojen EURO-päästöluoki-
tuksen yhteistyökumppaneita valitessamme. Kaluston
kokoa kasvatetaan kuormakokojen kasvattamiseksi ja
päästöjen pienentämiseksi. Vuoden 2023 ajettujen reit-
tien määrä pieneni 6 prosenttia ja maidon keräilyautoilla
ajettiin 478 000 kilometriä vähemmän kuin edellisenä
vuotena.

Logistiikan tunnuslukuja Suomessa:

MAIDON
KESKIMÄÄRÄINEN MATKA
MEIJERIIN

78 km

MAIDON MATKA MEIJERILTÄ
KAUPPAAN KESKIMÄÄRIN

88 km

TUOTTEIDEN
TOIMITUSVARMUUS
ASIAKKAILLEMME

98,3 %

MERIKONTTEJA

50 kpl

JAVIENNIN
REKKALASTAUKSIA

100

VIIKOSSA

VIENTIÄ
SUOMESTA

53

MAAHAN

n. 96 %

VIENTIKUORMISTA KULKI
TÄYSINÄ YKSIKÖINÄ

CASE

Maantiekuljetukset fossiilittomasti Ruotsiin

Elokuusta 2023 alkaen kaikki Valion kuluttajatuotteiden maantiekuljetukset Suomesta Ruotsiin on ajettu fossiilivapaalla polttoaineella (HVO-diesel). Tällä voidaan vähentää hiilidioksidipäästöjä jopa 89 prosenttia (3 400 CO₂ tn) vuodessa nykyisten maantiekuljetusten päästöistä.

*Laskelman on tehnyt DB Schenker (joulukuussa 2022) perustuen Valion kuljetustietoihin Suomesta Ruotsiin 1.12.2021–30.11.2022.

BIOKAASUN AVULLA KOHTI MAANTIEKULJETUSTEN HIILINEUTRAALIUTTA

Biokaasu on uusiutuva polttoaine. Sen käyttö kuljetuksissa on kiertotaloutta parhaimmillaan. Biokaasua käyttämällä voidaan kuljetuksen kasvihuonepäästöjä pienentää jopa 85 prosenttia fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna.

Maidon keräilyssä viidellä biokaasua käyttävällä autolla ajettiin vuoden 2023 aikana noin 1,23 miljoonaa kilometriä. Tämä pienensi maidon keräilyn hiilidioksidipäästöjä vuoden aikana noin 750 CO₂ tn verrattuna fossiilisiin polttoaineisiin.

Jakelukäytössämme oli vuonna 2023 kolme biokaasulla kulkevaa autoa. Autojen määrää on tarkoitus lisätä vuosittain tankkausinfraan kehittyessä.

MAITOTILOJEN ELINVOIMAISUUS JA ELÄINTEN HYVINVOINTI

Maitotilan eläinten, ihmisten ja ympäristön hyvinvointi muodostavat kokonaisuuden, jossa keskeistä on maitotilayrityksen elinvoimaisuus. Osaava ja hyvinvoiva maitotilallinen pystyy huolehtimaan karjastaan hyvin ja kehittämään yritystoimintaansa maailman muuttuessa. Liiketoimintamme pitää yllä suomalaisten maitotilojen elinvoimaisuutta ja edistää työllisyyttä koko Suomessa. Tarjoamme omistajillemme asiantuntijapalveluita yritystoiminnan kehittämiseksi, eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja maidon korkean laadun varmistamiseksi.

Valiolaiset maitotilat työllistävät koko Suomessa

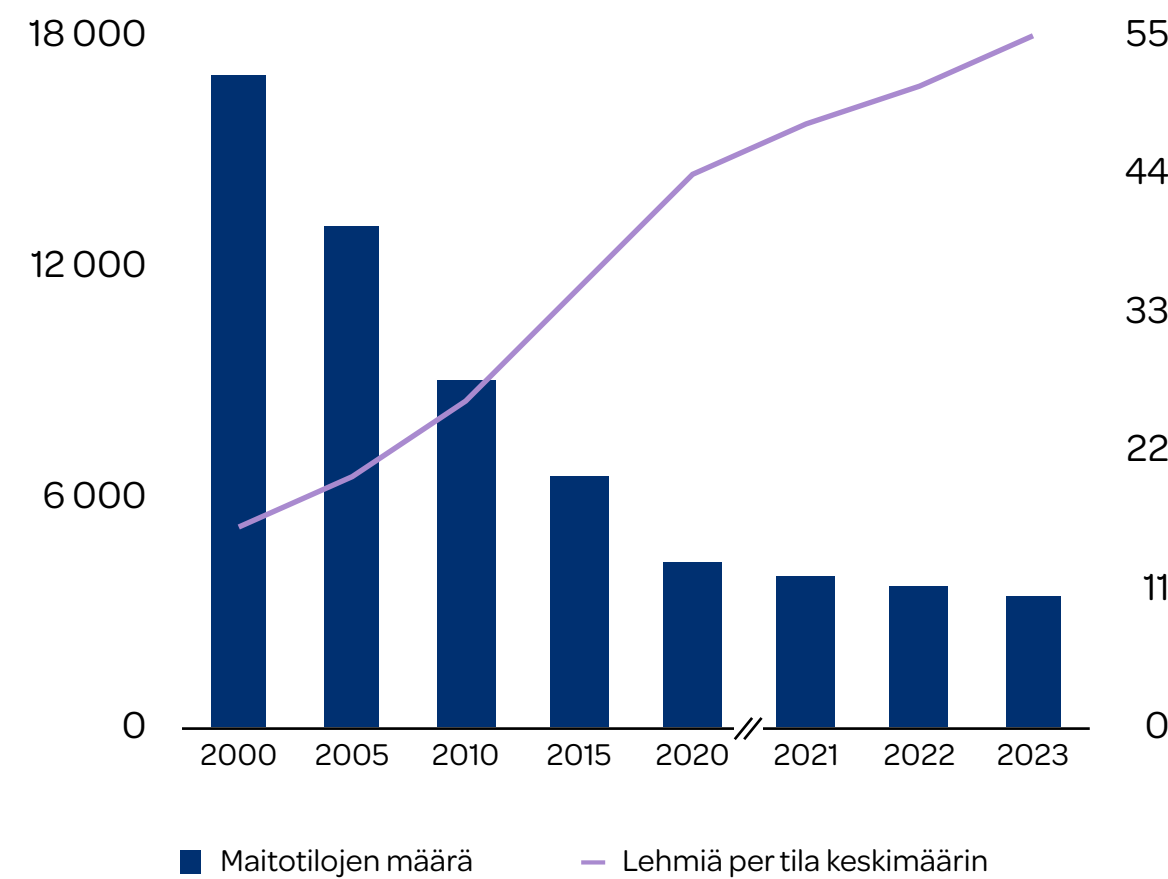
VALION TUOTTEIDEN ostaminen edistää työllisyyttä koko Suomessa. Maitotilat työllistävät esimerkiksi eläinlääkäreitä, lomittajia, asiantuntijoita, rehuntekijöitä, maatalouskoneiden huoltajia ja valmistajia, kuljetusyrittäjiä sekä rakennusurakoitsijoita. Tarjoamme omistajillemme monia palveluita esimerkiksi eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja maidon korkean laadun varmistamiseksi.

Vuonna 2023 valiolaisia tiloja oli noin 3 400 eli noin 300 vähemmän kuin vuonna 2022. Luomutuottajia vuonna 2023 oli 81 eli 20 tuottajaa vähemmän kuin vuonna 2022. Maitotilojen koko kasvaa tilamäärän vähenemisen, koska lopettavat tilat ovat usein pieniä. Vuonna 2023 koko maassa oli tilaa kohden keskimäärin 55 lehmää. Suomalaiset tilat ovat edelleen verrattain pieniä. Kansainvälisen ICAR-järjestön tilastojen mukaan Tanskassa karjassa oli vuonna 2022 keskimäärin 240 lehmää ja Ruotsissa 109 lehmää.

Valiolaiset maitotilayrittäjät tuottavat noin 80 prosenttia suomalaisesta maidosta. Kotimaisen ruoantuotannon turvaamisen kannalta maitotilojen elinvoimaisuus ja kyky jatkaa toimintaansa eri tilanteissa on tärkeää.

Maitotilojen määrä ja keskimääräinen tilakoko, (vuoden lopussa)

■ Maitotilojen määrä — Lehmiä per tila keskimäärin

Luomutuottajia maidontuottajien kokonaismäärästä oli:

Vuosi	Määrä
2000	101
2005	133
2010	106
2015	127
2020	113
2021	111
2022	101
2023	81

TURVAAMME MAITOTILALLISTEN TOIMEENTULON

Valion pyrkimyksenä on turvata omistajayrittäjiensä toimeentulo ja mahdollisuudet menestyä maitotilayrittäjinä. Tavoittemme on turvata valiolaisten maitotilojen tulevaisuus niin keskipitkällä kuin pitkällä aikavälillä ja varmistaa, että suomalaisiin luonnonolosuhteisiin erityisen hyvin sopiva maidontuotanto säilyy Suomessa elinvoimaisena. Vastuullisella liiketoiminnalla ansaitsemme maitotiloilta kerätylle maidolle parhaan mahdollisen maitotuoton. Lisäksi tarjoamme omistajayrittäjillemme korkeatasoiset asiantuntijapalvelut, joiden avulla tuemme kestäväää ja kehittäväää maitotilayrittämistä sekä yrittäjien ammatillista osaamista ja hyvinvointia.

Maitotilan eläinten, ihmisten ja ympäristön hyvinvointi muodostaa kokonaisuuden, jonka keskiössä on maitotilayrityksen elinvoimaisuus. Koska maitotilojen elinvoimaisuuteen liittyvät osa-alueet ovat vahvasti sidoksissa toisiinsa, pyrimme kehittämään maitotilojen elinvoimaisuutta tunnistamalla ja toteuttamalla ne toimenpiteet, jotka synergisesti edistävät kaikkia osa-alueita.

Valiolla on keskeinen vaikutus maitotilayritysten kannattavuuteen, sillä maitotilayrittäjä kohtaa markkinat johdettuna kysyntänä Valion kautta. Valiolaisilla maitotilayrityksillä maidon myyntitulot muodostavat valtaosan liikevaihdosta. Maitotilayrittäjä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tuotantovolyymiin ja parantaa yksikkökustannuksia, mutta maitotilayrittäjä ei pysty vaikuttamaan maidon jalostusarvoon ja siten maidosta saatavaan hintaan.

Valion perustehtävänä on luoda maitotiloilta kerätylle maidolle paras mahdollinen maitotuotto*.

Tämä saavutetaan tuottamalla jokaisesta maitotiloilta kerätystä maitolitrasta mahdollisimman suuri liikevaihto kustannustehokkaasti ihmisten, eläinten ja ympäristön

hyvinvointi huomioiden. Keskeisiä toimenpiteitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi ovat hävikin vähentäminen läpi tuotantoketjun sekä maidon jalostusarvon kasvattaminen kustannustehokkaasti.

Vastaanotimme vuonna 2023 kotimaassa maitoa 1 664 miljoonaa litraa. Määrä vähentyi edellisestä vuodesta 18 miljoonaa litraa. Keskimääräiseksi osuuskunnille maksetuksi maitolitrann hinnaksi tuli 53,7 senttiä (2022: 52,1 snt/l). Maksoimme osuuskunnille yhteensä 902 miljoonaa euroa maidon tilityshintana, osinkona ja korkona (2022: 883 milj. euroa).

ALKUTUOTANNON VASTUULLISUUSOHJELMA UUDISTUI

Valio on vuoden 2018 alusta alkaen maksanut vastuullisuuslisää niille tiloille, jotka sitoutuvat eläinten hyvinvointia parantaviin vapaaehtoisin toimiin. Vuoden 2021 alusta alkaen kaikki valiolaiset maitotilat ovat olleet vastuullisuuslisän piirissä ja saavat tuottamalleen maidolle vastuullisuuslisää kaksi senttiä maitolitralla. Vastuullisuuslisän saamiseen vaaditaan seuraavien toteutumisen:

- Tila kuuluu nautojen terveydenhuoltorekisteri Nasevaan, ja eläinlääkäri tekee vähintään kerran vuodessa nautojen terveydenhuoltokäynnin. Monilla tiloilla eläinlääkäri käy tätä useammin.

- Sorkkaterveyttä seurataan ja sorkkia hoidetaan säännöllisesti.
- Nupoutuksessa eli vasikan sarvenaiheiden poistossa käytetään puudutusta, kivunlievitystä ja rauhoitusta.
- Uuden navetan on oltava pihatto, jossa lehmät liikkuvat vapaasti.
- Rehu on soija- ja GMO-vapaata.

Alkutuotannon vastuullisuusohjelma uudistettiin vuonna 2023. Uudistuksen myötä otettiin käyttöön aiempien, kaikkia koskevien toimenpiteiden lisäksi uusia vapaaehtoisia toimenpiteitä. Valittavissa on toimenpiteitä eläinten hyvinvoinnin ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi sekä maidontuotannon ilmastovaikutusten vähentämiseksi. Vapaaehtoisista toimenpiteistä maksetaan vastuullisuuslisää enintään yksi sentti maitolitralla.

Valiolaisista maitotiloista 86 prosenttia sitoutui vapaaehtoiseen vastuullisuustyöhön. Suosituimpia valintoja olivat karjan laidunnukseen ja ulkoiluun liittyvät toimenpiteet, Carbo®-ympäristölaskenta, hiiliviljelytoimenpiteet, monimuotoisuusala ja hiiliviljelijäkoulutus.

$$*Maitotuotto = \frac{\text{(Maitokate - käyttöomaisuuden poistotarve eli investointien rahoitustarve)}}{\text{omistajien toimittama maitomäärä}}$$

$$Maitokate = \text{liikevaihto} - \text{muut kulut paitsi poistot ja omistajille maksettu maidon tuottajahinta ja osakaslainan korko}$$

Vapaaehtoiset toimenpiteet 1.5.2023–30.4.2024

Eläinten laiduntaminen ja ulkoilu

- Laiduntaminen, jaloittelutarhassa ulkoilu, ulkoilu talviaikaan eri eläinryhmillä

Monimuotoisuutta tukevat toimenpiteet

- Monimuotoisuusala: Maatalousluonnon monimuotoisuutta hyödyttävien, erityisesti pölyttäjähönteisille soveltuvien kasvien viljely
- Ympäristösopimukset: Yrittäjällä on hallinnassa ympäristösopimuksen mukaista sopimusalaa (esim. perinnebiotooppi, luonnonlaidun, peltojen reuna-alue, joka on luontoarvoiltaan monimuotoinen tai maisemaltaan merkittävä) tai tila on mukana Helmi-elinympäristöohjelmassa.

Hiilijalanjalan pienentäminen

- Carbo®-ympäristölaskennan tekeminen ja päivittäminen
- Hiiliviljelijäkoulutuksen suorittaminen
- Tilan rehujen tuotannossa sovelletaan hiiliviljelyn periaatteita

Keskeistä vastuullisuuslisän toimenpiteissä on, että ne ylittävät lainsäädännön vaatimukset. Uusi eläinten hyvinvointilaki tuli voimaan vuoden 2024 alusta, ja osa alkutuotannon vastuullisuusohjelman vaatimuksista muuttui lain vaatimuksiksi. Tämän vuoksi vastuullisuusohjelmaa uudistetaan jälleen 1.5.2024 alkaen. Uudistuksen myötä vapaaehtoisten toimien painoarvoa lisätään ja valittavaksi tulee myös uusia toimenpiteitä.

Edistämme eläinten hyvinvointia maitotiloilla

HYVINVOIVAT ELÄIMET ovat toimintamme perusta. Valio on maitotilayrittäjien omistama yritys, ja eläimistä huolehtiminen on heille päivittäistä työtä.

VALIOLAISILLA TILOILLA NAUTOJEN HYVINVOINTIA SEURATAAN JÄRJESTELMÄLLISESTI

Hyvinvointi on eläimen kokemus sen omasta psyykkisestä ja fyysisestä olotilasta. (Lähde: Kansalliset eläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnat, 2019. [Lue lisää Eläinten hyvinvointikeskus EHK:n verkkosivulta. →](#)) Naudan hyvinvoinnille tärkeitä asioita ovat hyvä terveys, sopivasti ravitseva ruokinta ja elinympäristö, joka antaa mahdollisuudet toteuttaa sille tärkeitä lajityypillisiä käyttäytymistarpeita. Valiolaisilla tiloilla vasikoille, nuorkarjalle ja lehmille halutaan taata hyvä elämä, tyydyttää niiden perustarpeet ja antaa mahdollisuuksia positiivisiin kokemuksiin.

Miten eläinten hyvinvointia arvioidaan Nasevan terveydenhuoltokäynnillä?

Eläinlääkäri arvioi terveydenhuoltokäynnillä tilan olosuhteet ja toimintatavat

Kaikki valiolaiset maitotilat kuuluvat nautojen terveydenhuollon Naseva-järjestelmään, jossa nautojen hyvinvointia seurataan ja edistetään suunnitelmallisesti. Hyvinvointitiedon lisäksi Nasevaan kerätään tietoa tilojen toimintatavoista eläinten hoidossa ja tarttuvilta eläintaudeilta suojautumisesta sekä tiedot lääkityksistä ja laboratorioanalyysien tuloksista. **Nasevaa** ylläpitää Eläinten terveys ETT ry, jonka verkkosivuilla järjestelmään voi tutustua tarkemmin.

Nasevaan kuulumisen lisäksi säännölliset eläinlääkäriin käynnit ovat valiolaisen maidontuotannon perusedellytyksiä. Eläinlääkäri tekee jokaisella tilallamme vuosittain terveydenhuoltokäynnin, jolla hän arvioi kaikkia eläinten hyvinvoinnin osa-alueita kuten ruokintaa, olosuhteita, terveyttä ja käyttäytymistä. Samalla eläinlääkäri ja tilan väki tekevät yhdessä karjalle terveydenhuoltosuunnitelman eli toimintasuunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseksi. Tämän lisäksi eläinlääkäri käy tilalla aina tarvittaessa, esimerkiksi eläimen akuutin sairauden vuoksi.

Naseva sai kansainvälisen ISO 9001 -laatusertifiikaatin kesäkuussa 2021. Arvioinnin teki sertifikaatin myöntämisestä Suomessa vastaava Kiwa Inspecta. Sertifikaatti kertoo kuluttajille, että Nasevaan kuuluvilla maito- ja lihatiloilla tehdään suunnitelmallista työtä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin sekä elintarviketurvallisuuden edistämiseksi.

HYVÄ KASVATUSYMPÄRISTÖ / OLOSUHTEET

- Eläinten puhtaus ja kuivuus
- Navetan ilman laatu ja lämpötila
- Eläinten käytössä oleva tila per eläin
- Eläimen käytössä oleva makuutila
- Makuumukavuus, makuupaikan pehmeys, kuivuus ja puhtaus
- Poikimisaikan tilavuus, hygieenisuus, kuivituksen määrä
- Onko navetan kulkukäytävillä liukkaita
- Laidunnusmahdollisuudet, mitkä eläinryhmät pääsevät laitumelle
- Jaloittelu, onko eläinten käytössä jaloittelutarha
- Pidetäänkö lehmiä tai hiehoja kytkettynä (parsinavetta) vai ei
- Onko navetassa liikkumista rajoittavia rakenteita

HYVÄ RUOKINTA

- Nautojen ruokinta: arvioidaan käytettyjen rehujen laatua ja määrää ja eläinten ravitsemustilaa
- Veden saannin riittävyys
- Vasikoiden maitojuoton määrä, riittävyys, juottotapa

KÄYTTÄYTYMINEN

- Eläinryhmän käyttäytyminen keskenään, laumadynamiikka. Ovatko eläimet keskenään sopuisasti vai esiintyykö tappeluita
- Ihmisen ja eläimen välinen suhde, kuinka luottavaisesti eläimet suhtautuvat lähestyvään ihmiseen
- Häiriökäyttäytyminen, esiintyykö sellaista
- Eläinten käsittely: kuinka hyvin eläimiä osataan käsitellä, ettei esimerkiksi siirrot aiheuta pelkoa
- Käsittelytilat ja välineet: onko käytettävissä käsittelyyn sopivat siirtoaidat ja muut välineet

HYVÄ TERVEYS

- Eläinten yleiskunto, terveydentila, karvan kiiltävyys
- Vasikoiden kasvu
- Utareterveys, utaretulehdusten esiintyvyys ja hoitojen määrä
- Ontuminen, kuinka suurella osalla lehmiä sitä esiintyy
- Ihovauriot ja nivelvauriot, onko niitä ja kuinka suurella osalla eläimistä
- Kivunlievityksen käytännöt vasikoiden sarvenaiheiden poistamisessa eli nupoutuksessa
- Kuolleisuuden seuranta ikäryhmittäin; kuinka suuri osa eläimistä kuoli tai jouduttiin lopettamaan sairauden vuoksi
- Sorkkahoidon riittävyys ja toimintatavat sorkkien hoidossa
- Tieto tarttuvien tautien esiintymisestä koko maassa
- Tautisuojaus tilatasolla
- Tutkimustuloksia eläinten terveydentilasta
- Lääkkeiden käytön seuranta

KEHITÄMME UUTTA NAUTOJEN HYVINVOINNIN MITTAUSMENETELMÄÄ

Luonnonvarakeskus, Valio Oy, Atria, HKScan, Snellman ja Eläinten terveys ETT ry kehittävät täysin uudenlaista lypsykarjatilain nautojen hyvinvoinnin mittaristoa. Naseva nautojen hyvinvointitieto -hankkeessa lypsykarjatiloilille kehitetty mittaristo testataan laajamittaisesti, luodaan vastaava menetelmä lihanautatiloille ja aloitetaan tilastollisen mallin rakentaminen hyvinvoinnin kokonaisarviolle.

Tavoitteena on mahdollisimman nykyaikainen, läpinäkyvä ja helposti ymmärrettävä nautojen hyvinvoinnin mittausmenetelmä, joka on tieteellisesti validi, luotettava ja toistettava, ja jonka tuottama tieto voidaan tulevaisuudessa sisällyttää Nasevan järjestelmään. Mittausmenetelmä tullaan julkaisemaan paitsi kansantajuisesti kotimaassa myös kansainvälisesti vertaisarvioituina tieteellisinä artikkeleina ja seminaariesityksinä. [Lue lisää hankkeesta Maito ja me -lehden artikkeleista.](#) →

TILOILLAMME KÄYTETÄÄN ANTIBIOOTTEJA VAIN TARPEESEEN

Valiolaisilla maitotiloilla ehkäistään antibiooteille vastustuskykyisten bakteerikantojen lisääntymistä lääkitsemällä lehmiiä antibiooteilla vain tutkittuun tarpeeseen. Suomessa tuotantoeläimiä lääkitään maltillisesti verrattuna esimerkiksi Etelä-Euroopan maihin, eikä tuotantoeläimille käytetä ihmisten lääkinnälle kriittisiä antibiootteja.

Suomessa ei anneta lehmille antibiootteja ennalta-ehkäisevästi. Jos lehmä on sairas, eläinlääkäri tutkii sen ja määrää sopivan lääkkeen. Eläinten lääkityksistä on myös pidettävä kirjaa. Lääkityksen hyvät käytänteet on kuvattu valiolaisissa tuotantotapaohjeissa.

Kun lehmä lääkitään antibiooteilla, seuraa varoaika, jolloin sen maitoa ei voi käyttää elintarvikkeena. Varoajan kuluttua varmistamme maidon puhtauden antibioottijäämien testauksella ennen lypsämistä tilasäiliöön. Maito testataan antibioottijäämien varalta vähintään kolmeen kertaan: ensin tilalla, sitten kaikista maitokuurmista meijerissä ennen maidon purkua ja lopuksi ennen maidon siirtämistä valmistukseen. Näillä toimenpiteillä varmistamme, ettei tuotteissa ole antibioottijäämiä.

Vuonna 2023 otimme käyttöön uuden antibioottijäämien pikatestimenetelmän, jonka maitotilayritykset voivat hankkia käyttöönsä. Kehittämällä antibioottijäämien tunnistamista tuotantoketjun alussa vähennämme laatupoikkeamista syntyvää hävikkiä.

PIHATTONAVETASSA LEHMÄT LIIKKUVAT VAPAASTI

Pihattonavetassa lehmät liikkuvat vapaasti vuoden ympäri ja voivat syödä ja levätä omaan tahtiinsa. Lypsy tapahtuu lypsyasemalla tai automaattisella lypsyrobotilla. Valion tilojen navetoista noin 50 prosenttia on pihattoja, ja niissä asuu noin kolme neljäsosaa kaikista lehmistä.

Parsinavetassa lehmä syö, juo ja lepää omalla paikallaan, ja se myös lypsetään siinä. Parsinavetat häviävät vähitellen, sillä suurin osa lopettavista maitotiloista – erityisesti pienemmät tilat – ovat parsinavettatiloja. Vähennemistä edistää myös lainsäädännön vaatimus: uusien navettojen on oltava pihattoja. Parsinavetoissa tuotetaan noin 25 prosenttia kaikesta Valiolle toimitetusta maidosta.

Maitotiloista noin 70 prosentilla lehmät tai nuorkarja laiduntavat vähintään kolmen kuukauden ajan ja vähintään kuusi tuntia vuorokaudessa. Lisäksi osalla tiloista

karja ulkoilee kesäisin jaloittelutarhassa. Ympärivuotinen ulkoilumahdollisuus on noin 20 prosentilla maitotiloista. Valion luomumaitotiloilla kaikki eläimet laiduntavat ja asuvat pihattonavetoissa. [Lue lisää erilaisista nave-toista ja lehmien ulkoilusta verkkosivuiltamme.](#) →

TILOJEN TUKEMINEN JA TILAKÄYNNIT TURVAAVAT ELÄINTEN HYVINVOINTIA

Lehmien hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii työtä, tietoa ja tukea. Maitotilayrittäjien tukena ovat Valion alkutuotannon asiantuntijat ja noin 20 asiantuntijaa osuuskunnissa. Valion laboratoriopalvelut tuottavat tietoa rehujen ja maidon laadusta, analysoivat tuotoseuranta- ja utaretulehdusnäytteitä ja tekevät maidosta tiineystestejä. Osuuskuntien asiantuntijat tarjoavat maksutonta neuvontaa ja tukea muun muassa maidon laatuun ja maidonkäsittelylaitteisiin, rehuntuotantoon sekä uusiin investointeihin liittyvissä asioissa. Valio ja osuuskunnat järjestävät maitotilayrittäjille ja maitotilojen työntekijöille myös monipuolista koulutusta. [Lue lisää tilojen tukipalveluista verkkosivuiltamme.](#) →

Tavoitteenamme on auditoida 20 prosenttia tiloista vuosittain. Vuonna 2023 auditoimme 21 prosenttia (2022: 21 %) tiloista. Käynnillä osuuskunnan tuotantoneuvoja havainnoi, miten hyvä valiolainen maidontuotantotapa toteutuu: miten tilalla huolehditaan maidon laadusta, eläinten hyvinvoinnista, ruokinnasta ja yleisestä siisteydestä. Jos huomautettavaa löytyy, maitotilayrittäjä saa ohjeet asian korjaamiseksi. Vakavammassa tapauksissa maidonkeräily keskeytetään, kunnes puutteet on korjattu. Osuuskunnan asiantuntija tekee tilakäynnin myös, jos maidon laatu heikkenee tai tuotannossa on häiriöitä.

Kehitämme yhteistyötä jatkuvasti myös terveydenhuolto- ja valvontaeläinlääkäreiden kanssa. Omien

auditointiemme lisäksi eläinlääkäri tekee jokaisella tilalla Naseva-terveydenhuoltojärjestelmän mukaisen vuosittaisen käynnin ja dokumentoi käynnin havainnot järjestelmään. Lisäksi eläinlääkäri käy tilalla aina tarvittaessa, esimerkiksi eläimen akuutin sairauden vuoksi.

TUOTAMME TIETOA TILOJEN PÄIVITTÄISEN HYVINVOINTITYÖN TUEKSI

Osallistumme jatkuvasti erilaisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, jotka tähtäävät lehmien ja vasikoiden parempaan terveyteen ja hyvinvointiin. Vuonna 2023 osallistuimme Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisen tiedekunnan, Ruokaviraston ja Luonnonvarakeskuksen vetämiin tutkimushankkeisiin, joissa selvitettiin muun muassa parhaita hyvinvoinnin mittaamenetelmiä, vasikoiden terveyden ja vastustuskyvyn edistämistä, lehmien ja vasikoiden hyvinvoinnin edistämistä vierihoidon avulla, tarttuvien tautien ehkäisyä ja riskienhallintaa nautatiloilla sekä hyviä laidunnuskäytäntöjä. Hankkeiden tuloksina syntyy sekä tieteellisiä tutkimusjulkaisuja että käytännönläheisiä ohjeita, oppaita ja laskureita, joiden avulla maitotilayrittäjät ja heidän yhteistyökumppaninsa voivat pitää yllä ja edistää karjansa hyvinvointia.

Uusimman tiedon jalkauttamiseksi järjestämme säännöllisesti eläinten terveyttä ja hyvinvointia käsitteleviä webinaareja eläinlääkäreille, tuotannon asiantuntijoille ja maitotilayrittäjille. Vuonna 2023 järjestimme webinaarisarjoja muun muassa sorkkaterveydestä sekä päivitetystä karjan eläinterveyden taloudellisia vaikutuksia simuloivasta SimValiokarja-laskurista. Vuoden 2023 aikana myös päivitimme Maito ja me -verkkolehden [utaretulehdusmikrobi-faktasivuja](#) uusimman tutkimustiedon mukaisesti.

VASTUULLISESTI TUOTETUT TERVEELLISET TUOTTEET

Huolehdimme ruoan toimitusvarmuudesta ja saatavuudesta. Käytämme laadukkaita ja kestävästi tuotettuja raaka-aineita. Vastuullisesti tuotettu turvallinen ruoka on yksi vastuullisuuden painopistealueitamme. Kehitämme ravitsemusta, hyvinvointia ja terveyttä edistäviä tuotteita ja ruokareseptejä. Tarjoamme koti- ja ammattikeittiöille tietoa ravitsemuksesta ja markkinoimme tuotteitamme vastuullisesti.

Pidämme huolta toimitusvarmuudesta ja ruoan saatavuudesta

KEHITÄMME SUOMESSA kestäväää ruoantuotantoa, joka huomioi ympäristökysymykset, luonnon monimuotoisuuden sekä paikallisen huoltovarmuuden ja ruokaturvan. Ruoantuotannossa on tärkeää huomioida tuotanto-olosuhteet, joissa viljelykasvit luontaisesti menestyvät. Esimerkiksi maidontuotannolla on merkittävä rooli maailman viileämpien ja sateisempien seutujen ruoantuotannossa. Pohjoisessa ilmastossa lehmien tärkein ravintokasvi nurmi kasvaa monia ruokakasveja satoisammin ja varmemmin. Lisäksi monivuotiset nurmikasvit sitovat hiiltä maaperään.

VASTAAMME TULEVAISUUDEN RUOKAJÄRJESTELMÄN TARPEISIIN

Maailman väkiluvun kasvaessa ruokaa tarvitaan yhä enemmän. Esimerkiksi Maailman luonnonvarainstituutti WRI:n mukaan ruoan tarve kaksinkertaistuu vuoteen 2050 mennessä vuoden 2020 tasoon verrattuna.

Maailma tarvitsee tulevaisuudessa kestävästi tuotettua maitoa ja lihaa, kasvipohjaista ruokaa sekä solumaatalouden uusia innovaatioita. Valion liiketoiminta vastaa kaikkiin näihin tarpeisiin ja siten maailman muutoksiin.

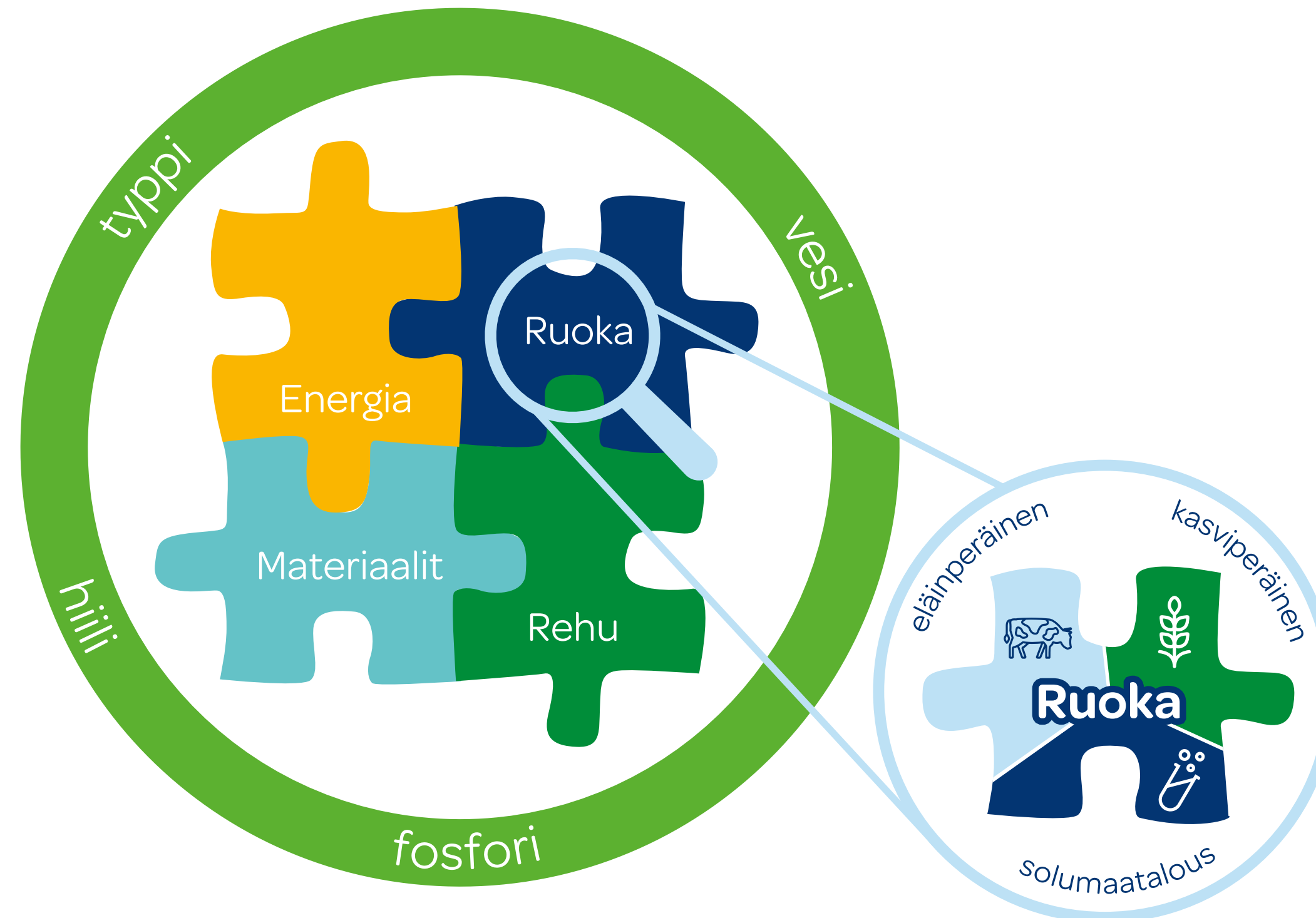
Tulevaisuuden ruokajärjestelmä on näkemyksemme mukaan kokonaisuus, joka ruoan lisäksi pitää sisällään tuotannon ohessa syntyvän energian, rehun ja esimerkiksi kuitumateriaalit, joita voidaan käyttää vaikkapa vaateteollisuudessa. Samalla ravinteet eli typpi ja fosfori sekä vesi ja hiili kiertävät ruokajärjestelmän eri osien välillä. Näin tarvitaan vähemmän neitseellisiä fossiilisia raaka-aineita ja kaivannaislannoitteita.

Kasvipohjaiset, eläinperäiset ja solumaatalouden keinoin tuotetut elintarvikkeet kytkeytyvät ruokajärjestelmässä toinen toisiinsa. Esimerkiksi eläintiloilta saadaan kiertolannoitteita kasvinviljelyyn ja kasvituotannon sivuvirroista rehua eläimille. Jos järjestelmästä ottaa pois yhden palasen, se vaikuttaa myös muihin kokonaisuuden osiin.

TOIMITUSVARMUUTEMME PYSYI KORKEALLA TASOLLA HAASTEISTA HUOLIMATTA

Vuosi 2023 oli toimitusvarmuuden osalta vaativuutta tuotannollisten haasteiden sekä joidenkin raaka-aineiden toimitusongelmien takia. Esimerkiksi appelsiinimehuissa käytettävien appelsiinien saatavuutta heikensivät

sääilmiöt ja kasvitaudit. Myös sota Ukrainassa vaikuttaa edelleen monin eri tavoin toimitusketjuihin sekä raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien saatavuuteen erityisesti Euroopan sisällä. Kotimaan toimitusvarmuus pysyi korkealla tasolla (98,3 %), mutta ei tavoitteessa eli 99,3 prosentissa.

Kehitämme elintarvike- turvallisuutta jatkuvasti

ELINTARVIKETURVALLISUUS on yksi tärkeimmistä vastuullisuusnäkökulmistamme. Sen peittämisellä voi olla merkittäviä vaikutuksia kuluttajien turvallisuuteen, joten sen varmistaminen on liiketoiminnan näkökulmasta kriittistä.

Toimintaamme ohjaa Valion elintarvike- ja laatuohjelma. Tavoittelemme jatkuvasti parempaa elintarvike- ja laatuohjelman hallintaa kaikissa toimintomme ja tuotteissamme. Elintarvike- ja laatuohjelmamme kuuluu muun muassa vierasesineiden ja muiden takaisinvento- ja aiheuttavien tuotevirheiden jatkuva vähentäminen.

Valiolla on tarkasti määritelty prosessi ja vastuut takaisinvento- ja laatuohjelmien varten. Takaisinvento- ja laatuohjelmia tehtiin vuonna 2023 yhteensä kuusi (2022: 11 kpl) globaalisti. Luku ei sisällä Valio Aimon® hankintavalikoimaa. Yhdestä takaisinvedosta tiedotimme julkisesti mikrobiologisen laatuohjelman vuoksi. Muut takaisinvedot tehtiin asiakkailtamme esimerkiksi väärän pakkauksen vuoksi.

Ylläpidämme ja kehitämme elintarvike- ja laatuohjelman hallintaa FSSC 22000- ja BRC-vaatimusten mukaisesti. Tehtaidemme sertifiointeihin voi tutustua **verkkosivuiltamme**. Toteutamme tehtaittamme HACCP-järjestelmään (Hazard Analysis and Critical Control Points) pohjautuvaa omavalvontaa, jonka avulla tunnistamme ja torjumme tekijöitä, jotka voivat vaarantaa kuluttajan

terveyden ja turvallisuuden. Omavalvonta kattaa koko tuotantoprosessin raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien vastaanotosta tuotteiden, tilojen ja prosessilaitteiden valvontaan, varastointiin ja kuljetukseen. Hyvän jäljitettävyyden ansiosta tiedämme esimerkiksi, mitä raaka-aineita ja pakkausmateriaaleja on käytetty missäkin omassa tuote-erässämme ja minne valmistamiamme tuote-eriä on lähetetty. Kerromme elintarvike- ja laatuohjelman varmistamisesta tarkemmin **verkkosivuiltamme**.

Toteutimme Suomessa elintarvike- ja laatuohjelmakulttuurin kehittämishankkeen vuosina 2022–2023. Hanke oli tärkein elintarvike- ja laatuohjelman painopisteemme, ja siinä huomioitiin laajasti viestintään, koulutukseen, palautteenkeruun ja mittareihin liittyviä teemoja. Vuonna 2023 toteutimme myös elintarvike- ja laatuohjelmakulttuuriamme koskevan kyselytutkimuksen pääkonttorillamme sekä tehtaittamme Suomessa ja Virossa. Seuraavina vuosina keskitymme viemään tunnistettuja kehitystoimia käytäntöön ja vakiinnuttamaan ne osaksi arkea. Toimenpiteisiin sisältyy muun muassa uusi elintarvike- ja laatuohjelman ja laadun koulutusohjelma henkilöstölle.

Jatkamme edelleen myös vuonna 2021 aloittamamme vierasesinehanketta. Vuonna 2023 saimme vähemmän palautteita kuin projektia edeltävänä aikana, mutta taso nousi hieman vuodesta 2022.

Puhtaat ja kestävästi tuotetut raaka-aineet ovat tuotteidemme pohja

PUHDAS SUOMALAINEN MAITO luo pohjan useimpiin Valion tuotteisiin. Kaiken käyttämämme maidon laatu ja turvallisuus on tarkoin varmistettu oikeaoppisella käsittelyllä ja säännöllisellä näytteenotolla. Maidon lisäksi käytämme useita muita raaka-aineita. Jokaisen raaka-aineen laatu ja elintarvikeeturvallisuus varmistetaan tarkan raaka-ainekohtaisen selvityksen avulla ja hyväksytään ennen kuin raaka-aine otetaan käyttöön tuotannossa.

MAIDON LAATU YHÄ HUIPPUTASOLLA

Vuonna 2023 parhaan eli E-laatuluokan osuus valiolaisten tilojen maidosta oli 97,3 prosenttia (2022: 97,8 %). Heikkolaatuisinta 2. luokkaa oli vain 0,001 prosenttia maidosta.

Erinomainen maidon laatu vaatii maitotilayrittäjiltä jatkuvaa seuranta ja nopeaa poikkeamiin reagoimista. Maidon laatu tarkastetaan ennen jokaisen lehmän lypsyt. Tilasäiliömaidon päivittäisessä laadun varmistuksessa tärkeitä apuvälineitä ovat muun muassa lämpötila ja omat aistit. Lisäksi tila seuraa maidon solu- ja bakteerimääriä sekä koostumusta jokaisen maidonkeräilykerran

analyysituloksista. Maitoauton kuljettaja tarkastaa jokaisen keräilykäynnin yhteydessä tilasäiliömaidon lämpötilan, hajun ja ulkonäön. Vain vaatimukset täyttävä maito pumpataan autoon. Kuljettaja tekee myös mikrobilääkejäämätestin ennen kuin maito puretaan autosta meijerin siiloon.

HALLITSEMME RAAKA-AINEISIIN LIITTYVIÄ KESTÄVYYSRISKEJÄ

Olemme arvioineet laajasti raaka-ainekohtaisia vastuullisuusriskejä ja tunnistaneet hankintaketjun vastuullisuusriskien perusteella erityishuomiota vaativat raaka-aineet, joiden tuottamiseen sisältyy paljon globaalisti tunnettuja vastuullisuusriskejä. Nämä raaka-aineet ovat pääasiassa maataloustuotannon kasvituotteita tai eläinperäisiä raaka-aineita. Huomioimme riskiraaka-aineet järjestelmällisesti tuotekehitysprosessissa ja teemme niihin liittyvää yhteistyötä yli organisaatorajojen. Valion hankintojen vastuullisuutta käsitellään tarkemmin **tämän raportin hankintaosiossa**.

KÄYTÄMME SERTIFIOITUA KAHVIA JA KAAKAOTA

Emme voi toimia lähellä raaka-aineiden alkutuotantoa, mutta sertifioituja raaka-aineita ostamalla varmistamme, että ne on tuotettu vastuullisuusperiaatteiden mukaisesti. Tarjolla olevista sertifiointijärjestelmistä olemme valinneet Rainforest Alliance -sertifioinnin, sillä se on tarpeisiimme sopiva ja saatavilla hankintaketjussamme. Valiolle myönnetyn Rainforest Alliance -sertifikaatin ansiosta voimme valmistaa Rainforest Alliance -sertifioituja tuotteita sertifioiduista kahvi- ja kaakaoraaka-aineista Jyväskylän, Suonenjoen, Turenjin ja Seinäjoen tehtailamme.

Vuonna 2023 jatkoimme kahvi- ja kaakaolinjauksiemme edistämistä. Keskityimme Rainforest Alliance -sertifiointiprosessin kehittämiseen ja raaka-aineiden kirjauskäytäntöjen systematisointiin.

SOIJA KASVIPOHJAISSA TUOTTEISSA

Valio laajensi soijaproteiinin yhdeksi mahdolliseksi raaka-aineeksi kasvipohjaisissa Oddlygood®-tuotteissa sen hyvien ravitsemus-, rakenne- ja makuominaisuuksien vuoksi. Soijaan liittyy kuitenkin riski viljelyn aiheuttamasta sademetsien tuhoutumisesta. Linjauksemme mukaisesti soijan alkuperän tulee olla EU tai Pohjois-Amerikka, jolloin riski ei toteudu. Toimme markkinoille Oddlygood®-luomusoijajuoman vuoden 2023 toukokuussa.

Oddlygood osti vuoden 2023 syksyllä Plantin tuotteiston ja brändin sekä Valio osti Plantin tuotannon. Kaupan mukana tullessa tuotteistossa on käytössä soijaa.

Raaka-ainelinjausten edistyminen

	TAVOITE	ETENEMINEN 2023	2020	2021	2022	2023
PALMUÖLJY	Ei palmuöljyä kuluttajatuotteissa.	Ei palmuöljyä kuluttajatuotteissa.	100 %	100 %	100 %	100 %
	Teollisuustuotteiden palmuöljy todennettavasti sertifioitua.	Ei palmuöljyä teollisuustuotteissa.	0 %	100 %	100 %	100 %
SOIJA	Ei soijaa kuluttajatuotteissa (pl. Oddlygood®).	Ei soijaa kuluttajatuotteissa.	99 %	100 %	100 %	100 %
	Oddlygood®-tuotteissa käytössä olevan soijan alkuperä on Eurooppa tai Pohjois-Amerikka ja soija ei-GMO-laatua.	Käytössä olevan soijan alkuperä on Pohjois-Amerikka.	100 %	100 %	100 %	100 %
	Suomessa ei käytetä soijaa eläinten rehuissa.	Ei soijaa eläinten rehuissa.				100 %
KAAKAO	Käytössä vain sertifioitua kaakaota.	Sertifioidun kaakaon ostamista jatkettu. Laskukaava: Sertifioidut kaakaoraaka-aineet / kaikki kaakaoraaka-aineet	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 3,6 % Viro 0 %	Suomi 95 % Viro 0 %	Suomi 99 % Viro 0 %
	Kaakao todennettavasti sertifioitua.	Tehtaiden sertifiointien ansiosta saimme nostettua sertifioitujen kaakaota sisältävien kuluttajatuotteiden osuuden 59 prosenttiin. Laskukaava: Sertifioidut kaakaotuotteet, kpl / kaikki kaakaotuotteet, kpl (kuluttajatuotteet).	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 3,6 % Viro 0 %	Suomi 10 % Viro 0 %	Suomi 59 % Viro 0 %
	Käytössä vain sertifioitua kahvia.	Sertifioidun kahvin ostamista jatkettu. Laskukaava: Sertifioidut kahviraaka-aineet / kaikki kahviraaka-aineet	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 100 % Viro 0 %	Suomi 100 % Viro 0 %
KAHVI	Kahvi on todennettavasti sertifioitua.	Tuotteisiin lasketaan mukaan uusi vientituote vuodelle 2023, jonka pakkauksessa ei ole vielä sertifiointitietoa. Lisäksi kahvia sisältävien tuotteiden kokonaismäärä on laskenut vuodesta 2022. Näistä syistä sertifioitujen tuotteiden osuus on laskenut. Kahvisertifiointi laajennettiin kattamaan myös Turenki. Laskukaava: Sertifioidut kahvituotteet, kpl / kaikki kahvituotteet, kpl (kuluttajatuotteet).	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 0 % Viro 0 %	Suomi 91 % Viro 0 %	Suomi 72 % Viro 0 %

CASE

Kotimaisten metsämarjojen vastuullisuuden selvitystyö jatkui

Valio käyttää valmistamissaan tuotteissa pääosin kotimaisia marjoja. Metsämarjojen poimintaan liittyvän, vuoden 2022 loppupuolella ilmenneen ihmiskaupapaepäilyn sekä vuonna 2023 jatkuneen poimijoiden työoloihin kohdistuneen rikostutkinnan seurauksena meidän oli tarkasteltava kriittisesti kotimaisten marjojen hankintaketjuamme.

Haluamme jatkossakin ostaa vastuullisesti tuotettuja kotimaisia metsämarjoja vastuullisilta kumppaneilta, emmekä hyväksy toimitusketjussamme minkäänlaisia ihmisoikeusrikkomuksia. Vastuullisen hankinnan periaatteisiimme kuuluu, että jos toimitusketjussa ilmenee väärinkäytöksiä, vaadimme toimittajaa korjaamaan toimintaansa sen sijaan, että katkaisisimme automaattisesti yhteistyön.

Edellytämme toimittajiltamme lainsäädännön noudattamisen lisäksi sitoutumista Valion eettisiin toimintaperiaatteisiin eli [toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin](#). Niihin sitoutuessaan toimittajamme vastaa siitä, että toimintaohjeita noudatetaan myös heidän omissa alihankintaketjuissaan.

Kesällä 2023 päivitimme Kotimaisten metsämarjojen hankinnan periaatteet. Aiempien vaatimusten lisäksi vaadimme:

- reilua ja kohtuullista minimikorvausta poimijoille,
- täyttä läpinäkyvyyttä marjojen hankintaketjussa koskien myös välikäsiä ja poimijoiden ansaintamallia,
- takuuta hyvistä työ- ja elinolosuhteista sekä
- poimijoiden koulutusta ennen poimintakauden aloitusta ja anonyymejä palautekanavia poimijoille.

Vuoden 2023 aikana toteutimme useita katselmointeja marjantoimittajiemme poimintaleireille, joissa tarkastimme poimijoiden olosuhteet, majoitustilat ja niiden kunnon sekä turvallisuuden. Ennen katselmointia marjanpoimintayritykset täyttivät vastuullisuuskyselyn, jonka tuloksia katselmoitiin leireillä käytännössä. Leirikatselmointien tulokset on käyty läpi yhdessä marjatoimittajiemme kanssa ja seuraamme aktiivisesti sovittujen toimenpiteiden toteutumista. Jatkamme poimintaleirikatselmoiteja myös tulevalla kaudella 2024.

Päivitettyjen hankintavaatimustemme mukaisesti teetimme vastuullisuusauditoinnin yhdelle marjatoimittajistamme syksyllä 2023. Kyseessä oli ensimmäinen Valion vaatimuksia vasten tehty, marjanpoimijoiden työoloja selvittävä sosiaalisen vastuun auditointi. Sertifiointiyrityksen auditoijan ja ulkopuo-

lisen ihmisoikeusasiantuntijan tekemän auditoinnin tulosten perusteella selvisi, että marjanpoimijoiden työoloihin liittyy ongelmia, jotka koskevat ensisijaisesti rekrytointikäytäntöjä lähtömaassa, korkeita Suomeen tulon kustannuksia ja poimijoiden pitkiä työaikoja. Havaitut ongelmat ovat osin rakenteellisia ja koskevat koko alaa, eivät ainoastaan yksittäistä toimijaa.

Havaittujen puutteiden korjaaminen vaatii pitkäjänteistä yhteistyötä eri toimijoiden välillä: valvovien viranomaisten, marjanpoimijayritysten, kansalaisjärjestöjen ja marjojen ostajien. Valio haluaa olla mukana aktiivisena toimijana luomassa kestävästä marjanpoiminnan olosuhteita ja osallistuu vuoden 2024 aikana tähän tähtäävään kehitysprojektiin yhdessä metsämarjojen arvoketjun eri toimijoiden kanssa.

Edistämme terveellisiä elämäntapoja ja hyvää ravitsemusta

ELINTARVIKETEOLLISUUDELLA on merkittävä rooli kuluttajien hyvinvoinnissa. Terveellisten elämäntapojen edistäminen onkin yksi vastuullisuuden painopistealueistamme. Kehitämme maistuvia ja ravitsevia tuotteita sekä haluamme parantaa ruokavalion ravitsemuslaatua kannustamalla suomalaisia syömään suositusten mukaisesti.

RAVITSEMUSBITOUMUKSET PARANTAVAT KULUTTAJIEN RAVITSEMUSTA

Ravitsemussitumus on suomalainen Valtion ravitsemusneuvottelukunnan (VRN) toimintamalli, joka on osa kansallista kestävän kehityksen yhteiskuntasitomusta. Ravitsemussitoumukset ovat konkreettisia, merkittäviä ja mitattavia toimenpiteitä, joiden tavoitteena ovat lähtötilanteeseen verrattuna paremmat tuotteet tai ravitsemusvastuulliset toimintatavat.

Ravitsemussitumus-toimintamalli käynnistettiin vuonna 2017. Olemme tämän jälkeen julkaisseet yhteensä kymmenen tavoitteellista ja mitattavaa sitomusta. Julkiset sitoumukset ovat luettavissa [Sitomus2050-verkkosivuilla](#).

Vuonna 2023 teimme kolme uutta ravitsemussitomusta. Niiden avulla haluamme vähentää sokerin määrää kuluttajien ruokavaliossa ja helpottaa mahdollisuuksia terveellisempään ruoanlaittoon kotikeittiöissä.

1. Vähennämme 10–15 prosenttia lisätystä sokerista 40 prosentista Gefilus®-mehujen ja -marjakeittojen tuotevalikoimaa vuoden 2023 loppuun mennessä.

Saavutimme tavoitteen ja vähensimme viidestä tuotteesta lisättyä sokeria keskimäärin 12 prosenttia. Vuoden 2023 lopussa marja- ja hedelmäpohjaisia Gefilus®-tuotteita oli valikoimissamme yhteensä yhdeksän.

2. Vähennämme 5–10 prosenttia lisätystä sokerista perinteisistä, sokeroiduista Valio-marjakeitoista ja sokeroiduista Valio Hedelmätarha® -mehuista sekä glögijuomista vuoden 2024 loppuun mennessä. *Sitoumuksen toteuttaminen etenee hyvää vauhtia, ja se on mahdollista saavuttaa vuoden 2024 aikana.*
3. Kehitämme kymmenen Sydänmerkki-kriteerien mukaista reseptiä kotikeittiöihin vuoden 2023 loppuun mennessä. *Saavutimme tavoitteen. Kymmenen Sydänmerkki-reseptiä on julkaistu [valio.fi -sivustolla](#).*

TARJOAMME HYVINVOINTIA EDISTÄVIÄ TUOTTEITA JA LUOMUTUOTTEITA

Jo nobelisti A. I. Virtasen johtaessa Valion laboratoriota ohjenuoraksemme vakiintui ajatus hyvinvoinnin lisäämisestä innovaatioiden avulla. Valion tuotekehityksen lähtökohtia ovat edelleen kuluttajan ja asiakkaan kuunteleminen, herkullinen maku ja ravitsemuksellisesti hyvät, arkea helpottavat tuotteet. Uskomme yhdessä syömisen voimaan. Kokkaaminen ja leipominen ovat yksi tärkeimmistä tavoista luoda jaettu ja osoittaa välittämistä sekä rakkautta. Uppoutuminen käsillä tekemiseen tekee hyvää myös mielelle.

Kehitimme vuonna 2023 uusia, innovatiivisia leivonta- ja ruoanlaittotuotteita sekä välipaloja arkea helpottamaan – niin maidosta kuin kasvipohjaisista raaka-aineista. Toimme markkinoille muun muassa terveystuotteita Valio Gefilus® OLO™ -jogurteja, Valio PROfeel® -proteiinituotteita, täysin uudenlaiset Rahka & marjakeitto -tuotteet, marjakeiton ilman lisättyä sokeria sekä kasvipohjaisia Gold&Green®- ja Oddlygood®-tuotteita.

Paransimme myös jo olemassa olevien tuotteiden ravitsemuslaatua esimerkiksi laskemalla Valio Polar® alkuperäinen 15 % -tuotteiden suolapitoisuutta ja tuomalla niihin Sydänmerkin. Sydänmerkki kertoo tuotteen ravitsemuksellisesta laadusta. Sydänmerkki-tuote on parempi valinta rasvan määrän ja laadun, sokerin sekä suolan suhteen omassa tuoteryhmässään. Vuoden 2023 lopussa kotimaan tuotevalikoimassamme oli yhteensä 138 Sydänmerkki-tuotetta.

Luomutuotanto on tehokas keino ylläpitää maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta, se rikastuttaa erityisesti kasvillisuutta ja linnustoa. Valio Luomu™ -tuotteet ovat kuluttajille helppo valinta luonnon monimuotoisuuden puolesta. Valio on mukana kehittämässä suomalaista luomuketjua toimimalla aktiivisena jäsenenä Pro Luomussa.

KEHITÄMME TERVEELLISEMPIÄ RESEPTJÄ JA TARJOAMME LAAJASTI TUOTETIETOA

Valio.fi-reseptihaku on yksi Suomen suosituimmista ruokasivustoista. Kaikkien sivuston yli 5 000 reseptin ohessa on tietoa valmiin ruoan ravintosisällöstä ja suolan määrästä, mikä auttaa kuluttajia tekemään ravitsemussuosittelun mukaisia valintoja. Tarjoamme verkossa kotikokkaajille myös terveellisemmän vaihtoehdon tarjoavia Sydänmerkki-reseptejä. Koska kaikilla ammattikeittiöillä ei ole mahdollisuutta terveellisen, ravitsemussuosittelun mukaisen reseptin kehittämiseen, **Valio Aimo -sivustolla** tarjoamme Sydänmerkki-kriteerit täyttäviä reseptejä myös suurkeittiöille.

Tuotteiden selkeät pakkausmerkinnät helpottavat kuluttajien valintoja kaupassa. Verkossa tarjoamme kaikilla markkina-alueillamme laajasti tietoa niin tuotteiden ainesosista kuin ravintoarvoista. **Valio.fi-tuotehaku-sivustolla** on myös hakutoiminto, jolla voi etsiä omaan ruokavalioon sopivia tuotevaihtoehtoja (esim. laktoositon, gluteeniton, vegaaninen, vähärasvainen). Selkeä ja oikea tieto mahdollistaa tuotteiden vertailun ja terveydelle edullisempien vaihtoehtojen valitsemisen.

Viestimme aktiivisesti hyvinvoinnista ja terveellisistä elämäntavoista

Valio.fi/hyvinvointi-sivusto tarjoaa laajasti suomalaisiin ravitsemussuositukseen pohjautuvaa tietoa ravitsemuksesta sekä erilaisista ruokavalioiden. Erityisinä painopistealueina ovat lautasmalli, ruokailutottumukset sekä kokonaisvaltainen ravitsemus. Sivustolla on terveellisten elämäntapojen tueksi myös erilaisia laskureita ja testejä, kuten kalsiumlaskuri ja liikuntatesti.

Tarjoamme ravitsemus- ja terveysalan ammattilaisille mahdollisuuden tilata Ravitsemus ja terveys -uutiskirjeen, joka sisältää ravitsemussuositukseen perustuvaa tietoa sekä käytännön esimerkkejä siitä, miten tukea kokonaisvaltaista hyvinvointia ja terveellisiä elämäntapoja. Lisäksi terveydenhuollon ammattilaisilla on mahdollisuus tilata maksutta verkkopalvelustamme eri ikäryhmille suunnattuja ravitsemusesitteitä, jotka kannustavat terveelliseen elämäntapaan. Esitteiden sisällöstä vastaavat Valion yliopistokoulutetut ravitsemusasiantuntijat.

MARKKINOINTIViestintämme on vastuullista

Olemme sitoutuneet markkinoimaan tuotteitamme, palveluitamme ja toimintaamme vastuullisesti. Markkinointiviestinnässä meiltä odotetaan konkretiaa, selkeää tietoa vastuullisuudesta ja toimenpiteistämme sekä esimerkkejä siitä, miten hyvinvointia ja vastuullisia elämäntapoja voi edistää.

Markkinointiviestintämme on soveltuvien lakien ja säädösten mukaista, rehellistä ja todenmukaista. Valion vastuullinen markkinointipolitiikka linjaa periaatteet kaikille Valion markkinoille. Tarkastamme politiikan vuosittain. Markkinointipolitiikkaan voi tutustua **verkkosivuillamme**.

Valio on jo useana vuonna kouluvuoden alkaessa elokuussa nostanut markkinoinnin keinoin esille pienet koululaiset ja heidän huomioimisensa liikenteessä. Vuonna 2023 viritimme keskustelua vastuusta kumppanimme suomalainen rap-muusikko Paleface, joka päivitti Georg Malmsténin ja Helena Eevan Lasten liikennelaulun tähän päivään. Kappale muuttui aikuisten liikennelauluksi, jossa vastuu liikenneturvallisuudesta siirretään lapsilta autoilijoille.

Hyödynnämme pakkauksiamme laajasti kertomalla vastuullisuuteen ja kestäväan kehitykseen liittyvistä teemoista, kuten luomutuotannosta ja sen positiivisista vaikutuksista monimuotoisuuteen sekä pakkaustemme kierrätettävyydestä ja kierrätysmateriaaleista. Lisäksi annamme pakkauksissa kuluttajille käytännönläheisiä vinkejä ruokahävikin vähentämiseksi. Vuonna 2023 lisäsimme Valio piimien pakkauksiin merkinnän ”Parasta ennen, usein hyvää jälkeenkin”. Merkinnällä haluamme kannustaa kuluttajia luottamaan entistä enemmän omiin aisteihinsa arvioidessaan, onko tuote vielä syömäkelpoinen.

HYVINVOIVAT IHMISET

Sitoudumme ihmisoikeuksien kunnioittamiseen koko arvoketjussamme ja edistämme ihmisoikeuksia järjestelmällisesti. Ihmiset ovat meille tärkeä voimavara, ja haluamme varmistaa oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen, kannustavan, turvallisen ja terveellisen työpaikan henkilöstöllemme. Kehitämme valiolaisten osaamista ja johtamista aktiivisesti.

Kunnioitamme ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia

VALIO ON SITOUTUNUT ihmisoikeuksien kunnioittamiseen koko arvoketjussaan. Eettinen ohjeistuksemme eli Code of Conduct (Tapamme toimia – One Valio) sisältää ihmisoikeuspolitiikkamme ja ohjaa henkilöstöämme. Hankintaketjuun kohdistuvat vaatimuksemme on kuvattu toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductissa. [Lue lisää Code of Conducteista verkkosivuiltamme. →](#)

Valion toiminta vaikuttaa ihmisiin suoraan ja välillisesti

Valion sisäiset toimintatavat ja valiolaisten keskinäinen käyttäytyminen vaikuttavat suoraan työntekijöihimme. Ulkokehällä on ihmisiä, joihin Valio vaikuttaa oman toimintansa tai hankintaketjunsä kautta välillisesti.

Edistämme ihmisoikeuksia järjestelmällisesti

OLEMME TUNNISTANEET systemaattisesti toimintamme ja arvoketjumme ihmisoikeusvaikutukset. Katselmoimme ja päivitimme vaikutusten arviointiamme vuoden 2023 keväällä. Aloitimme vaikutusten arvioinnin laajentamisen myös ostettavaan tukkuvalikoimaan vuoden 2023 lopulla. Ihmisoikeusvaikutusten arviointi toimii pohjana Valion olennaisuusarviointille, ja siinä käytössä oleva kriteeristö on uusien ESRS-raportointistandardien vaatimuksia vastaava. [Lue lisää Valion olennaisuusarviointista ja arvoketjun olennaisista ihmisoikeusvaikutuksista.](#)

Hallitsemme ja pienennämme tunnistamiamme ihmisoikeusriskejä osana ihmisoikeusvaikutusten huolellisuusprosessia ja sosiaalisen vastuullisuuden tiimin työtä. Ihmisoikeusvaikutusten arvioinnissa tehdyt havainnot huomioidaan sosiaalisen vastuullisuuden pitkän aikavälin toimenpidesuunnitelmassa. Suunnitelma rakentuu muun muassa seuraavista aiheista:

- henkilöstön turvallisuus ja hyvinvointi,
- monimuotoisuus ja työnantajakäytännöt,
- turvalliset ja terveelliset tuotteet sekä
- hankintaketjun vastuullisuus.

Suunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä edistetään käytännössä osana aiheista vastaavien organisaatioiden vuosittaisia toimintasuunnitelmia. Valion ihmisoikeusvaikutusten huolellisuusprosessista kerrotaan tarkemmin [verkkosivuiltamme](#).

Ihmiset ovat strategiamme keskiössä

VALIOLAISTEN ja kaikkien toimintaketjussamme työskentelevien terveys, turvallisuus ja hyvinvointi on toimintamme perusta. Vuonna 2023 jatkoimme panostamista erityisesti valmentavan johtamisen ja valmentavan työotteiden kehittämiseen sekä mielen hyvinvointiin. Henkilöstömme teki jälleen erinomaista työtä strategian toteuttamiseksi ja operatiivisen toiminnan varmistamiseksi kaikissa Valion toimintamaissa.

Käsitlemme Valion johtoryhmätasolla noin joka toinen kuukausi organisaatioon ja henkilöstöön liittyviä teemoja kuten työvoiman suunnittelu, tulevaisuuden kyvykkyydet ja palkitseminen.

VALIOLAISET TOTEUTTIVAT STRATEGIAA VAUHDILLA

Jatkoimme vuonna 2023 strategian toimeenpanoa. Valio Aimo® -tukuliiketoimintaa vahvistettiin rekrytoinneilla. Myös kasvipohjaisten liiketoimintojen osaamisen kasvattaminen jatkui. Kasvipohjaisia brändejä ovat esimerkiksi Gold&Green® ja Oddlygood®. Planti®-liiketoimintakaupan myötä Valio Oy:lle tuli yksi uusi tuotantolaitos ja 24 työntekijää Turkuun. Jatkoimme Suomen Lantakaasu Oy:n biokaasuliiketoiminnan kehittämistä yhdessä St1:n kanssa: valiolaiset ja St1:n työntekijät suunnittelivat yhteisyrityksen investointeja yhteistyössä. Jatkoimme myös määrätietoisesti lisäarvojouheisiin liittyvien kyvykkyyksiemme kehitystä niin tuotekehityksessä, myynnissä kuin valmistuksessa.

Jatkoimme vuonna 2022 aloitettua resursoinnin kehittämisen hanketta tarkastelemalla, mitä osaamista

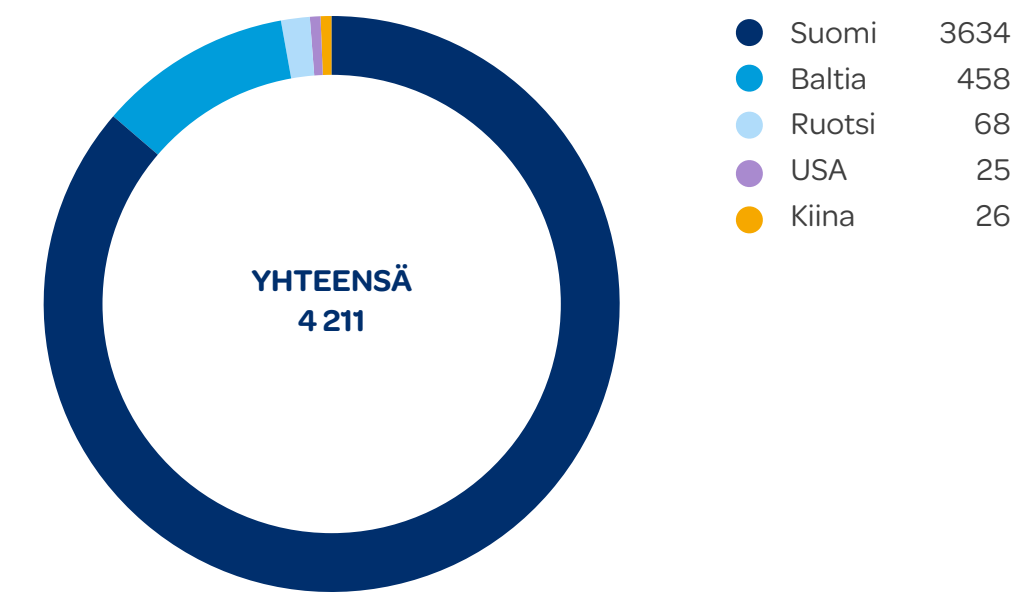
haluamme pidemmälläkin tähtäimellä pitää valiolaisten käsissä, mihin asioihin voimme käyttää joustavampia resursoinnin keinoja ja mitä voimme yhä enemmän automatisoida. Tavoitteena on pitkällä tähtäimellä varmistaa työvoiman saatavuus, tehostaa resurssien käyttöä, auttaa priorisoinnissa sekä tasata organisaation kuormitusta.

Vahvistimme valiolaisten strategista liiketoiminta-osaamista vuonna 2023 kansainvälisillä valmennusohjelmilla, jossa kehitettiin yli sadan avainosaajan strategista ajattelua, asiakaslähtöisyyttä, tuloksen johtamista, innovaatioajattelua sekä neuvottelutaitoja. Vuonna 2024 strategisten osaamisalueiden kehittämistä jatketaan syventämällä liiketoimintaymmärrystä sekä johtamisosaamista.

Lisäsimme strategiaymmärrystä strategia- ja johtajuusfoorumissa, joka kokosi yhteen noin 100 valiolaista avainhenkilöä eri maista. Tavoitteena oli vahvistaa avainhenkilöiden kykyä johtaa strategian toimeenpanoa ja uudistumista.

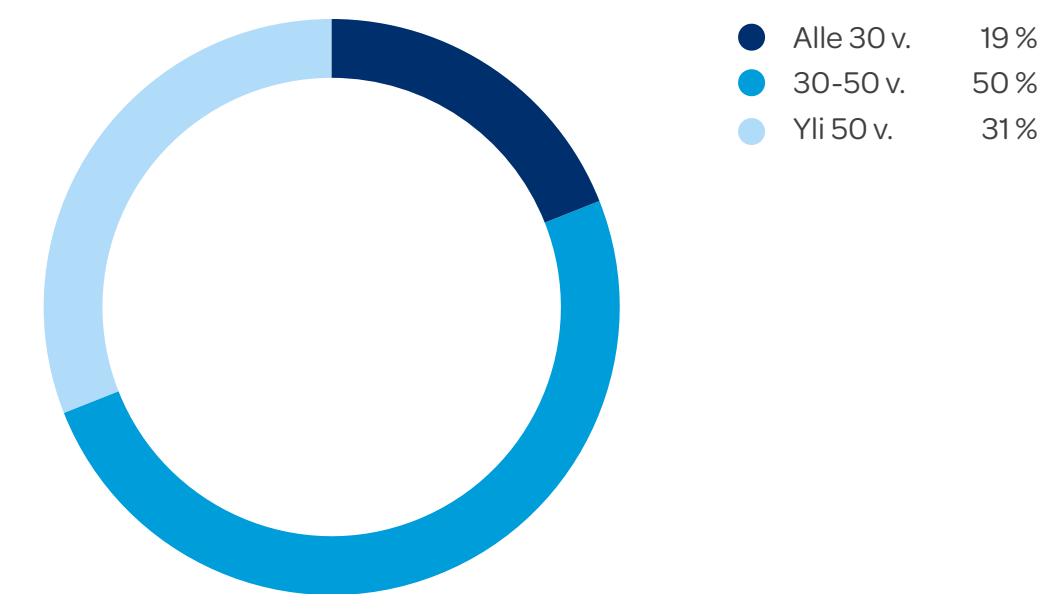
Jatkoimme innovaatiojohtamisen kehittämistä ja innovaatiokulttuurin vahvistamista viemällä läpi koko Suomen henkilöstölle kohdennetun Spark Tank -ideakiikhyttämön. Kiihdyttämöön saatiin 70 ideaa 11 toimipaikalta, ja kahdeksan viikon kiihdyttämön jälkeen 20 ideaa vietiin eteenpäin jatkokehitykseen. Yrityskulttuurimme on rakentunut innovatiivisuuden ympärille koko Valion historian ajan.

Henkilöstön määrä maittain

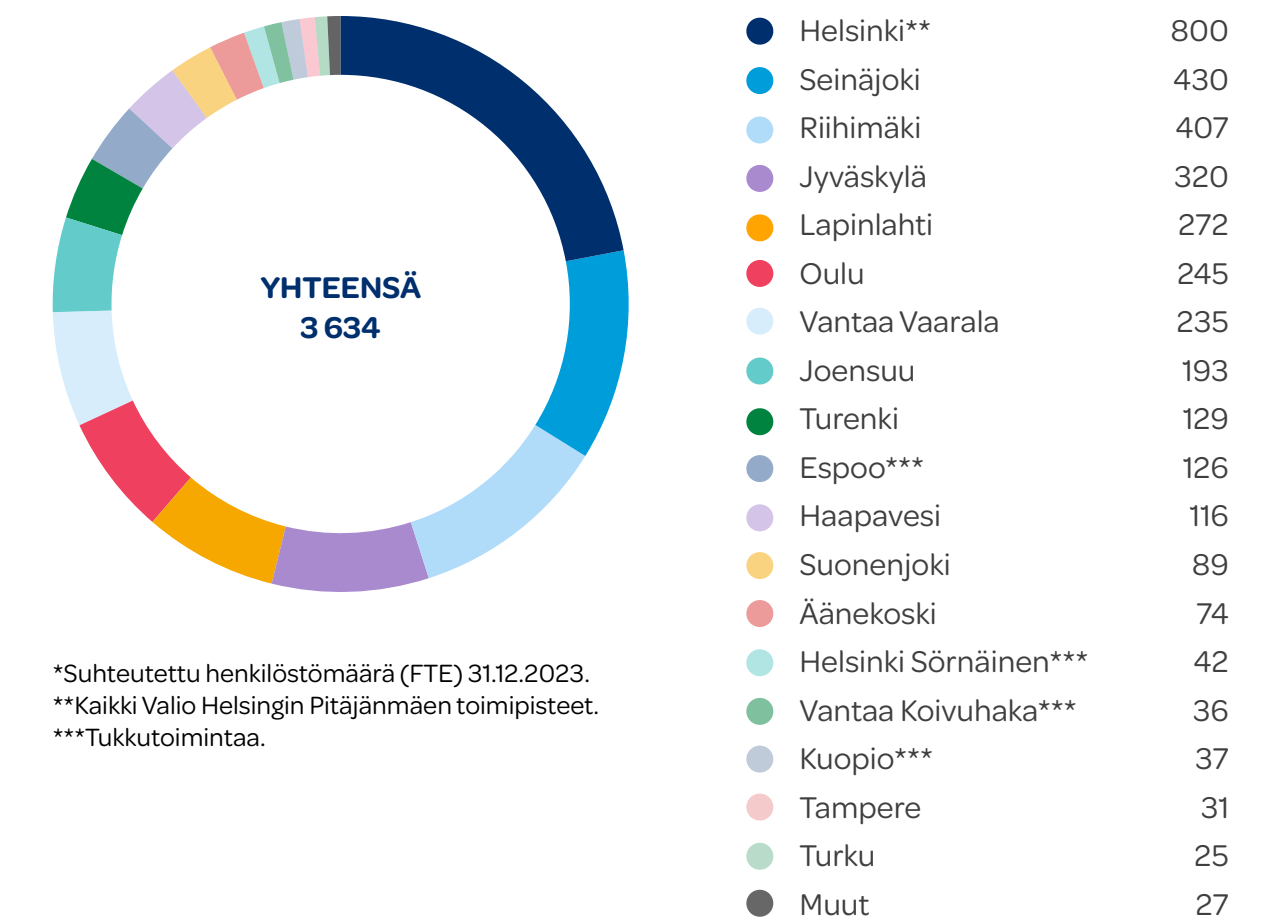
Suomen osalta suhteutettu henkilöstömäärä (FTE) 31.12.2023. Muiden maiden osalta henkilömäärä kaikki tvösuhteet 31.12.2023

Henkilöstö iän mukaan*

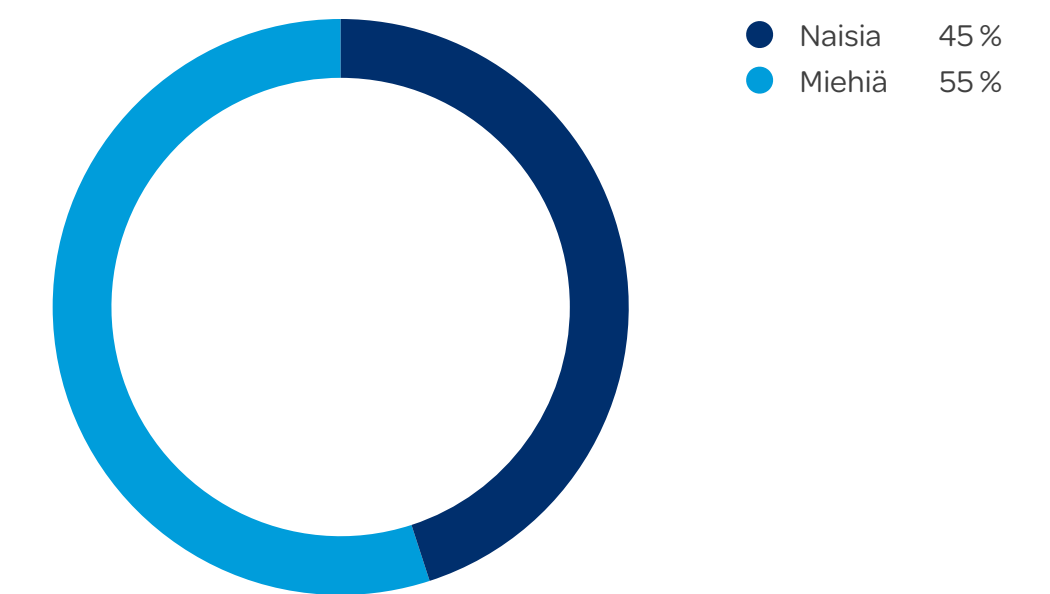
*Globaali 31.12.2023.

Henkilöstön määrä toimipaikoittain Suomessa*

*Suhteutettu henkilöstömäärä (FTE) 31.12.2023. **Kaikki Valio Helsingin Pitäjänmäen toimipisteet. ***Tukkutoimintaa.

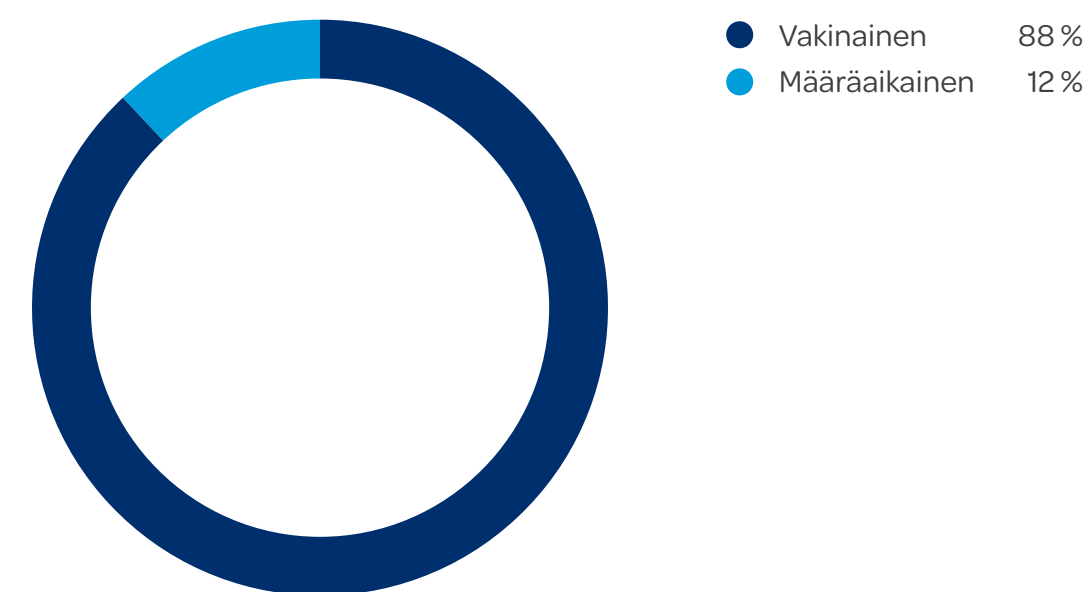
Henkilöstö sukupuolen mukaan*

*Globaali 31.12.2023.

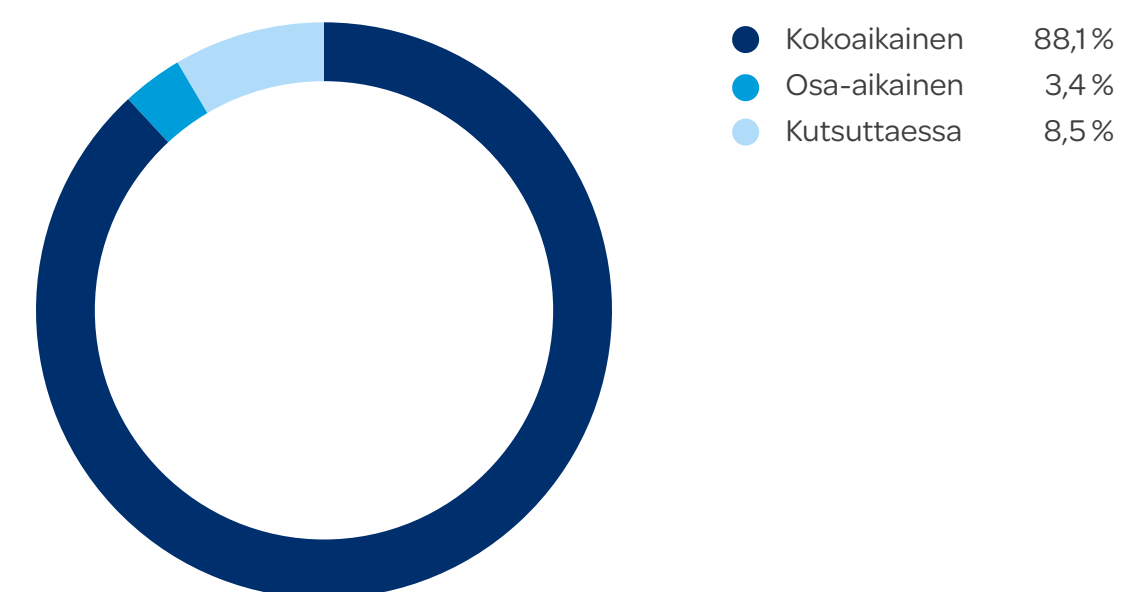

Henkilöstö työsuhteen muodon mukaan*

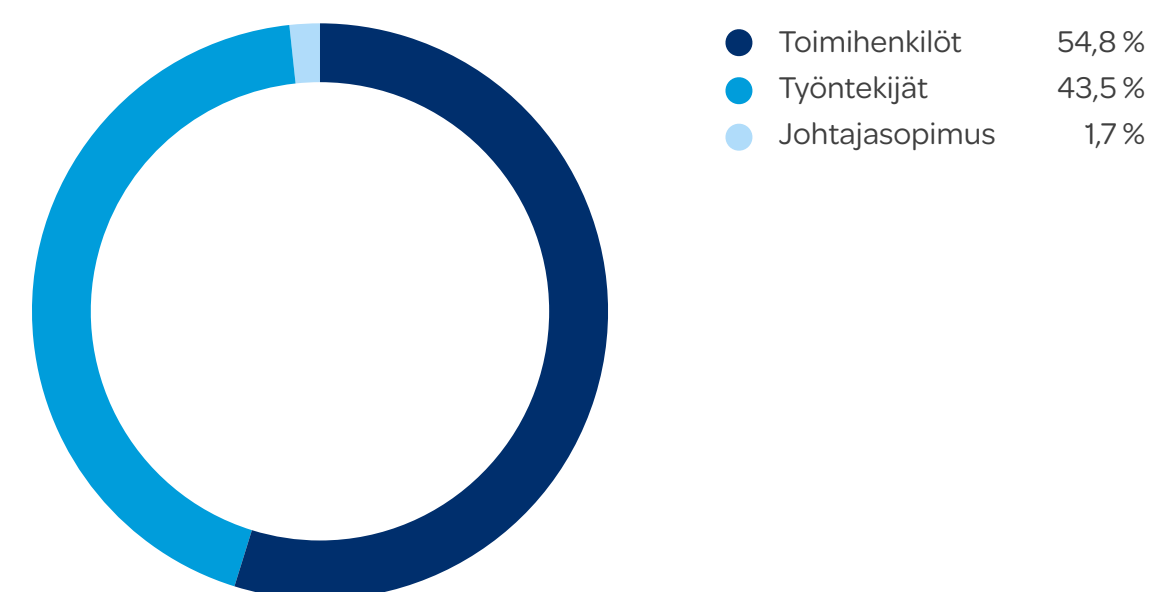
*Globaali 31.12.2023.

Henkilöstö työsuhteen luonteen mukaan*

*Suomen henkilöstö 31.12.2023.

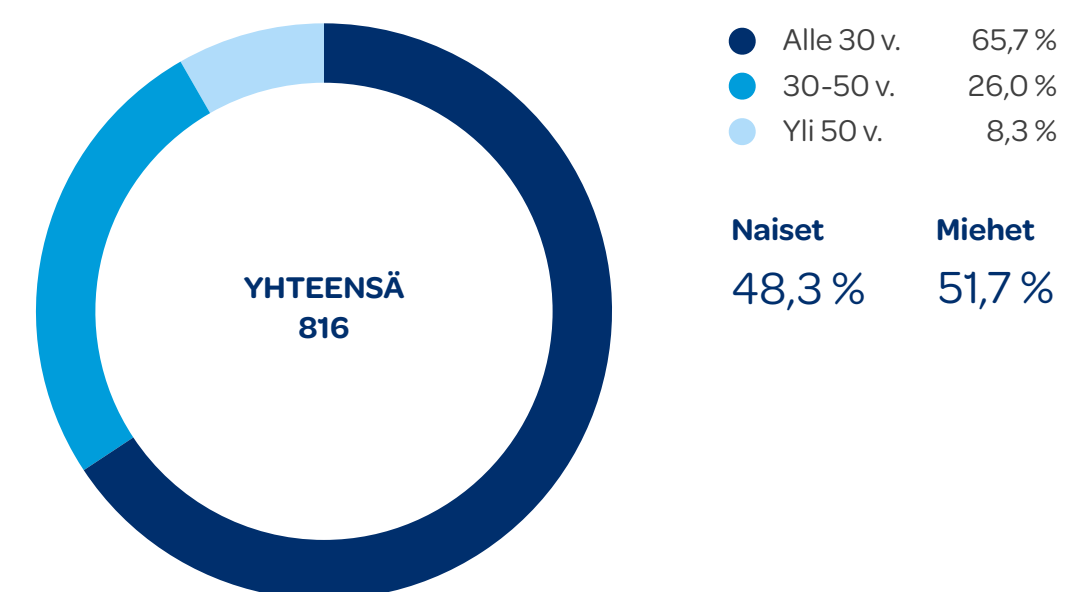
Henkilöstö työehtosopimusten mukaan*

*Suomen henkilöstö 31.12.2023.

Toimihenkilöt = MVL, Pro-toimihenkilöt, Ylemmät toimihenkilöt, Kaupan tes: Varasto- ja kuljetusesimiehet, Vähittäiskaupan esimiehet.
Työntekijät = SEL, Kaupan alan tes, Kaupan automiesten tes.
Johtajasopimus = Johtajasopimukset.

Uusien palkattujen henkilöiden kokonaismäärä iän ja sukupuolen mukaan*

*Suomen henkilöstö. Laskettu kaikki uudet aloittaneet henkilöt vuoden aikana. Sisältää kausityöntekijät ja harjoittelijat.

VIEMME STRATEGIAN KÄYTÄNTÖÖN TAVOITE- JA KEHITYSKESKUSTELUJEN AVULLA

Valion strategia ja liiketoiminnan tavoitteet muuttuvat käytännön toiminnaksi arjen vuorovaikutuksen sekä tavoite- ja kehityskeskustelujen avulla. Vuosittaiset keskustelut kattavat kaikki Valion vakituiset työntekijät. Tuotantolaitoksissa, tukuissa ja varastoissa keskustelut voidaan käydä myös ryhmäkeskustelun muodossa. Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys siitä, miten kunkin valiolaisen työpanos edistää strategian toteutumista.

Valio Voice -henkilöstökyselyn mukaan suurin osa valiolaisista ymmärtää, mitä heiltä työssä odotetaan. Syksyllä 2023 henkilöstölle toteutetun pulssikyselyn mukaan henkilöstömme luottamus siihen, että strategiaamme vie meitä oikeaan suuntaan pysyi erinomaisella tasolla kansainvälisiin vertailuryhmiin verrattuna. Tämä luottamus on yksi Valion vahvuuksista.

HALUAMME VARMISTAA TYÖVOIMAN SAATAVUUDEN

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden haasteet ovat lisääntyneet erityisesti tuotannon ja logistiikan tehtävissä. Suomessa työvoiman saatavuuteen tulevaisuudessa vaikuttaa merkittävästi työikäisen väestön määrän kehitys ja alueelliset erot.

Työvoiman saatavuuden varmistamiseksi aloitimme Suomessa vuoden 2023 aikana kaksi pilottihanketta, joiden avulla kehitämme malleja vieraskielisten työllistämiseksi Valiolle. Olemme päivittäneet toimintaohjeitamme eri kieliversioita ja etsineet yhdessä henkilöstön ja esihenkilöiden kanssa tapoja, joilla pystytään takaamaan ymmärrys puolin ja toisin työarjessa niin, että

Vakituisen henkilöstön lähtövaihtuvuus*

Lähtövaihtuvuus

3,5 %

Miehet

2,1 %

Naiset

1,4 %

*Suomen henkilöstö 31.12.2023. Laskukaava (Vakituisesta tehtävästä irtisanoutuneet henkilöt vuoden aikana / Vakituisten työsuhteiden määrä).

turvallisuus ja toiminnan laatu eivät vaarannu. Hämeen ammatti-instituutin SUJUVA-hankkeessa teemme yhteistyötä meijerialan vieraskielisen opetuksen kehittämiseksi ja koulutamme samalla kahdeksan maahanmuuttajataustaista työntekijää tuotannon tehtäviin Vantaalle. Yhteistyössä Hyrian kanssa työllistimme kymmenen viikkoa kestäneen koulutus- ja työssäoppimisjakson jälkeen kuusi ukrainalaistaustaista henkilöä Riihimäelle varastotehtäviin.

Lisäksi pyrimme kehittämään toimialan houkuttelevuutta osallistumalla rekrytointitapahtumiin, tiivistämällä oppilaitosyhteistyötä kaikilla koulutusasteilla sekä osallistumalla alan koulutuksen kehityshankkeisiin. Tarjoamme vuosittain noin 350 kesätyöpaikkaa, joiden avulla alaa opiskelevat tai alaa harkitsevat saavat työkokemusta.

Kehitämme työnantajamielikuvaa Suomen lisäksi myös muissa maissa ja osallistumme tarvittaessa paikallisesti ulkopuolisten tahojen tutkimuksiin. Valio Ruotsi on jo kahtena vuonna peräkkäin päässyt Ruotsin kymmenen parhaan työpaikan joukkoon Universumin teettämässä tutkimuksessa, jossa yritystä arvioivat sen työntekijät.

KEHITÄMME VALIOLAISTEN OSAAMISTA JA JOHTAMISKULTTUURIA

Laadukas johtaminen ja esihenkilötyö kuuluvat valiolaiseen johtamislupaukseen. Johtamiskulttuurimme pohjautuu valmentavaan johtamiseen, joka on osallistavaa ja kannustavaa. Tavoitteena on vahvistaa psykologisesti turvallista työskentelyilmapiiriä, joka mahdollistaa oivallusten, uusien ideoiden ja ratkaisujen tuottamisen henkilöstöstä lähtöisin.

Vahvistamme valmentavan johtamisen ja työotteen kulttuuria valmennusohjelmalla, joka käynnistyi vuonna

2022 Suomen tuotantolaitosten johtoryhmistä ja kattaa vuosina 2023–2025 kaikki valiolaiset kaikissa toimintamaissamme. Valmennusohjelman myötä otamme käyttöön entistä yhtenäisempää johtamis- ja työotetta sekä tapoja arvioida, mitata ja kehittää valmentavaa otetta. Kaikki uudet esihenkilöt käyvät jatkossakin Menesty esihenkilönä -valmennuksen, joka sisältää teemoja valmentavasta johtamisesta, työhyvinvoinnin tukemisesta sekä suorituksen ja osaamisen johtamisesta. Lisäksi varmistamme esimerkiksi perehdytysprosessin sisältöjä tarkistamalla, että myös jokainen valiolainen asiantuntija, toimihenkilö ja työntekijä saa tehtävässään tarvitsemansa osaamisen valmentavasta johtamisesta ja työotteesta myös valmennusohjelman päättymisen jälkeen.

Osaamisen kehittämisen tavoitteena Valiolla on varmistaa, että henkilöstöllä on mahdollisuuksia sekä kehittää osaamistaan nykyisissä työtehtävissään että valmistautua muuttuviin osaamistarpeisiin. Tehtäväkohdainen osaaminen ja erilaiset pätevyudet luovat vahvan pohjan osaamiselle etenkin tuotanto-, varasto- ja tukkutoiminnoissa. Kannustamme henkilöstöä aktiiviseen osaamisen kehittämiseen. Jatkoimme vuonna 2023 verkkokoulutuspalvelu Eduhousen käyttöä tukemaan työn ohessa tapahtuvaa jatkuvaa oppimista. Palvelun avulla jokaisella valiolaisella on mahdollisuus kehittää työelämässä tärkeitä taitoja kuten vuorovaikutus-, digi- ja teknologiataitoja. Vuonna 2023 palvelu lanseerattiin Suomen lisäksi muissa Valion maissa, ja palvelun käyttö on kasvanut huimasti. Valiolaiset osallistuivat yli 1 000 virtuaali- ja verkkovalmennukseen sekä käyttivät Eduhousessa kouluttautumiseen yli 2 200 tuntia vuoden 2023 aikana.

Tavoite- ja kehityskeskustelut*

	HENKILÖSTÖ (AKTIIVISET)	PIDETYT KESKUSTELUT/ HENKILÖ	PIDETTYJEN KESKUSTELUJEN PROSENTTIOSUUS KOKO HENKILÖSTÖSTÄ
Toimihenkilöt	2 461	2 175	88 %

* Säännöllisten tavoite- ja kehityskeskustelujen piirissä on koko Valion henkilöstö globaalisti. Käytyjen keskustelujen raportointi kattaa kaikki toimihenkilöt. Koko organisaation kattavaa prosessia, seurantaa ja raportointia kehitetään vuoden 2024 aikana.

Koulutustunnit maittain*

Maa	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ*	KESKIMÄÄRÄISET KOULUTUSTUNNIT/ HENKILÖ	KOULUTUSTUNNIT/ SUKUPUOLI		KOULUTUSTUNNIT/ HENKILÖSTÖRYHMÄ	
			Nainen	Mies	Toimihenkilöt	Työntekijät
Suomi	4 112	10,8	12,5	9,5	15,1	5,2
Ruotsi	68	21,5	17,0	25,0	21,5	-
Baltia	458	10,6	8,7	13,3	21,5	7,3
USA	25	35,0	27,0	62,0	35,0	-
Kiina	26	45,7	50,8	34,3	45,7	-
Yhteensä	4 689					

* Henkilömäärä kaikki työsuhteet 31.12.2023.

Koulutustuntien keskiarvot vaihtelevat suuresti Valio Suomen ja tytäryhtiöiden välillä. Erot selittyvät henkilöstön lukumäärän lisäksi muun muassa eri markkinoiden erilaisilla koulutustarpeilla. Tytäryhtiöissä yksittäisen henkilön koulutuksilla on suuri vaikutus keskiarvoon.

Lanseerasimme vuoden 2023 syksyllä uuden kaikille yhteisten koulutusten vuosimallin varmistaaksemme, että jokaisella valiolaisella on riittävä osaaminen kaikille tärkeistä ajankohtaisista teemoista, kuten toimintatapojamme kuvaavasta Code of Conductista. Seuraavat koulutukset aiheineen ja tuntimäärineen julkaistaan aina hyvissä ajoin edeltävän vuoden aikana. Näin koulutuksiin pystytään varautumaan ajoissa. Samalla rakennetaan useamman vuoden päähän ulottuva suunnitelma kaikille pakollisten yhteisten koulutusten sisällöistä ja kertaustarpeista Valion tarpeiden mukaan.

Haluamme tukea henkilöstöä tulevaisuuden osaamistarpeiden tunnistamisessa sekä oman työuran uudistamisessa. Vuonna 2023 osallistuimme Työterveyslaitoksen Osaava ja uudistuva työura -tutkimushankkeeseen. Osallistujien palautteissa korostui oman toimijuuden aktivoituminen hankkeessa toteutettujen valmennusten kautta sekä vertaiskokemusten jakamisen tärkeys. Tuemme urakehitystä ja sisäistä osaamisen jakamista myös mentorointiohjelmalla, jonka laajensimme vuonna 2023 globaaliksi. Virtuaalisesti toteutettavassa ohjelmassa on mukana 24 valiolaista neljästä maasta. Palaute kansainvälisestä ohjelmasta ja mahdollisuudesta verkostoitua on ollut erinomaista. Tuemme valiolaisten kasvua jatkossakin ja systematisoimme mentorointi- ja coaching-mallejamme.

MIELEN HYVINVOINTI PYSYI TYÖHYVINVOINNIN PAINOPISTEENÄ

Kaksi kertaa vuodessa järjestettävät globaalit mielen hyvinvoinnin teemaviikot ovat vakiinnuttaneet asemansa Valiolla. Keväällä 2023 teemana oli vahva mieli. Kannustimme valiolaisia tukemaan mielen hyvinvointia

muun muassa liikkumalla. Syksyllä keskityimme toimivan arjen teemaan ja toimipaikoilla toteutettiin tähän liittyen vaihtelevasti erilaisia toimenpiteitä. Pohdimme esimerkiksi työn sujuvuutta, kuormitustilanteiden tunnistamista arjen hetkissä sekä arjen sujuvoittamista pienillä päivittäisillä valinnoilla ja mietimme mitä on lempeä sisukkuus, itsemyötätunto ja tunteiden johtaminen. Yhdellä toimipaikalla tuimme mielen hyvinvointia liikkuen presidentti Sauli Niinistön #liikkumishaasteen innoittamana. Ohjelmassa oli muun muassa yhdessä reippailua metsäpolulla, kävelylenkkeilyä ja harjoittelua ulkokuntosalilla. Tarjolla on ollut lisäksi kehonkoostumusmittauksia ja opastusta terveellisestä ravinnosta.

Otimme Suomessa lyhytpsykoterapian vakituiseen työterveyden tarjontaamme. Vuonna 2023 jatkoimme Auntie Solutions -palvelun pilotointia. Palvelu tarjoaa henkilökohtaista matalan kynnyksen tukea elämän solmukohdissa. Tunnustuksena sitoutumisestamme mielen hyvinvointiin meille myönnettiin jälleen Mieli ry:n Hyvän mielen työpaikka -merkki.

Mielen hyvinvointiin liittyvien poissaolojen määrän saattaminen laskuun oli myös vuonna 2023 selkeä prioriteettimme. Vaikka yhteiskunnan kriisit ja työelämän muutokset kuormittivat valiolaisia vuoden aikana, on vahva panostuksemme mielen hyvinvointiin tuottanut tulosta. Sekä henkilöstökyselymme että työterveyden mittarit kertovat meidän onnistuneen tukemaan valiolaisten henkistä hyvinvointia vielä aiempaakin paremmin.

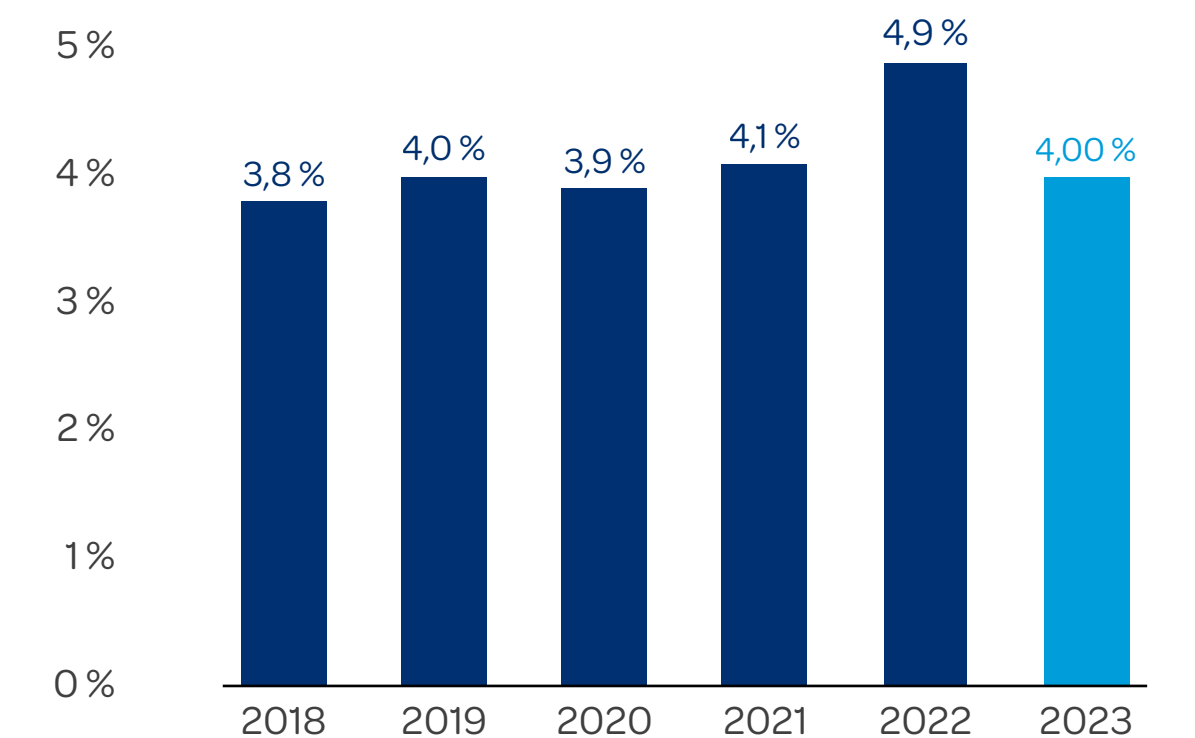
Valiolla selkeästi merkittävin sairauspoissaolojen syy on edelleen työn fyysisyydestä johtuen tuki- ja liikuntaelinvaiat, joissa on viime vuosina nähty selkeä laskeva trendi. Olemme vuonna 2023 jatkaneet vahvaa panostusta niiden ehkäisyyn muun muassa tiivistämällä

esihenkilöiden ja työterveyden yhteistyötä sekä lisäämällä työfysioterapeutin toimintaa työpaikoilla.

Vuonna 2023 jatkoimme myös monimuotoisuuden, yhdenvertaisuuden ja osallisuuden teeman parissa työskentelyä. Alkuvuodesta järjestimme monimuotoisuudesta Valio Talk -webinaarin, jossa avattiin teemaa ja sen merkitystä Valiolle. Loppuvuoden aikana keskityimme nykytila-arvion käynnistämiseen globaalisti sekä valmistauduimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämiseen. Osana uutta yhteisten koulutusten mallia jokaisen valiolaisen esihenkilön tulee suorittaa viimeistään vuoden 2024 aikana jo aiemminkin esihenkilöille saatavilla ollut koulutus: Esihenkilö, konfliktit ja epäasiallinen käyttäytyminen.

Sairauspoissaolot Suomessa

Parannamme työturvallisuutta jatkuvasti

TOIMINTAAMME OHJAA globaali työterveys- ja turvallisuuspolitiikka. Turvallisuuden tilannekuva, tieto ja kuulumiset kulkevat työsuojeluvaltuutettujen, työsuojelupäälliköiden sekä turvallisuuden ohjausryhmän ja turvallisuuden johtoryhmän kautta Valion johtoryhmään asti.

Kaikissa toimipaikoissamme toimii työsuojelun yhteistoimintaelin, joka koostuu työnantajan ja työntekijöiden edustajista. Työsuojelutoimikunta kokoontuu säännöllisin väliajoin kehittämään toimipaikan työsuojeluasioita rakentavan vuoropuhelun avulla, ja sen toiminta ja roolit on kuvattu. Työsuojeluvaltuutetut edustavat työntekijöitä arjen tapahtumissa kuten riskiarvioinneissa sekä työtapaturma- ja vaaratilannetutkinnoissa.

Valiolla on lisäksi joukko prosesseja, jotka varmistavat työntekijöiden kuulemisen työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittämisessä ja toteuttamisessa, kuten turvallisuuskeskustelut, Valio Voice -henkilöstökyselyt, havaintojärjestelmä ja ilmoituskanava Valio Whistle.

TAVOITTEENA NOLLA TYÖTAPATURMAA

Kannustamme henkilöstöä ilmoittamaan kaikista havaitsemistaan vaaratilanteista ja turvallisuuspuutteista viipymättä. Vuonna 2023 vaaratilannehavaintoja kirjattiin ja käsiteltiin Suomessa ennätyselliset 2 879 (2022: 2 539). Pyrimme kasvattamaan vaaratilanteista

tehtyjen havaintojen määrää, sillä haluamme saada mahdollisia vaaranpaikkoja tietoon ja ehkäistä tapaturmia. Globaalia hallintamallia noudattaen tutkimme sekä vaaratilanteet että työtapaturmat – myös ulkopuolisille toimijoille Valion hallinnoimien kiinteistöjen alueella sattuneet tapaukset.

Arvioimme riskiarviointien, työtapaturma- ja vaaratilannetutkintojen sekä muiden oleellisimpien turvallisuutta parantavien menettelyiden suoritustapoja ja laatua vuosittain sisäisissä turvallisuusauditoinneissa. Audittoimme vuosittain kaikki tehtaot Suomessa. Turvallisuusauditointien havaintojen perusteella toimipaikat saavat palautetta toimintansa vahvuuksista ja kehityskohteista.

Valion toiminta on globaalisti tunnetun työterveys- ja turvallisuusstandardi ISO 45001:n vaatimusten mukaista, ja kehitämme toimintaamme standardin mukaisesti. Standardin mukaisen toiminnan implementointi aloitettiin vuonna 2021 ja saatiin päätökseen Suomessa vuonna 2023. Menettelyjen implementointi jatkuu tytäryhtiöissä globaalisti. Teemme päätöksen järjestelmän mahdollisesta sertifiointista erikseen. Asiakas- tai viranomaisvaade ei toistaiseksi ole edellyttänyt Valiolta kyseisen standardin sertifiointia.

Jatkoimme vuonna 2023 työtapaturmatutkintamennettelyn päivittämistä. Työtapaturmatutkintojen laatu ja

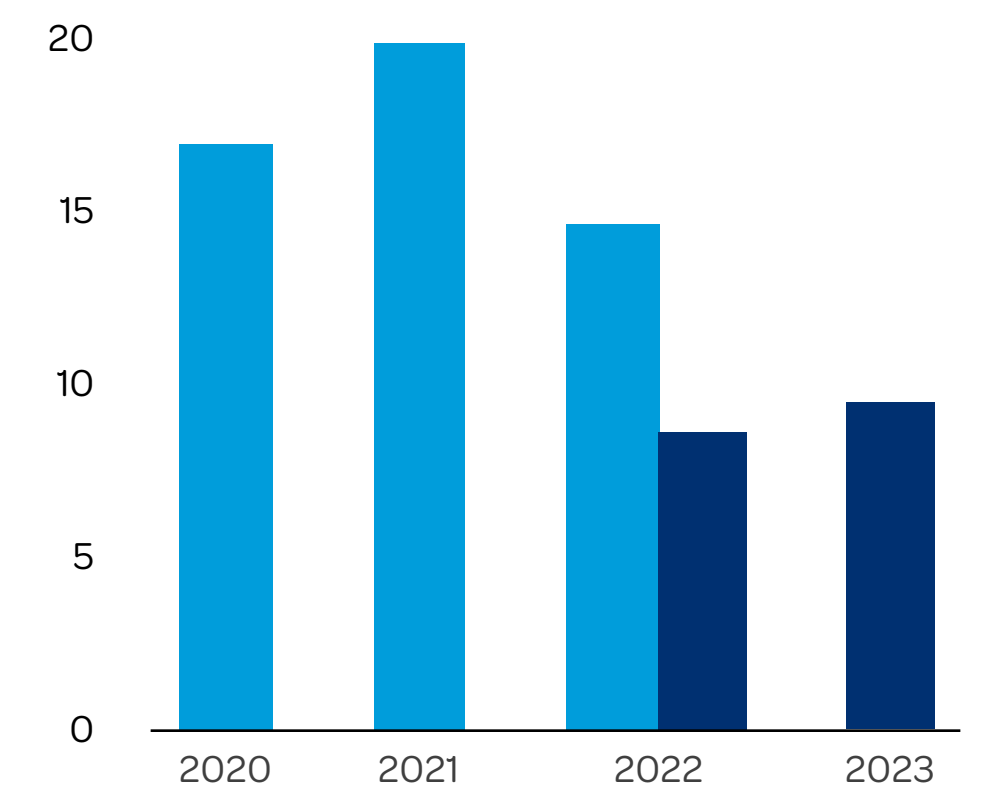
tutkintaryhmien osaaminen on onnistuttu nostamaan hyvälle tasolle. Painotimme resurssien käyttöä erityisesti sairauspoissaoloon johtaneiden työtapaturmien perusteelliseen tutkintaan ja kevensimme niitä ensiaputapausten ja työmatkatapaturmien osalta. Vuonna 2023 iso ponnistus oli myös kunnossapidon erityisvaarallisten töiden työlupamenettelyn päivitys.

Pitkän tähtäimen tavoitteenamme on nolla työtapaturmaa ja onnettomuutta. Työtapaturmien määrä nousi edellisvuoteen nähden muutamalla. Työtapaturmat olivat keskimäärin hyvin lieviä ja niiden aiheuttamat työkyvyttömyysjaksot hyvin lyhyitä. Yksikään tapaturmista ei johtanut kuolemaan. Vantaan tukussa sekä Tampereen toimipaikoilla ei sattunut poissaoloon johtaneita työtapaturmia. Ulkopuolisille toimijoille sattuneita työtapaturmia Valion hallinnoimien kiinteistöjen alueilla raportoitii vuonna 2023 seitsemän.

Tapaturmaisten sairauspoissaolojen määrä oli mittaushistorian alhaisin ja lähes puolet pienempi kuin edellisenä vuonna Suomessa. Tämä kertoo siitä, että etenemme oikeaan suuntaan ja että tiekarttaan määritellyt toimenpiteet ovat oikeita. Vuonna 2024 jatkamme menettelyiden parantamista työn vaarojen poistamiseksi, kehitämme turvallisuuden näkyvyyttä ja kuuluvuutta sekä kohdistamme räätälöityjä toimenpiteitä eri tavoin suoriutuville toimipaikoille.

Työtapaturmataajuus

(kpl per miljoonaa tehtyä työtuntia)

■ Tapaturmataajuus, TRIF* (total recordable incident frequency)
■ Tapaturmataajuus, LTIF** (loss time incident frequency)

Sisältää Valio Oy:n sekä tytäryhtiöiden palveluksessa olevien työssä tapahtuneet tapaturmat. Ei sisällä ammattitautteja eikä kodin/työpaikan välisiä matkoja.

*Tapaturmat sekä työliikkeenpeitymät, joista seuraa poissaoloa tai hoitokustannuksia.
**Tapaturmat, joista seuraa poissaoloa.

VASTUULLISUUDEN PERUSTA

Osuustoiminta ja hyvä hallintotapa ovat vastuullisen liiketoimintamme perusta. Code of Conduct -ohjeistomme määrittelevät yhteiset toimintatapamme ja velvoittavat yhteistyökumppanimme noudattamaan eettisiä periaatteitamme. Torjumme korrumpiota ja lahjontaa järjestelmällisesti. Parannamme tietoturvaa ja -suojausta kouluttamalla henkilöstöämme jatkuvasti. Riskienhallintamme on tärkeää koko Suomen huoltovarmuuden kannalta. Varmistamme hankintaketjujemme läpinäkyvyyden esimerkiksi auditoimalla toimittajiamme.

Code of Conduct rakentaa pohjan työkulttuurillemme

VALION CODE OF CONDUCT -OHJEISTO, "Tapamme toimia", määrittelee valiolaisten yhteiset pelisäännöt. Code of Conduct perustuu arvoihimme ja sisältää yhteiset eettisten toimintatapojen periaatteet, joita kunnioitamme, ja jotka valiolaisten tulee huomioida kaikessa toiminnassaan.

Käytössämme on myös erillinen toimittajien ja jakelijoiden Code of Conduct, jonka avulla viestimme yhteistyökumppaneillemme vastuullisuusperiaattemme ja määrittelemme, miten kumppaneiden tulee huomioida ne toiminnassaan. Hankintaketjujemme toimittajat sitoutuvat noudattamaan näitä Valion vastuullisuusperiaatteita osana toimittajan hyväksyntäprosessia. [Lue lisää vastuullisesta hankinnasta. →](#)

Perehdytämme kaikki uudet valiolaiset Code of Conductiin osana Valion perehdytysohjelmaa. Lisäksi valiolaiset suorittavat Code of Conduct -verkkokurssin aina, kun Code of Conductia päivitetään. Viestimme Code of Conductin aiheista säännöllisesti ja järjestämme aiheista tarkempaa koulutusta olennaisille kohderyhmille. Seuraamme Code of Conduct -koulutusten suoritustasoa säännöllisesti. Tavoittemme on, että yli 90 prosenttia henkilöstöstä kussakin maassa on suorittanut koulutuksen.

Vuoden 2023 tilanne Code of Conduct suoritusasoissa oli seuraava:

Viro	96 %
Suomi	87 %
Ruotsi	96 %
USA	100 %
Kiina	100 %

Päivitimme Valion Code of Conductin vuoden 2023 lopulla. Uusi Code of Conduct viestitään ja koulutetaan verkkokoulutuksena kaikille valiolaisille vuoden 2024 aikana. [Tutustu Valion uuteen Code of Conductiin verkkosivuillamme. →](#)

Torjumme korruptiota ja lahjontaa ja tunnistamme mahdolliset eturistiriidat

VALIOLLA ON NOLLATOLERANSSI lahjontaan ja korruptioon. Noudatamme toiminnassamme korruption ja lahjonnan vastaisia lakeja ja Valion Code of Conductissa määriteltyjä periaatteita. Ehkäisemme korruptiota ja eturistiriitoja myös sisäisten investointien sekä hankinta- ja myyntisopimusten hyväksymispolitiikan ja sopimusten allekirjoittamispolitiikan avulla.

Olemme määritelleet sisäiset Trade Compliance -toimintaohjeet asiakkaiden ja toimittajien tunnistamiseksi. Asiakkaiden ja toimittajien tunnistamisen tarkoituksena on estää korruptiota, rahanpesua ja terrorismin rahoitusta sekä varmistua kansainvälisten sanktioiden noudattamisesta. Vuoden 2023 aikana otimme koko konsernissa käyttöön sähköisen työkalun asiakkaiden ja toimittajien taustojen selvittämiseksi ja sen varmistamiseksi, että emme tee yhteistyötä esimerkiksi jonkin kansainvälisen sanktion piirissä olevien tahojen kanssa. Know Your Client -työssä ei vuonna 2023 tullut esille tilanteita, joissa yhteistyö sopimuskumppanimme kanssa ei voisi Trade Compliance -vaatimusten perusteella jatkua.

Olemme määritelleet sisäiset ohjeet myös lahjojen ja vieraanvaraisuuden vastaanottamiseen ja tarjoamiseen sekä eturistiriitojen välttämiseksi. Jokaisen valiolaisen on ilmoitettava havaitsemastaan laittomasta tai epäeettisestä toiminnasta omalle esihenkilölleen tai Valion henkilöstöjohtajalle, lakiasiainosastolle tai riskienhallintaan. Ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä Valio Whistle-ilmoituskanavan kautta. Ilmoituksen voi tehdä myös nimettömänä Valio Whistle -ilmoituskanavan kautta.

Vuoden 2023 lopulla laadimme mallin, jolla tehostamme eturistiriitojen asianmukaista tunnistamista ja välttämistä. Pidämme yllä Valion lähipiirirekisteriä eli listausta sellaisista tahoista, joissa Valion johtoon kuuluva henkilö tai tälle läheinen henkilö käyttää määräysvaltaa. Jos Valio suunnittelee yhteistyötä lähipiiriin kuuluvan tahon kanssa, hyväksyntä yhteistyölle tehdään tavanomaisin liiketoiminnallisin ehdoin ja siten, että lähipiiriin liittyvä henkilö ei osallistu päätöksentekoon. Näin varmistamme, että päätöksenteossa vaikuttavat vain Valion intressit.

VALIO WHISTLE -ILMOITUSKANAVA SISÄISILLE JA ULKOISILLE SIDOSRYHMILLE

Haluamme, että hankalistakin asioista voidaan keskustella avoimesti, luottamuksellisesti ja ratkaisukeskeisesti. Jos Valion palveluksessa oleva henkilö kokee tai havaitsee taloudellisia väärinkäytöksiä tai muuta lainvastaista tai epäeettistä toimintaa, asia ohjeistetaan käsittelemään ensisijaisesti oman esihenkilön kanssa tai ilmoittamaan siitä henkilöstöjohtajalle, lakiasiainosastolle tai riskienhallintaan.

Arkaluontoiset asiat voi myös ilmoittaa Valio Whistle-ilmoituskanavan kautta. Kanavan kautta Valion sisäiset ja ulkoiset sidosryhmät voivat ilmoittaa sellaisesta Valioon liittyvistä taloudellisista väärinkäytöksistä sekä muusta toiminnasta, joka ei ole Valion arvojen, eettisten toimintaperiaatteiden tai lain mukaista. Ilmoituskanavan kautta voi ilmoittaa vakavista Valion toimintaan tai käytäntöihin liittyvistä huolenaiheista luottamuksellisesti ja

halutessaan nimettömästi. Mikäli ilmoitus tehdään omalla nimellä, Valio huolehtii siitä, että ilmoittajaan ei ilmoituksen tekemisen vuoksi kohdisteta mitään vastatoimia.

Vuonna 2023 meille raportointiin yhteensä 49 ilmoitusta Valio Whistle -kanavan kautta ja yksi ilmoitus kanavan ulkopuolelta. Ilmoitusten aiheet jakautuivat seuraaviin ylätasen kategorioihin:

- Kiusaaminen tai syrjintä: 26 ilmoitusta
- Muu: 11 ilmoitusta
- Code of Conductin vastainen käytös: 13 ilmoitusta

Yksikään ilmoituksista ei koskenut toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductin vastaista käytöstä tai korruptiota.

Käsittelimme kaikki tapaukset nopeasti hallintaprosessin mukaisesti. Vaaditut toimenpiteet on toteutettu tai niiden toteutus on käynnissä. Kolmessa tapauksessa lisätietoja ei saatu tarpeeksi asian loppuun selvittämiseksi. Ilmoitukset raportoidaan Valion hallitukselle vuosittain. [Lue lisää ilmoituskanavan toiminnasta ja käsitteilyprosessista verkkosivuiltamme. →](#)

Parannamme tietoturvaa ja -suojaa koulutuksilla

TIETOTURVAN TARKOITUS on suojata tietoaineistoja ja tietojärjestelmiä. Tietoturva tarkoittaa yrityksen teknisiä toimenpiteitä, joilla varmistetaan tiedon luottamuksellisuus ja eheys, järjestelmien käytettävyys sekä rekisteröidyn oikeuksien toteutuminen. Tietoturva on yksi tietosuojan toteuttamisen keino.

Vuoden 2022 geopoliittiset muutokset nostivat merkittävästi tietoturvauhkia suomalaisten huoltovarmuskriittisten yritysten osalta. Vuonna 2023 kybervaikuttaminen lisääntyi Suomessa edelleen ja muuttui kansalaisille näkyvämmäksi. Valion vuoden merkittävimmät tietoturvatoimet liittyivät havainnointi-, reagointi- ja palautumiskykyjen parantamiseen entisestään.

Tietoturva linkittyy Valion strategiaan osaavien valiolaisten kautta. Tietoturvatoiminnan yksi merkittävä osa-alue on kehittää valiolaisten tietoturvaosaamista ja -ymmärrystä muun muassa koulutuksilla sekä viestimällä ajankohtaisista asioista ja ilmiöistä intranetissä. Vuonna 2023 uudistimme kaikille valiolaisille suunnatun tietoturvan online-koulutuksen. Osa valiolaisista oli mukana jatkuvassa ympäri vuoden sähköpostin kautta toimivassa tietoturvakoulutuksessa.

Vuoden 2024 painopisteitä ovat henkilökunnan tietoturvatietoisuuden sekä näkyvyyden ja reagoitukykyyn kehittäminen. Valmistaudumme myös EU:n kriittisen infrastruktuurin kyberturvallisuudirektiivin (NIS2) käyttöönottoon.

Tietoturvan johtamisen foorumi on viikoittain kokoontuva IT-johtoryhmä. Tietoturvan mittarina käytetään

vakavien tietoturvatapausten vuosittaista määrää. Tavoite on nolla kappaletta vakavia tietoturvahäiriöitä, mikä täyttyi vuonna 2023.

Toimimme aktiivisesti muun muassa tiedonvaihtoryhmissä, joita Traficomien kyberturvallisuuskeskus toteuttaa huoltovarmuskriittisille yrityksille. Valion edustaja toimi elintarvikeryhmän varapuheenjohtajana vuonna 2023 ja jatkaa tätä myös 2024.

UUDISTIMME TIETOSUOJA-OHJEET

Vuonna 2023 uudistimme Valion tietosuojapolitiikkaa täydentävät tietosuojan toimintaohjeet. Niiden tarkoituksena on antaa käytännön toimintamallit henkilötietojen asianmukaiseen käsittelyyn, rekisteröityjen henkilöiden oikeuksien toteuttamiseen ja muihin henkilötietojen käsittelyyn liittyviin vaatimuksiin.

Valion tietosuojaorganisaatio koostuu lakiosaston edustajista ja liiketoimintoihin nimetyistä tietosuojalähteläistä. Tietosuojaorganisaation tarkoituksena on ohjata ja avustaa valiolaisia tietosuojaan liittyvissä asioissa ja kehittää tietosuojan toteutumiseen liittyviä prosesseja. Tarkoituksena on myös antaa tarkempia ohjeita henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää henkilötietojen käsittelyyn liittyvää dokumentaatiota.

Lakiosasto on kouluttanut valiolaisia Suomessa muun muassa tietosuoja-asioissa. Vuonna 2023 aloitettu tietosuojaa koskevan verkkokoulutusmateriaalin päivitys valmistuu kevään 2024 aikana.

Huoltovarmuuden varmistaminen on osa Valion riskienhallintaa

VALION LIIKETOIMINNAN, prosessien ja tietojärjestelmien jatkuvuus on tärkeää, sillä olemme merkittävä maidon vastaanottaja sekä elintarvikkeiden valmistaja ja jakelija. Huolehdimme, että toimitusvarmuus asiakkaille on joka päivä korkealla tasolla. Samalla turvaamme osaltamme valtakunnallista huoltovarmuutta erilaisissa poikkeustilanteissa.

Lisäksi Valion riskienhallinnan keskiössä ovat elintarviketurvallisuus, työturvallisuus ja tuotteiden sekä toiminnan laatu. Niiden pettäessä vaarana olisivat henkilövahingot sekä mahdolliset vastuuriskit niin kuluttajille kuin Valion asiakasyrityksille.

Valion riskienhallinnan periaatteet perustuvat COSO ERM- ja ISO 31 000 -standardeihin. Hallituksen vuonna 2023 hyväksymän konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti luokittelemme riskit strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin tai vaatimustenmukaisuus- eli compliance-riskeihin.

Vuosittaisen riskienhallintaprosessimme tavoitteena on tunnistaa, arvioida ja hallita Valion liiketoimintatavoitteiden saavuttamista uhkaavat merkittävimmät riskit. Tämä on organisaation kaikkien toimintojen vastuulla, Risk Management Officen tukemana. Kokonaisvastuu riskienhallinnan toteutuksesta on Valion johtoryhmällä. Riskienhallinnan linjauksista vastaa Valion hallitus. Valion strategiatyössä tutkitaan riskien lisäksi myös mahdollisuuksia.

Valiolla on kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta merkittävä rooli elintarvikehuollon toiminnan varmistamisessa. Valion tärkein sidosryhmä huoltovarmuustoiminnassa on elintarviketeollisuuspooli, jonka muodostavat huoltovarmuuden kannalta kriittisiksi luokitellut elintarviketeollisuuden yritykset. Poolissa järjestetään huoltovarmuuskriittisten yritysten jatkuvuudenhallintaa tukevia harjoituksia sekä tiedotus- ja koulutustilaisuuksia. Monialaisena toimijana Valiolla on edustusta myös monissa muissa huoltovarmuuteen liittyvissä pooleissa, kuten alkutuotanto-, digi- sekä kaupp- ja jakelupoolissa. Osallistumme aktiivisesti poolien ja huoltovarmuustoiminnan kehittämiseen sekä ajantasaisen tilannekuvan ylläpitoon. Vuonna 2023 Valio osallistui elintarviketeollisuuspoolin kehitysprojektiin. Projektin on määrä valmistua vuoden 2024 aikana.

Seuraamme raportointijärjestelmämme avulla laaja-alaisesti liiketoiminnan kannattavuutta, mahdollisia riskikeskittymiä sekä taloudellisen asemamme kehittymistä. Rahoitus- ja korkoriskejä hallinnoimme muun muassa lainajärjestelyin ja myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä luottolimiiteillä, vakuuksilla ja maksuajoilla. Vuonna 2023 epävakautta aiheuttivat heikentynyt globaali taloustilanne, lisääntyneet kyberturvallisuusuhkat, inflaation, korkojen ja kustannusten nousu, sekä kuluttajakäyttäytymisen muutokset. Riskienhallinnan uutena teemana on ollut varmistaa Valion varautuminen

Valiolla on kansallisen huoltovarmuuden näkökulmasta merkittävä rooli elintarvikehuollon toiminnan varmistamisessa.

muuttuviin EU:n ja kansallisen tason sääntelyihin, jotka tulevat voimaan vuonna 2024. Poliittisten jännitteiden kasvu Aasiassa ja lisääntyneet sään ääri-ilmiöt korostavat hankinta- ja toimitusketjujen riskejä.

Katselmoimme kestävyysaiheisiin liittyvät riskit ja mahdollisuudet osana vuoden 2023 lopulla tehtyä ESRS-standardien mukaista olennaisuusarviointia. Arvioinnin pohjana käytettiin nykyisen liiketoimintariskien arvioinnin tuloksia. Tämän lisäksi arviointia täydennettiin ESRS-standardeissa määriteltäviin kestävyysseikkoihin liittyvillä riskeillä ja mahdollisuuksilla, jotka tunnistettiin yhdessä liiketoiminnan ja kestävyysaiheiden asiantuntijoiden kanssa. Päivitämme vuonna 2024 nykyisen liiketoimintariskien arvioinnin prosessia kattamaan kestävyysaiheisiin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien ylläpidon. Lisäksi muokkaamme riskienhallinnan järjestelmää tukemaan kestävyysaiheiden näkökulmaa.

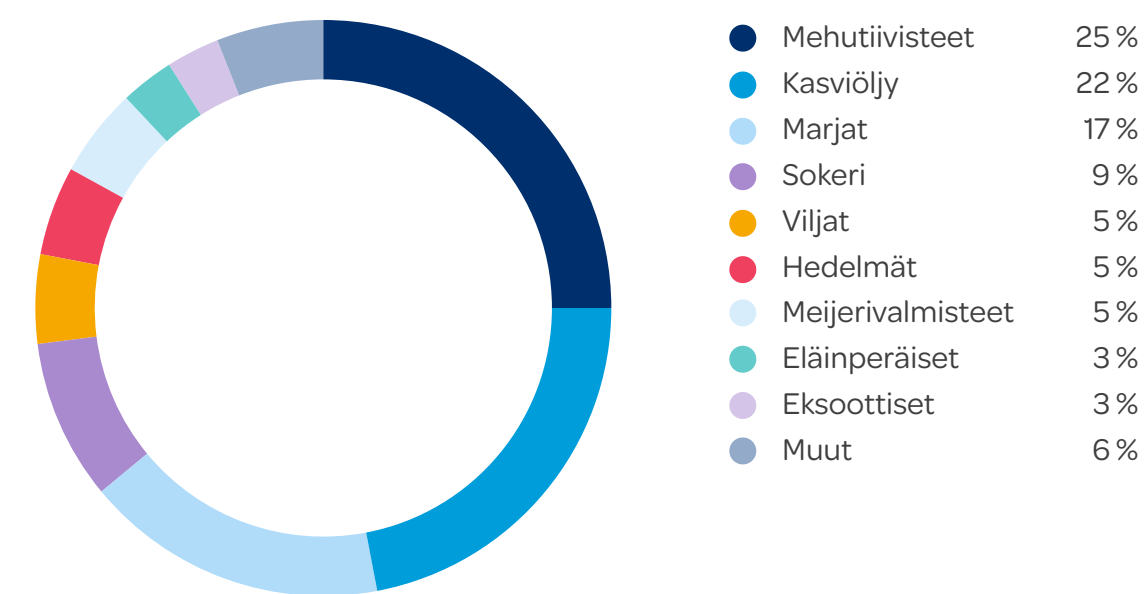

Hankintaketjumme ovat läpinäkyviä

VASTUULLISEN HANKINTAMME perustana ovat elintarviketurvallisuus, sosiaalinen vastuu sekä ympäristövastuu. Tavoitteenamme on, että koko hankintaketju on läpinäkyvä ja todennettavissa. Tunnettu raaka-aineiden hankintaketjun valmistajaan asti ja olemme tunnustaneet hankintaketjumme olennaisimmat riskit.

Hankintatiimimme toimii tiiviissä yhteistyössä tuote- ja pakkauskehityksen, elintarviketurvallisuustiimin ja tuoteryhmien kanssa varmistaen raaka-aineiden laadun, turvallisuuden ja alkuperän sekä pakkausten vaatimustenmukaisuuden. Edellytämme, että toimittajamme ja alihankkijamme sitoutuvat vastuulliseen toimintatapaamme.

Raaka-ainekategoriat 2023*

*Ostojen arvon mukaan.

Hankintojamme ohjaa **Valion hankinta- ja sopimusvalmistuspolitiikka**. Varmistamme hankintaketjun elintarviketurvallisuuden ja vastuullisuuden **toimittajien hyväksymis- ja hallintaprosessien** avulla. Toimittajien tulee sitoutua **Valion toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin**. Jos toimittaja toimittaa Valiolle elintarvikkeisiin tai elintarviketurvallisuuteen liittyviä tuotteita tai palveluja, tulee toimittajan sitoutua noudattamaan lisäksi Valion toimittajia koskevia elintarviketurvallisuuteen liittyviä vaatimuksia ja ohjeita.

MAITO ON TÄRKEIN RAAKA-AINEEMME

Suomessa pääraaka-aineemme on omistajiemme tuottama suomalainen maito, jonka hankimme osuuskuntiemme kautta. Maito kattaa yli 95 prosenttia valmistamiemme tuotteiden raaka-aineista. Muissa maissa valmistettavissa tuotteissa käytetään paikallista maitoa. Maidontuotannosta voi lukea lisää tämän raportin osiosta **Maitotilojen elinvoimaisuus ja eläinten hyvinvointi**.

Maidon lisäksi raaka-aineitamme ovat esimerkiksi mehutiivisteet, kasviöljyt, marjat, sokeri, hedelmäsoseet, -palat ja -tiivisteet sekä viljat. Mehutiivisteet, kasviöljyt ja marjat kattavat 64 prosenttia raaka-ainehankinnoista, mikäli maitoa ei lasketa mukaan. Muiden raaka-ainekategorioiden osuudet on esitetty oheisessa kuvaajassa. Kymmenestä suurimmasta raaka-ainetoimittajastamme neljä on suomalaisia. Suoran hankinnan kustannuksitamme 69 prosenttia tulee paikallisten eli Suomessa sijaitsevien toimittajien kautta.

HANKIMME MATERIAALEJA, PALVELUITA JA VALMISTUOTTEITA

Suurin osa hankinnoistamme on epäsuoraa hankintaa. Se kattaa tuotantoa ja liiketoimintaa tukevat materiaali- ja palveluhankinnat kuten logistiikan, kunnossapidon, markkinoinnin, kiinteistöjen ylläpidon ja huollon sekä tietotekniikan.

Valiolla on myös sopimusvalmistuskumppaneita, jotka valmistavat tai pakkaavat kuluttajatuotteita pääasiassa Valion omistamilla tavaramerkeillä. Sopimusvalmistajat noudattavat samoja hankintojen periaatteita kuin Valio omassa valmistuksessaan.

Valio Aimo® -tukun valmistuotevalikoima sisältää monipuolisesti tuotteita ja palveluita muun muassa hotelli-, ravintola- ja catering-liiketoiminnan tarpeisiin.

SEURAAMME TOIMITTAJEN JA JAKELIJOIDEN VASTUULLISUUTTA

Valiolla on erillinen Code of Conduct toimittajille ja jakelijoille. Edellytämme toimittajiltamme allekirjoitettua sitoutumista Code of Conductin vaatimukseen. Se on yksi toimittajahyväksynnän ehdoistamme.

Suoran hankinnan toimittajia on noin 180. Edellytämme heiltä kaikilta Code of Conductiin sitoutumista. Epäsuoran hankinnan toimittajilta edellytämme sitoutumista keskeisten toimittajien osalta, joita on noin 1100. Toimittajien ja jakelijoiden Code of Conductiin sitoutumisen kattavuus nousi epäsuorassa hankinnassa 56 prosenttiin vuonna 2023. Vuonna 2022 kattavuus oli 36 prosenttia.

CODE OF CONDUCT -SITOUTUMINEN 2023*

Suorat hankinnat (raaka-aineet ja pakkausmateriaalit)

100 %

Sopimusvalmistus

98 %

Epäsuorat hankinnat

56 %**

Kaikki yhteensä

63 %

*Sisältää toimittajat Suomessa (pl. tukkutoimittajat).

**Käyttöönotto toimittajille kesken, aloitettu 2021.

Valio Aimo® -tukkuliiketoiminnassa toimittajahallintamenettelyjen kehittäminen ja yhdenmukaistaminen jatkui vuonna 2023. Loppuvuodesta käynnistettiin myös laajempi Valio Aimon® vastuullisuusohjelman suunnittelu, joka on tarkoitus saada valmiiksi vuoden 2024 aikana.

TOIMITTAJIEN, VALMISTAJIEN JA PALVELUNTARJOAJIEN HYVÄKSYNTÄÄ OHJAA RISKILUOKITTELU

Hyväksyntäprosessimme ja vaatuksemme toimittajille perustuvat luokitteluihin, jotka teemme toimittajamme elintarviketurvallisuuden ja vastuullisuuden osalta. Riskiluokasta riippuen edellytämme sopimusvalmistus-, raaka-aine- ja pakkausmateriaalivalmistajiltamme GFSI-hyväksytyä elintarviketurvallisuussertifikaattia ja/ tai vastaamista Valion elintarviketurvallisuuskyselyyn.

Vastuullisuuden (ESG) hyväksyntävaatimuksena toimii Valion vastuullisuuskysely. Kysely sisältää kysymyksiä ympäristöstä, ihmisoikeuksista ja työntekijän oikeuksista, turvallisuudesta ja vastuullisesta liiketoiminnasta. Päivitämme kyselyn vuoden 2024 aikana.

Rakensimme hyväksyntäkriteerit ja niiden dokumentoinnin vuoden 2022 aikana toimittajahallintajärjestelmäämme. Uudet hyväksyntäkriteerit otettiin käyttöön sitä mukaa, kun vanhojen kriteereiden mukaiset hyväksynnät vanhenivat. Hyväksyntäprosessin siirtymä on edelleen käynnissä, ja se kattaa pääasiassa suoran hankinnan toimittajia ja valmistajia sekä epäsuoran hankinnan keskeisiä toimittajia. Kehitämme ja sujuvoitamme toimittajahallintajärjestelmäämme vuonna 2024 vastaamaan lisääntyviin vaatimuksiin datan hallinnan ja keräämisen osalta.

AUDITOIMME TOIMITTAJIAMME

Auditoimme toimittajiamme elintarviketurvallisuus- ja vastuullisuusluokitteluvaatimusten perusteella. Elintarviketurvallisuus- ja laatuauditoinnit ovat Valion omien pätevytyneiden audittoijien tekemiä. Eläinperäisiä raaka-aineita tai lastenruokiin raaka-aineita tai pakkausmateriaaleja toimittavat valmistajat auditoimme aina paikan päällä. Muita valmistajia auditoimme erikseen tarvittaessa. Vuonna 2023 teimme elintarviketurvallisuusauditointeja 52 valmistajalle. Määrä oli lähes kaksinkertainen vuoteen 2022 verrattuna.

Vastuullisuusauditoinneissa hyödynnämme kolmannen osapuolen tekemiä Smeta (Sedex Members Ethical Trade Audit) ja Amfori BSCI (Business Social Compliance Initiative) -auditointeja. Riskimaissa sijaitsevista valmistajista 48 prosentille on tehty vastuullisuusauditointi kolmen viimeisen vuoden aikana. Tavoitteenamme on yhtenäiset käytännöt kaikissa toimintamaissa. Vuoden 2024 aikana aiomme yhtenäistää sekä toimittajahallinnan vaatimuksia että -järjestelmiä.

HYVÄKSYMME VAIN TURVALLISET TUOTTEET

Elintarviketurvallisuus on yksi tärkeimmistä vastuullisuusnäkökulmistamme. Ostamiemme raaka-aineiden ja pakkausmateriaalien elintarviketurvallisuus vaikuttaa keskeisesti tuotteidemme turvallisuuteen. Raaka-aineiden käyttöönotto edellyttää Valion tuotetietokyselyyn (Product Questionnaire) vastaamista ja sen hyväksyntää hankinnan, tuotekehityksen ja elintarviketurvallisuuden näkökulmasta. Pakkausmateriaalien käyttöönotto vaatii spesifikaation ja vaatimustenmukaisuusilmoituksen hyväksymistä.

Olemme arvioineet laajasti raaka-ainekohtaisia vastuullisuusriskejä ja tunnistaneet hankintaketjun vastuullisuusriskien perusteella erityishuomiota vaativat raaka-aineet, jotka vaativat tarkempia hallintatapoja. Lue niistä lisää osiosta [Hallitsemme raaka-aineisiin liittyviä kestävyysriskejä](#).

HANKINNAN VASTUULLISUUSOHJELMA

Loimme vuonna 2021 hankinnan vastuullisuusohjelman, jonka tavoitteena on lisätä hankintaorganisaation osaamista vastuullisuuden eri osa-alueista, vastata asiakkaiden kasvaviin odotuksiin ja tehdä hankinnasta entistä kestävämpää ympäristön, talouden ja sosiaalisen vastuun näkökulmista. Vastuullisuusohjelman toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2025.

Vuonna 2023 jatkoimme hyväksi havaittuja vastuullisen hankinnan työpajoja, joissa lisäämme hankinnan henkilöstön ymmärrystä ja osaamista vastuullisuuden saralla sekä määritämme lyhyen ja pitkän tähtäimen tavoitteita. Työpajat jatkuvat säännöllisesti myös vuonna 2024. Toimitajayhteistyön tiivistäminen vastuullisuusohjelman parissa jatkuu vuonna 2024 muun muassa Scope 3 -päästöjemme tarkemman datan keräämisen parissa.

Loimme vuonna 2022 ilmastotyön arviointityökalun, joka pilotoitiin vuoden 2023 aikana. Tulokset olivat lupaavia, ja tavoitteenamme on laajentaa työkalua myös sosiaaliseen vastuuseen vuoden 2024 aikana. Aiomme kasvattaa sosiaalisen ja ympäristövastuun painoarvoa keskitetyn hankinnan kilpailutuksissa. Määrittelemme vuonna 2024 myös vastuullisen markkinointihankinnan periaatteita ja tavoitteita. Hyödynnämme työssä Marketing Finlandin vuonna 2023 toteuttaman markkinointihankinnan vastuullisuuskyselyn tuloksia.

TEEMME YHTEISTYÖTÄ VASTUULLISEN HANKINNAN EDISTÄMISEKSI

LOGY	SEDEX	AMFORI	NORDIC SOURCE
Valio on Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistyksen jäsen. Asiantuntijaverkoston kautta saamme tietoa, koulutusta, kontakteja ja kokemusta logistiikkaan ja hankintatyöhön liittyvän vastuullisuustyön edistämiseksi.	Valio on Sedex (Supplier Ethical Data Exchange) -järjestön AB-jäsen. Sedex on voittoa tavoittelematon järjestö, joka auttaa jäseniään edistämään vastuullisuutta toimitusketjuissa sekä jakamaan vastuullisuustietoa.	Amfori BSCI (Business Social Compliance Initiative) sekä amfori BEPI-jäsenyyden avulla pyrimme vahvistamaan hankintaketjun vastuullisuuden varmentamista.	Valio kuuluu Nordic Source -osuuskuntaan, jonka keskeisenä toiminta-ajatuksena on löytää parhaat toimintamallit ja hankintakonseptit eri hankintakategorioiden. Kuulumme Nordic Sourcen vastuullisuustyöryhmään ja hyödynnämme Nordic Sourcen neuvottelemia sopimuksia hankinnoissamme.

LOGY**Sedex****amfori**
Trade with purpose**NORDIC SOURCE**Member of amfori, the leading global business association for open and sustainable trade. For more information visit www.amfori.org

Hallinto ja palkitseminen

SUOMALAISET MAIDONTUOTTAJAT omistavat Valion osuuskuntien kautta. Maksamme toimintamme tuotot maitotilayrittäjille. Neljän Valion maitotilayrittäjän muodostama hallitus arvioi, kuinka paljon Valio voi kulloinkin maksaa maidosta. Maksamme osuuskunnille niin sanottua tilityshintaa vastaanotetusta maidosta. Osuuskunnat maksavat tuottajille tuottajahinnan ja päättävät itsenäisesti maidon tuottajahinnan muutoksista. Hallitus valvoo Valion operatiivisen johdon toimintaa ja liiketoimintaa. Valion omistaa yhteensä 13 osuuskuntaa. Näistä viisi on Valion hankintaosuuskuntia, jotka toimittavat maidon Valiolle.

Valio Oy:n päättävät elimet ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto ja hallitus. Valion johtoryhmä vastaa liiketoiminnan päivittäisestä johdosta ja käyttää toiminnallista päätösvaltaa. Valion hallintomalli, päättävien elinten toiminta, keskeiset henkilöt ja johtoryhmä esitellään tarkemmin [verkkosivuillamme](#).

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta, mukaan lukien bonusjärjestelmästä. Hallituksen palkitsemisesta päättää hallintoneuvosto. Yhtiökokous päättää hallintoneuvoston palkkioista.

HALLINTONEUVOSTON PALKKIOT

Vuonna 2023 Valion hallintoneuvostolle maksettiin kuukausi- ja kokouspalkkioina yhteensä 216 814 euroa.

- Puheenjohtaja 3 130 euroa / kk
- Varapuheenjohtaja 2 030 euroa / kk
- Kokouspalkkio kustakin hallintoneuvoston kokouksesta 330 euroa
- Menetetyn työajan korvaus kustakin hallintoneuvoston kokouksesta 300 euroa

HALLITUKSEN PALKKIOT

Vuonna 2023 Valion hallitukselle maksettiin kuukausi- ja kokouspalkkioina yhteensä 242 460 euroa.

- Puheenjohtaja 4 780 euroa / kk
- Varapuheenjohtaja 2 980 euroa / kk
- Kokouspalkkio kustakin hallituksen kokouksesta 330 euroa
- Menetetyn työajan korvaus kustakin hallituksen kokouksesta 300 euroa

YLIMMÄN JOHDON PALKITSEMINEN

Ylimmällä johdolla on kiinteän kuukausipalkan ja auto- sekä puhelinetuisten kaltaisten luontoisetujen lisäksi tulospalkkiotavoitteita ja eläke-etuja. Valion konsernihoitajaryhmään on vuonna 2023 kuulunut yhteensä kuusi henkilöä ja toimitusjohtaja. Johtoryhmän jäsenille maksettiin palkkaa ja palkkioita yhteensä seuraavasti:

- Työajan palkat ja palkkiot yhteensä 3 681 653 euroa

VUOSI 2023

VALION SUUNTA

PAINOPISTEALUEET

RAPORTOINTI

VASTUULLISUUSRAPORTOINTI JA SEN KATTAVUUS [83](#)
RIIPPUMATTOMAN VARMENTAJAN VARMENNUSRAPORTTI [84](#)
GRI-INDEKSI [85](#)

Raportointi

Vastuullisuusraportointi ja sen kattavuus

RAPORTOIMME Valion taloudellisista ja vastuullisuustuloksista kerran vuodessa. Vastuullisuusraportti julkaistaan Valion hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen julkaisun yhteydessä suomeksi ja englanniksi. Raportti on saatavilla verkkosivuiltamme.

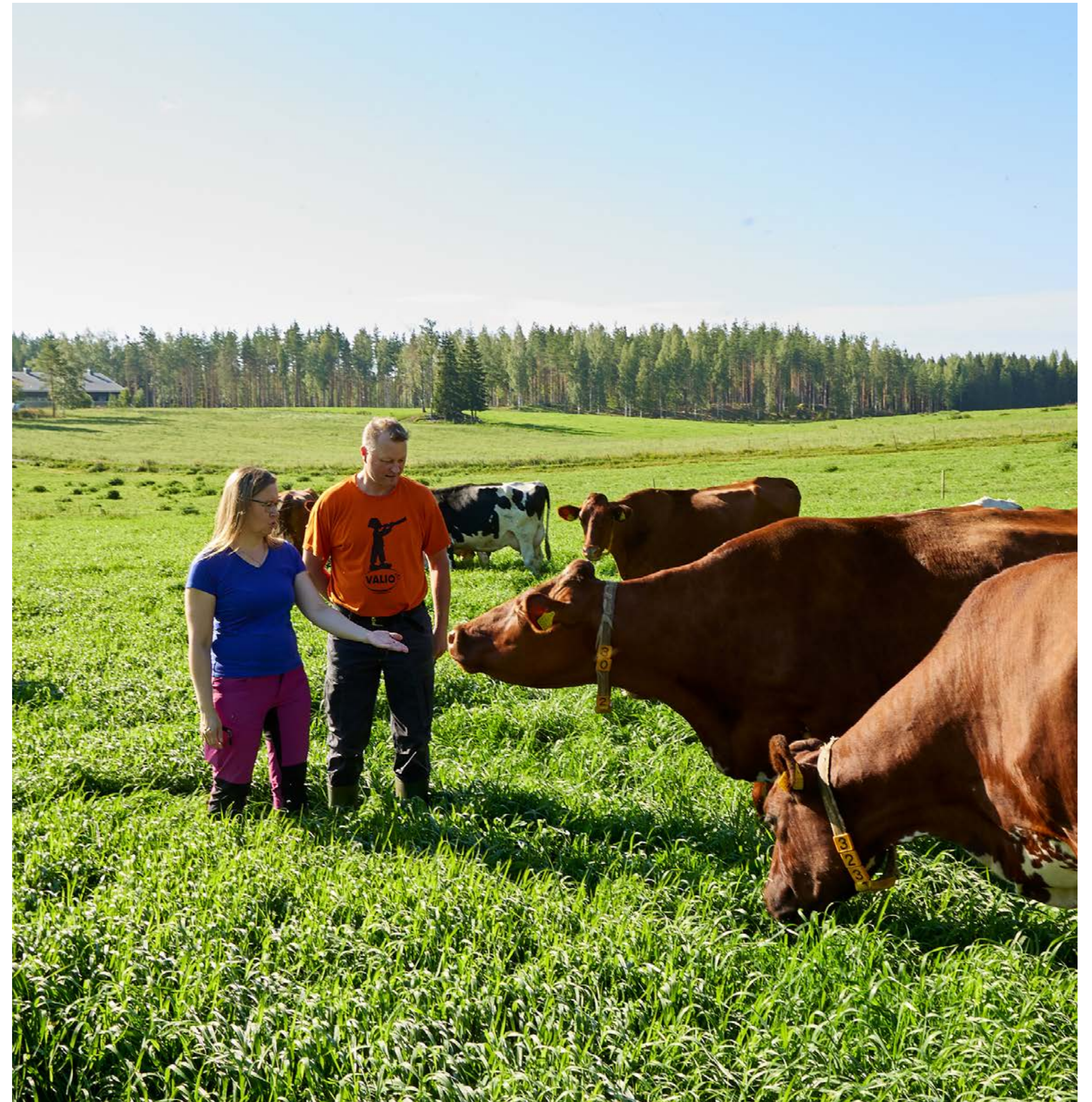
Tämä vastuullisuusraportti kuvaa Valion toimintaa vuonna 2023 ja vuoden 2024 alussa. Suomen-toimintojen lisäksi raportointi kattaa suurelta osin myös Valion muiden maiden toimintoja. Raportissa esitettyjen lukujen ja muiden tietojen yhteydessä on eritelty, mitä toimintoja ne koskevat. Suomen ja Viron tuotantolaitostemme ympäristötunnuslukujen laskentakäytännöt vaihtelevat esimerkiksi sijaintimaan viranomaisohjeistuksen vuoksi. Raportissa esitetään vuoden 2023 ympäristötietoja niiltä osin kuin ne ovat vertailukelpoisessa muodossa.

Keskitymme raportoinnissamme toimintamme kanalta olennaisimpiin vastuullisuusnäkökohtiin eli vastuul-

lisuuden painopistealueisiimme. Painopistealueet on määritelty olennaisuusarvioinnin perusteella. Olemme kiinnittäneet erityistä huomiota vastuullisuusraportin tiedon selkeyteen, vertailtavuuteen, kattavuuteen ja todennettavuuteen.

Vastuullisuusraportti noudattaa Global Reporting Initiativen (GRI) päivitettyjen indikaattoreiden mukaisia vaatimuksia. Raportin sisällön vertailu GRI-standardeihin on esitetty **GRI-indeksitaulukossa**.

Vastuullisuusraportin talousluvut pohjautuvat kolmannen osapuolen (PricewaterhouseCoopers Oy) varmentamiin tietoihin. Tilintarkastuskertomus on julkaistu Hallituksen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kasvihuonekaasupäästöjen tiedot on varmentettu kolmannen osapuolen (PricewaterhouseCoopers Oy) toimesta **varmennusraportin** mukaisesti. Tarkemat päästölaskennassa käytetyt lähteet ja metodologia on kuvattu **kasvihuonekaasuinventariossamme**.

Riippumattoman varmentajan varmennusraportti

Käännös englanninkielisestä tekstistä (alkuperäinen)

VALIO OY:N JOHDOLLE

Olemme Valio Oy:n (myöhemmin myös yhtiön) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet tietyt päästötiedot raportointikaudelta 1.1.–31.12.2023 Valio Oy:n Vastuullisuusraportissa 2023 (jäljempänä Tietyt vastuullisuustiedot).

TIETYT VASTUULLISUUSTIEDOT

Rajoitetun varmuuden antavan toimeksiantomme kohteena olivat seuraavat tiedot.

- GRI 305-1 Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)
- GRI 305-2 Epäsuorat kasvihuonepäästöt (Scope 2)
- GRI 305-3 Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 3)

JOHDON VASTUU

Valio Oy:n johto vastaa Tiettyjen vastuullisuustietojen laatimisesta yhtiön vastuullisuusraportilla 2023 määritellyn raportointikriteeristöjen GRI Standards of the Global Reporting Initiative- sekä Greenhouse Gas Protocol standardien mukaisesti. Valio Oy:n johto vastaa myös sellaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä, jonka johto katsoo tarpeelliseksi, jotta on mahdollista laatia Tietyt vastuullisuustiedot, joissa ei ole väärinkäytöksistä tai virheistä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

VARMENTAJAN RIIPPUMATTOMUUS JA LAADUNHALLINTA

Olemme noudattaneet IESBAn (the International Ethics Standards Board for Accountants) antamien *Eettisten sääntöjen tilintarkastusammattilaisille* mukaisia riippumattomuusvaatimuksia ja muita eettisiä vaatimuksia. Näiden sääntöjen pohjana olevat peruseriaatteet ovat rehellisyys, objektiivisuus, ammatillinen pätevyys ja huolellisuus, salassapitovelvollisuus ja ammatillinen käyttäytyminen.

PricewaterhouseCoopers Oy soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

VARMENTAJAN VELVOLLISUUDET

Meidän velvollisuutenamme on esittää suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella Tietyistä vastuullisuustiedoista rajoitetun varmuuden antava johtopäätös. Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 (uudistettu) ”Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevan taloudellisen informaation tilintarkastus tai yleisluonteinen tarkastus” ja (ISAE) 3410 ”Kasvihuonekaasuraportteja koskevat varmennustoimeksiannot”

mukaisesti. Nämä standardit edellyttävät, että suunnitteleme ja suoritamme toimeksiannon hankkiaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko Tietyissä vastuullisuustiedoissa olennaista virheellisyyttä.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa evidenssin hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiantossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiantossa. Varmennustoimeksiantoon kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi Tiettyihin vastuullisuustietoihin sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu varmentajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että Tietyissä vastuullisuustiedoissa on olennainen virheellisyys.

Olemme toteuttaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Haastatelleet yhtiön edustajia;
- Tehneet etäyhteydellä toteutetun toimipaikkavierailun arvioidaksemme prosessit ja järjestelmät, joilla toimipaikkatason tieto tuotetaan konsernitason konsolidointia varten.
- Haastatelleet Tiettyjen vastuullisuustietojen sisältämien tietojen keruusta ja raportoinnista vastaavia henkilöitä konsernitason tasolla;
- Arvioineet yhtiön raportointiohjeiden ja menettelytapojen soveltamista yhtiössä;
- Testanneet Tiettyjen vastuullisuustietojen oikeellisuutta ja täydellisyyttä alkuperäisistä dokumenteista ja järjestelmistä otospohjaisesti;

- Testanneet Tiettyjen vastuullisuustietojen yhdistelyä ja suorittaneet uudelleenlaskentaa otospohjaisesti;
- Arvioineet Tiettyjen vastuullisuustietojen esittämistavan oikeellisuutta.

RAJOITETUN VARMUUDEN ANTAVA JOHTOPÄÄTÖS

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei Valio Oy:n Tiettyjä vastuullisuustietoja 31.12.2023 päättyneeltä raportointikaudelta ole kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu asianmukaisesti raportointikriteeristön perusteella.

Varmennusraporttiamme luettaessa on otettava huomioon Tiettyjen vastuullisuustietojen tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luontaiset rajoitteet.

Tämä varmennusraportti on laadittu toimeksiantomme ehtojen mukaisesti. Vastaamme työstämme, varmennusraportista ja esittämästämme johtopäätöksestä vain Valio Oy:lle, emme kolmansille osapuolille.

Helsinki 24. päivänä huhtikuuta 2024

PricewaterhouseCoopers Oy

Mikael Niskala

Partner

Yritysvastuun raportointi- ja varmennuspalvelut

Niina Vilske

Partner, KHT

GRI-INDEKSI

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 2: YLEINEN SISÄLTÖ (2021)			
Organisaation kuvaus ja raportointikäytännöt			
2-1	Organisaation yleistiedot	s. 3–5	www.valio.fi/yritys/
2-2	Vastuullisuusraportointiin sisältyvät yhtiöt	s. 3–5, 83	
2-3	Raportointijakso, julkaisuväli ja yhteyshenkilö	s. 83	mediadesk@valio.fi +358 10 381 2118 Tämä vastuullisuusraportti kuvaa Valion toimintaa vuonna 2023 ja vuoden 2024 alussa. Raportin julkaisupäivä: 26.4.2024
2-4	Oikaisut aiemmin raportoiduissa tiedoissa	GRI-indeksi	Vuoden 2022 raportissa s. 41 Valion tuotantolaitosten energiankulutus vuonna 2022 sisälsi virheellisesti ei uusiutuvassa lämmössä Suomen kohdalla myös Viron kulutukset. Lisäksi vuoden 2022 raportissa s. 66 Henkilöstö iän mukaan -graafissa ja s. 67 uusien palkattujen henkilöiden ikäjakaumassa prosenttiluvut oli raportoitu väärin päin.
2-5	Raportoinnin varmennus	GRI-indeksi s. 83	Vastuullisuusraporttia ei ole ulkoisesti varmennettu. Kasvihuonekaasuja koskevat tiedot ja vastuullisuusraportin talousluvut on varmennettu PricewaterhouseCoopers Oy toimesta.
Toimialat ja työntekijät			
2-6	Toimialat, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	s. 3–5, 16, 78	
2-7	Palkansaajat	s. 69–70	Valio työllisti 2023 vuonna 350 kesätyöntekijää. Raportoitu osittain. Aluekohtaiset tiedot henkilöstön työsuhteen muodosta ja luonteesta sukupuolijakaumittain tullaan raportoimaan EU:n raportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten ja aikataulun mukaisesti.
2-8	Tietoa muista työntekijöistä	GRI-indeksi	Arvio työntekijöiden määrästä raportoitu tukkuliiketoiminnan osalta. Tukkuliiketoiminnan parissa työskentelee vaihteleva määrä vuokratyöntekijöitä (keskimäärin 75 työntekijää kuukaudessa). Vuokratyöntekijöillä paikataan yllättäviä poissaoloja ja saadaan joustoa volyymivaihteluihin. Puuttuvat tiedot muiden kuin omien työntekijöiden osalta tullaan raportoimaan EU:n raportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten ja aikataulun mukaisesti.

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
Hallinnointi			
2-9	Hallintorakenne ja kokoonpano	GRI-indeksi	Hallintorakenne ja kokoonpano kuvattu sivulla: www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-10	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen	GRI-indeksi	Hallituksen nimittäminen ja valitseminen kuvattu sivulla: www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-11	Hallituksen puheenjohtaja	GRI-indeksi	Hallituksen puheenjohtaja: www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-12	Hallituksen rooli vaikuttavuuden johtamisessa	s. 10, 14–15	Hallituksen rooli on kuvattu sivulla: www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat/
2-13	Vaikuttavuuden johtamisen vastuunjako	s. 14–15	
2-14	Hallituksen rooli vastuullisuusraportoinnissa	s. 14, 17–18	Raporttikokonaisuuden on hyväksynyt vastuullisuudesta vastaava johtoryhmän jäsen.
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	s. 75, 78	
2-16	Kriittisistä huolenaiheista viestiminen	s. 75–76	
2-17	Hallituksen kollektiivinen tieto kestävästä kehityksestä	s. 14	
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	s. 14	
2-19	Hallituksen ja ylimmän johdon palkitseminen	s. 81	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä
2-20	Palkitsemisen määrittelykäytännöt	s. 81	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä
2-21	Vuosittaisen kompensaaion suhdeluku	GRI-indeksi	Osa tiedoista jätetty pois luottamuksellisuussyistä
Strategia, politiikat ja toimintatavat			
2-22	Lausunto kestäväen kehityksen strategiasta	s. 7	
2-23	Politiikat, joihin yhtiö on sitoutunut	s. 14, 19–22, 43, 61, 66–67, 73, 75–78	Politiikat listattu sivulla: www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullinen-johtaminen/politiikat
2-24	Politiikkojen ja ohjeistusten jalkauttaminen	s. 14, 19–22, 43, 61, 66–68, 73–78	
2-25	Negatiivisten vaikutusten korjaaminen	s. 16, 19–22, 64, 67–68, 75–76	

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
2-26	Tietoa yritysten toiminnan vaikutuksiin liittyvien huolenaiheiden ilmoittamisesta ja avun saamisesta	s. 75–76	
2-27	Lakien ja sääntöjen noudattaminen	GRI-indeksi	1 kpl, kuvattu tarkemmin kohdassa 206-1.
2-28	Jäsenyydet järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa	GRI-indeksi	Lista jäsenyyksistä sivulla: www.valio.fi/yritys/yritystieto/sidosryhmayhteisty
Sidosryhmävuorovaikutus			
2-29	Sidosryhmätoiminnan periaatteet	s. 24–28	
2-30	Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö	s. 70	Valion ulkomaisissa tytäryhtiöissä ei ole henkilöstöön sovellettavia työehtosopimuksia.
GRI 3: OLENNAISET AIHEET (2021)			
3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	s. 16–17	<p>Lista olennaisista aiheista:</p> <ul style="list-style-type: none"> Elintarviketurvallisuus ja tuotelaatu Lapsi- ja pakkotyön ehkäiseminen arvoketjussa Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen Maitotilojen ja arvoketjun työntekijöiden työolot Eettinen yrityskulttuuri ja vastuulliset toimintatavat Henkilöstön hyvinvointi Ympäristön suojelu ja energiatehokkuus Luonnon monimuotoisuus Vesi Eläinten hyvinvointi Hiilineutraali maidontuotanto Tuotteiden saatavuus ja huoltovarmuus Kiertotalous ja hävikin vähentäminen Tuotetiedot Asiakkaiden tietosuoja Vastuullinen markkinointi
3-2	Olennaiset aiheet	s. 16–17	<p>Kaksinkertainen olennaisuusarviointi toteutettiin vuoden 2023 lopussa. Raportoitavia tietoja tarkastellaan vuoden 2024 aikana ja ne tullaan raportoimaan EU:n raportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten ja aikataulun mukaisesti.</p>
3-3	Olennaisten aiheiden johtaminen	s. 13–18, 19–22	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
Taloudelliset standardit			
GRI 201: Taloudelliset tulokset (2016)			
201-2	Ilmastonmuutoksen taloudelliset seuraamukset ja muut riskit ja mahdollisuudet organisaation toiminnalle	s. 30–32	Ilmastonmuutokseen liittyvät taloudelliset tiedot, riskit ja mahdollisuudet tullaan raportoimaan EU:n raportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten ja aikataulun mukaisesti.
201-3	Eläketurvan kattavuus	GRI-indeksi	www.valionelakekassa.fi/yritys
GRI 203: Välilliset taloudelliset vaikutukset (2016)			
203-1	Investoinnit infrastruktuuriin ja tarjotut yleishyödylliset palvelut	s. 43–50	
203-2	Keskeiset epäsuorat taloudelliset vaikutukset ja niiden laajuus	s. 5, 22, 53–54	
GRI 204: Ostokäytännöt (2016)			
204-1	Ostot paikallisilta toimittajilta	s. 78, GRI-indeksi	Raaka-maito kattaa tuotteiden raaka-aineista yli 95 %. Valion tehtailla käytettävä raaka-maito on 100 % paikallista eli Suomessa suomalaista ja Viron tehtailla virolaista.
GRI 205: Korruptionvastaisuus (2016)			
205-2	Korruptionvastaisiin politiikkoihin ja menettelytapoihin liittyvä kommunikointi ja koulutus	s. 74–76	
205-3	Vahvistetut korruptiotapaukset ja niihin liittyvät toimenpiteet	s. 76	
GRI 206: Kilpailun rajoittaminen (2016)			
206-1	Kilpailuoikeudellisten säännösten rikkomiseen, kartelleihin ja määräävän markkina-aseman väärinkäyttöön liittyvät oikeustoimet	GRI-indeksi	1 kpl. Tahaton virhe Heinon Tukku -yrityskauppaehdon noudattamisessa, joka johtui virheellisistä pääsyoikeuksista tietojärjestelmistä. KKV on esittänyt asiassa 900 t e seurausmaksua, mutta asian käsittely markkinaoikeudessa on kesken.
Ympäristöstandardit			
GRI 301: Materiaalit (2016)			
301-1	Käytetyt materiaalit painon tai määrän mukaan	s. 46, 48	

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 302: Energia (2016)			
302-1	Organisaation oma energiankulutus	s. 43–44	
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	s. 20, 43–44	
GRI 303: Vesi ja jätevedet (2018)			
303-1	Vesi jaettuna resurssina	s. 16, 45	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
303-2	Jätevesien vaikutusten hallinta	s. 45	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
303-3	Vedenotto	s. 45	Ei käytössä merivettä.
303-4	Päästöt veteen	s. 45	Ei käytössä merivettä.
GRI 304: Luonnon monimuotoisuus (2016)			
304-1	Omistettut, vuokratut tai hallitut toimintapaikat suojelluilla alueilla tai niiden läheisyydessä sekä korkean biodiversiteetin omaavilla alueilla	GRI-indeksi	Valion tuotantolaitokset sijaitsevat teollisuusalueiksi kaavoitetuilla alueilla, joten niihin ei liity erityisiä virallisesti luokiteltuja luontoarvoja.
304-2	Toiminnan, tuotteiden ja palveluiden merkittävät vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen	s. 16, 41–42	
304-4	Organisaation operaatioiden vaikutus IUCN Red Listin ja kansallisesti suojeltujen lajien elinympäristöihin	GRI-indeksi	Kolmen Suomen toimipaikan yhteydessä on liito-oravan pesimäpiirejä, ja pääkonttorin alueella liito-oravan kulkureittejä. Yhden tehtaan alueella on tavattu erittäin uhanalaiseksi luokiteltua sammalta.
GRI 305: Päästöt (2016)			
305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 1)	s. 33–35	
305-2	Epäsuoran energian kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 2)	s. 33–35	
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (Scope 3)	s. 33–35	
305-7	Typhen ja riken oksidit ja muut merkittävät päästöt ilmaan	s. 46	

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 306: Jätteet (2020)			
306-1	Jätteen syntyminen ja jätteen merkittävät vaikutukset	s. 46	
306-2	Jätteen merkittävien vaikutusten hallinta	s. 46–49	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/resurssitehokas-tuotanto
306-3	Syntynyt jäte	s. 46	
306-4	Hyötykäyttöön menevä jäte	s. 46	
Sosiaaliset standardit			
GRI 401: Työsuhteet (2016)			
401-1	Henkilöstön vaihtuvuus	s. 70	Raportoitu osittain.
GRI 403: Työterveys- ja turvallisuus (2018)			
403-1	Työterveyden ja -turvallisuuden johtamisjärjestelmät	s. 73	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-2	Vaarojen tunnistaminen, riskien arviointi, tapauksien tutkinta	s. 73	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-3	Työterveyspalvelut	s. 72–73	
403-4	Työntekijöiden osallistuminen ja konsultointi työterveys- ja turvallisuusasioihin sekä näistä viestiminen työntekijöille	s. 72–73	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-5	Työntekijöiden koulutus työterveyteen ja -turvallisuuteen	s. 72	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	s. 72	
403-7	Liiketoimintasuhteisiin suoraan liittyvien työterveys- ja turvallisuusvaikutusten estäminen ja lieventäminen	s. 72–73	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi
403-9	Työhön liittyvät tapaturmat	s. 73	www.valio.fi/vastuullisuus/vastuullisuus-tehtailla/tyoturvallisuus-ja-tyohyvinvointi

GRI STANDARDI -TUNNUS		SIJAINTI	HUOMIOT
GRI 404: Koulutus ja henkilöstön kehittäminen (2016)			
404-1	Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohden	s. 71	
404-2	Osaamisen kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen liittyvät ohjelmat	s. 71–72, 76	Valiolla on käytössä useita menettelyjä työelämän muutoksiin myös eläköitymistilanteessa mm. ikäohjelma, hiljaisen tiedon siirto ja joustavat työtehtävä- ja työaikajärjestelyt.
404-3	Kehityskeskustelut ja suoritusten arvioinnit	s. 70–71	
GRI 405: Monimuotoisuus ja yhtäläiset mahdollisuudet (2016)			
405-1	Hallintoelinten ja henkilöstön monimuotoisuus	s. 69–71	Hallintoelinten monimuotoisuudesta sukupuoleen liittyen voit lukea lisää: www.valio.fi/yritys/yritystieto/johto-ja-omistajat Raportoitu osittain. Tieto ihmisten ikäjakaumista eri hallintoelimissä ja henkilöstöryhmissä puuttuu, ja tämä tullaan raportoimaan EU:n raportointidirektiivin (CSRD) vaatimusten ja aikataulun mukaisesti.
GRI 406: Syrjinnän kieltä (2016)			
406-1	Syrjintätapaukset ja korjaavat toimenpiteet	s. 75–76	
GRI 408: Lapsityövoima (2016)			
408-1	Operaatiot ja toimittajat, joissa lapsityövoima on merkittävä riski	s. 16, 62–63, 78–80	
GRI 409: Pakkotyö (2016)			
409-1	Operaatiot ja toimittajat, joissa pakkotyö on merkittävä riski	s. 16, 62–64, 78–80	
GRI 414: Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi (2016)			
414-1	Tavarantoimittajat, jotka on arvioitu sosiaaliseen vastuuseen liittyvien kriteerien mukaisesti	s. 79	
414-2	Negatiiviset sosiaaliseen vastuuseen liittyvät vaikutukset toimitusketjussa ja toteutetut toimenpiteet	s. 16, 64, 78–80	
GRI 416: Asiakkaiden terveys ja turvallisuus (2016)			
416-1	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi	s. 61	
GRI 417: Markkinointiviestintä ja tuoteinformaatio (2016)			
417-1	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät informaatio- ja merkintävaatimukset	s. 66, GRI-indeksi	Kaikki Valion tuotteiden merkinnät ovat lainsäädännön piirissä.

www.valio.fi